

1 Mayıs'ın tarihsel önemi ve devrimci özü - H. Fırat

1 Mayıs'ın sınıfsal bir karakteri var, adı üzerinde işçi bayramı. Enternasyonal bir karakteri var, adı üzerinde işçi sınıfının uluslararası

birlik, dayanışma ve mücadele gü-nüdür sözkonusu olan. Devrimci bir karakteri var, bunu daha köke-ninde görüyoruz; 1 Mayıs iki dün-

yayı, emek ve sermaye dünyasını, karşı karşıya koyuyor ve dolaysız bir biçimde sınıf mücadelesi çağrısı içeriyor.

S.12

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2021 Özel / 16
23 Nisan 2021

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak49.net

1 Mayıs'ı savunmak için fiili-meşru direniş!

3

1 Mayıs'ta mücadele alanlarına!

Özgürlük, devrim ve sosyalizm müca-delesini büyötmek için 1 Mayıs ya-saklarını boşa çıkaralım, tüm alanlarda mücadele bayrağını yükseltelim!

10

Emekçi penceresinden 128 milyar doların hesabı

Ekonomi gündeminin en alevli konusu, "128 milyar dolar nerede?" sorusun-da ifadesini bulan Merkez Bankası'nın döviz rezervlerindeki akıl dışı kayıp.

16

Çalışma yaşamında lüks haline gelen "Dinlenme hakkı!"

Çalışmanın yaşamsal bir gereksinim olacağı yarınlara ulaşmak için bu-günden emeğin korunması için verilen mücadele önemli bir yer tutmaktadır.

Lenin'den işçilere 1 Mayıs çağrısı...

S.14

Emperyalist rekabet ve Ukrayna'da tırmanan gerilim

S.20

1 Mayıs'ı savunmak için...

Fiili-meşru direniş!

İşçi sınıfı ve emekçiler gerek üretimden gelen gücünü kullanarak fabrikaları, gerekse sokak ve meydanları 1 Mayıs'ın savunulduğu fiili-meşru direniş alanlarına çevirmek için adımlarını hızlandırmalıdır. 1 Mayıs'ı tarihsel ve sınıfsal içeriğine uygun şekilde örgütlemenin yanı sıra, 1 Mayıs'a vurulmak istenen yasak zincirini parçalayıp atmanın başka bir yolu yoktur.

Sermayenin demir yumruğu AKP-M-HP iktidarı bir kez daha kendisinden bekleneni yaptı, açık bir sınıfsal tutumla 1 Mayıs'ı yasakladı.

Gerici-faşist iktidar yaklaşık bir ay boyunca her türlü eylem ve etkinliği kapsayacak şekilde getirilen yasak kararını pandemiyle ilişkilendirmeye çalışsa da, asıl amaçlananın 1 Mayıs'ı engellemek olduğu açıktır. Zira alınan sözde "önlemler" içerisinde pandeminin yayılma merkezleri haline gelen fabrikalara dönük tek bir düzenleme yoktur. Yine, üretim sürecinin bir parçası olan toplu ulaşımda, lojistik ve sevkiyat zincirinde, yani meta üretimi ve pazara sunulması süreçlerinde pandemi önlemi adına atılmış tek bir adım yoktur.

Bu açık gerçeği Erdoğan sözde "pandemi önlemleri"ni gerekçelendirirken ortaya koymuştur. Gerici-faşist rejimin şefi pandemi kısıtlamalarını duyurduğu konuşmasında, "Ekonomide üretim tarafında işler iyi gidiyor. Fabrikalarımız mal yetiştirmek için gece gündüz çalışıyor" diyerek, asıl sorunlarının pandemiye önlemek değil sömürü çarklarını kesintisiz döndürmek, krizin faturasını bu yolla işçi sınıfına ödetmeyi sürdürmek olduğunu her zamanki arsızlığıyla itiraf etmiştir.

1 Mayıs'ı da kapsayan, işçi sınıfının söz, toplantı, eylem, örgütlenme vb. haklarını yeni bir düzeyde gasp etmeyi amaçlayan "pandemi yasakları"nın gerisinde yine bu aynı amaç yer almaktadır: Sömürü çarklarının kesintisiz dönmesi, krizin ve pandeminin faturasının döne döne işçi sınıfı ve emekçilere ödettilmesi! Bunun için işçi sınıfının her açıdan kuşatılması ve hareketsiz bırakılması gerekiyor. Baskı ve yasaklara dayalı zor

yalıyla, sendikal bürokrasi vb. araçların devreye sokulmasıyla bu yapılmaya çalışılıyor.

İşçi sınıfı sermaye iktidarının bu açık sınıfsal tavrına darbe girişimi sürecinde de tanıklık etmişti. Erdoğan o dönemde darbe girişimini fırsat sayarak, tam bir küstahlıkla "OHAL'den istifade grevleri yasaklıyoruz" diyebilmişti. Bugün ise pandeminin arkasına sığınarak her türlü eylem ve etkinliği yasaklayan bir tutumla hareket ediyor, 1 Mayıs şahsında işçi sınıfına yeni bir pranga vurmaya amaçlıyorlar.

Bu açıdan bakıldığında, 1 Mayıs'ı hedef alan yasak kararının, toplamında sınıf hareketini kuşatma, uzun süre hareketsiz bırakmaya dönük yanını görmek önem taşıyor. Son günlerde Sinbo ve SML Etiket direnişlerini hedef alan azgın polis saldırıları da bunu doğruluyor.

Dolayısıyla, başta işçi sınıfı olmak üzere emek ve meslek örgütleri, ileri-ci-devrimci güçler ve diğer toplumsal mücadele dinamikleri 1 Mayıs'a getirilen yasağın arka planını bu bağlam üzerinden görebilmeli, verilecek mücadeleyi bu bütünlük üzerinden kurabilmelidirler.

SENDİKAL BÜROKRASİNİN PESPAYE TABLOSU

Gerici-faşist iktidarın 1 Mayıs yasağı karşısında sendikal bürokrasi bir kez bekleneni yaptı, yasağı boşa çıkarmak doğrultusunda tek bir adım atmadı. Türk-İş ve Hak-İş'in başına çöreklenen ve tescilli düzen sendikacılığı yapan bürokratik kasttan farklı bir tutum beklemek elbette mümkün değil. Fakat düne kadar 1 Mayıs'ı kendi tekellerinde gören DİSK

ve KESK bürokratlarının yasak karşısında boyun eğen tutumları, gerçek kimliklerinin bir kez daha gözler önüne serilmesi ne vesile oldu.

Hafta sonu yasağından sıyrılmak amacıyla 1 Mayıs'ı 30 Nisan'da kutlamak için manevra yapan, fakat yasak kararının bir aylık süreci kapsayacak şekilde genişletilmesinin ardından ne yapacağını şaşırarak DİSK ve KESK bürokratları, 1 Mayıs'a bir hafta kala ne olduğu belirsiz bir "eylem takvimi" açıkladılar. Pandemi ve krizin ağır yükü altında bunalan ve öfke biriktiren emekçileri; baskı, şiddet ve cinsel saldırılar karşısında her vesileyle sokaklara inen kadınları, özgürlükleri ve gelecekleri için mücadele eden gençleri, kirli savaş yöntemleri ile her türlü saldırının hedefi haline getirilen mazlum Kürt halkını sembolik bile olsa somut bir eylem alanına davet etmekten aciz olduklarını 2021 1 Mayıs'ı vesilesiyle ortaya koydular.

Bu tutumlarını geçtiğimiz yıl olduğu gibi pandemi üzerinden gerekçelendirmeleri mümkün değildir. Zira aradan tam bir yıl geçmiş bulunuyor ve iktidarın devreye soktuğu yasakların pandemi ile uzaktan yakından alakalı olmadığını en sıradan insanlar bile biliyor.

1 MAYIS'I SAVUNMAK İÇİN!..

1 Mayıslar, çıkarları birbirine karşı iki sınıfın karşı karşıya geldiği kavga günleridir. İşçi sınıfının baskıya, sömürüye ve her türden saldırıya karşı güncel ve temel talepleri ile meydanlara indiği bu tarihsel önemde gün, tam da bu sebeple kapitalistleri ve onların hizmetindeki siyasi iktidarları rahatsız etmektedir.

1 Mayıs'a saldırmak için her fırsatı değerlendiren, 1 Mayıs'ın tarihsel ve sınıfsal içeriğini boşaltmak için elinden geleni arkasına koymayan sermaye iktidarı, bugün de pandemiye bahane ederek 1 Mayıs'a saldırıyor. Gelinek yerde bu açık sınıfsal tutumunu gizlemeye dahi ihtiyaç duymuyor, işçi sınıfına küstahça kölelik koşullarını dayatıyor.

O halde işçi sınıfı ve emekçiler bu açık kavga davetini kabul etmeli, pandemiye bahane ederek 1 Mayıs'ı yasaklamaya kalkan sermayeye ve devletine karşı kendi bağımsız devrimci sınıf tavrı ile yanıt vermelidir. İşçi ve emekçiler "sınıfa karşı sınıf" çizgisinde 1 Mayıs'ı savunmalı, baskı ve yasaklara karşı fiili-meşru direniş büyütürken sermaye düzeninin karşısına dikilmelidir. Pandemi sürecinde kadınlar, gençlik ve Kürt halkı çok yönlü baskı ve kuşatılmışlığa rağmen bu tür fiili-meşru kitlesel çıkışları başarmışlardır. Bu, bu 1 Mayıs'ta da başarılabilir.

Fabrikalarda ağır bir şekilde sömürülen, salgınla baş başa bırakılarak yaşamları, hakları ve gelecekleri yok sayılan, her geçen gün yoksullaşan ve çok yönlü bir yıkımı yaşayan işçi ve emekçiler bu bakışla hareket etmeli, 1 Mayıs'ın ön günlerini ve 1 Mayıs gününü buldukları tüm alanlarda kavga gününe çevirmelidir. İşçi sınıfı ve emekçiler gerek üretimden gelen gücünü kullanarak fabrikaları, gerekse sokak ve meydanları 1 Mayıs'ın savunulduğu fiili-meşru direniş alanlarına çevirmek için adımlarını hızlandırmalıdır.

1 Mayıs'ı tarihsel ve sınıfsal içeriğine uygun şekilde örgütlemenin yanı sıra, 1 Mayıs'a vurulmak istenen yasak zincirini parçalayıp atmanın başka bir yolu yoktur.

Özgürlük, devrim ve sosyalizm için...

1 Mayıs'ta mücadele alanlarına!

İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'ı tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kapitalist sistemin derinleşen krizi ve denetimden çıkan pandemi koşullarında karşılıyoruz.

Kapitalistler, sistemi pençesine alan çok yönlü krizleri yönetebilmek için dünya ölçüsünde sömürüyü yoğunlaştırıyor, zenginlikleri yağmalıyor, doğayı talan ediyor, savaş ve saldırganlığı günbegün tırmandırıyorlar. Kapitalizmin derinleşen krizlerinin sonu gelmeyen faturaları işçilere ve emekçilere kesiliyor, sömürü çarkları büyük bir acımasızlıkla döndürülüyor.

Üç milyonu aşkın insanın yaşamına mal olan pandemi ise krize yepyeni boyutlar kazandırmış bulunuyor. Zamanında gerekli önlemler alınmadığı için, nerede duracağı bilinmeyen insani yıkım her geçen gün büyüyor, milyonlarca insan salgının pençesinde kıvranıyor.

Türkiye'nin kapitalist düzeninin kriz ve salgın tablosu ise alabildiğine ağırlaşmış durumda. Ekonomik-mali cephede tam bir iflas yaşanıyor. İşsizlik, yoksulluk ve sefaletin kitleleşmesiyle emekçiler büyük bir yıkımın eşiğine gelmiş bulunuyor. İyiden iyiye kontrolden çıkmış bulunan salgın ise tam bir "insan kırımı"na doğru yol alıyor. Çarpıtılmış rakamlara rağmen vaka ve ölüm sayılarındaki hızlı katlanmanın üzerini örtmek artık mümkün olamıyor.

Bugünün Türkiye tablosu, bu düzenin sadece bir yıkım değil aynı zamanda bir ölüm düzeni demek olduğunu tüm açıklığıyla ortaya seriyor. Dinci-faşist iktidar pandeminin başından bu yana sermayenin çıkarlarını esas alan bir politika izliyor, tam bir arsızlıkla sömürü çarklarını durdurmamakla övünüyor. Dahası pandemi fırsata çevrilerek işçi sınıfına kölelik uygulamaları bir bir dayatılırken, kamu kaynakları tam bir utanmazlıkla kapitalistlerin kasalarına akıtılıyor. Fabrikaları ölüm kamplarına çeviren kapitalistler ise esnek-kuralsız çalışmayı olağan çalışma rejimine dönüştürmüş bulunuyor. "Ücretsiz izin", "Kod-29" vb. işçi sınıfına karşı sopa olarak kullanılıyor.

Kriz ve pandeminin emekçilere yüklenen faturası işsizliği, kitlesel yoksullaşmayı görülmemiş boyutlara taşıyor, toplumun önemli bir kesimi geleceksizlik

sorunuyla boğuşuyor.

Saldırıları bunlarla da sınırlı değil. Ekonomik ve siyasal kriz nedeniyle hareket alanı alabildiğine daralan gerici-faşist iktidar çareyi baskı ve zorbalığı tırmandırmakta, dinsel gericilik ve ırkçı-şovenizmle toplumu zehirlemekte arıyor. Pandemiye fırsata çevirerek en temel hak ve özgürlükleri yasaklıyor, toplum üzerindeki denetimi yoğunlaştırıyor. İlerici ve muhalif tüm kesimler terörize ediliyor. Mafya artıkları ve çeteler sokaklara salınıyor vb...

İşçi sınıfı ve emekçilerin yanı sıra kardeş Kürt halkı, Aleviler, kadınlar ve gençler de bu azgın saldırganlığın hedefi durumundalar.

Kürt halkının ulusal özgürlük ve eşitlik istemlerini boğmak için saldırganlıkta sınır tanımayan ırkçı-faşist rejim, onun içeride ve bölgede elde ettiği kazanımlarını ortadan kaldırmak için kirli savaş aygıtlarını durmaksızın çalıştırıyor. Zindanlar Kürt siyasi hareketinin temsilcileri ile doldurulurken, sınır içi ve ötesi hareketlerle tam bir imha savaşı yürütülüyor.

Alevilere dönük ayrımcılık da yaşamın her alanına nüfuz etmiş bulunuyor.

Gerici-cinsiyetçi politikalar nedeniyle kadına yönelik şiddet, cinayet ve cinsel saldırıların sonu gelmiyor. Kadın işçiler üzerindeki çifte sömürü ve baskı her geçen gün katmerleşiyor.

Geleceksizliğin dipsiz çukuruna itilen gençlik kitlelerinin ise pandemiyle birlikte eğitim hakkı gasp edilmiş bulunuyor. Başta üniversiteler olmak üzere tüm eğitim-öğretim kurumları tam bir kuşatma altında. "Terör" demagojisiyle açılan soruşturmalarda eğitim alanındaki ilerci-muhalif birikim tasfiye ediliyor.

Bu tabloyu savaş ve saldırganlık politikaları tamamlıyor. Dinci-faşist iktidar emperyalist politikalar doğrultusunda ve yayılmacı heveslerle Ortadoğu'da savaş batağına saplanmış bulunuyor. Karadeniz'de tırmanan emperyalist güç mücadelelerinde üstlenmeye çalıştığı rol ve son Montrö tartışmaları da gerici-faşist rejimin ABD emperyalizminin planlarına koşulsuz hizmet edeceğini gösteriyor.

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, KADINLAR, GENÇLER!

Uzun bir dönemdir dinci-faşist ağırlığın toplumun üzerine bir karabasan gibi çökebilmiş olmasının gerisinde Türkiye'nin kapitalist düzeni, onun çok yönlü yapısal krizi ve çözümsüz sorunları duruyor. Orta çağ artığı ideolojiler ve ırkçı-şovenizmle işçi ve emekçiler sersemletilerek, bu ülkenin kokuşmuş ve yozlaşmış bir tek adam rejimine mahkum edilmesi bundan dolayıdır.

Bir avuç asalağın egemenliği demek olan bu düzen baskı, sömürü, eşitsizlik ve kölelik üzerinde yükselmektedir. Aşma imkanlarından yoksun olduğu krizlerinin ağırlaştırdığı bu kötülükleri yeniden ve yeniden üreterek varlığını sürdürebilmektedir. Dolayısıyla, bu düzen ayakta kaldığı sürece, insanın insan tarafından sömürülüp aşağılanması, emekçilerin ürettiği zenginliklerin asalak bir azınlık tarafından gasp edilmesi, hak arayancının baskı ve zorbalığa maruz kalması son bulmayacaktır. İkinci cins muamelesine tabi tutulan kadınlar ile ulusal, dinsel, mezhepsel baskıya maruz kalan ezilenlerin özgürleşmesi de ancak bu düzenin yıkılmasıyla mümkündür.

O halde, sadece asalak kapitalistler ile onların hizmetindeki gerici-faşist iktidarın saldırılarına karşı değil, sömürünün, eşitsizliğin ve her türlü zorbalığın kaynağı olan bu düzeni ortadan kaldırmak için de mücadeleyi yükseltmek gerekiyor. İnsanca bir yaşam özlemi duyan tüm işçi ve emekçiler için, çifte baskı ve sömürüye maruz kalan kadınlar için, geleceksizliğe mahkum edilen gençlik için, dizginsiz bir saldırının hedefi olan Kürt halkı için 1 Mayıs, bu mücadeleye katılma çağrısıdır. Baskıya, sömürüye, köleliğe, eşitsizliğe ve her türden ayrımcılığa karşı mücadele bayrağının yükseltildiği bir gündür.

Bunun içindir ki, pandeminin yol açtığı insani yıkım tablosuna, dünya rekoru kıran ölüm oranlarına rağmen fabrikalarda sömürü çarklarını acımasızlıkla döndürenler, 1 Mayıs'ta emekçilerin karşısına pandemi yasaklarını çıkarıyor, her türlü eylem ve etkinliği yasaklıyorlar. Kapitalistlerin kârlarına kâr katmaları kesintiye uğramasın diye işçi ve emekçilere ölümle burun buruna çalışmayı dayatanlar, 1 Mayıs sürecinde direniş çadırı kurmak, bildiri dağıtmak, pankart-afiş asmak, açıklama yapmak vb. en sıradan hakları bile "pandemi önlemleri"nin arkasına sığınarak engellemeye çalışıyorlar.

Partimiz, tüm işçi ve emekçileri, kadınları ve gençliği tüm bu yasakları boşa çıkarmaya; kapitalist köleliğe, emperyalist saldırganlığa, baskı ve teröre, konyulaşan gericiliğe ve Kürt halkını hedef alan kirli savaşa karşı 1 Mayıs'ın devrimci çağrısına sahip çıkmaya; sömürsüz, savaşsız, insanca yaşanacak bir dünya için safları sıklaştırmaya çağırıyor.

1 Mayıs'ın mücadeleye geleneğini yaşatmak için, sermaye sınıfından ve onun gerici-faşist iktidarından hesap sormak için, krizin ve pandeminin faturasını ödemeyi reddetmek için, özgürlük, devrim ve sosyalizm mücadelesini büyütme için 1 Mayıs yasaklarını boşa çıkaralım, bulunduğumuz tüm alanlarda mücadele bayrağını yükseltelim!

Yaşasın 1 Mayıs!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Yaşasın devrim ve sosyalizm!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ
NİSAN 2021

www.tkip.org

Haklarımız ve geleceğimiz için 1 Mayıs'ta alanlara!

Metal İşçileri Birliği Merkezi Yürütme Kurulu olarak 1 Mayıs'ın öngünlerinde Nisan ayı toplantısını gerçekleştirdik. Pandeminin seyrinin yaşamlarımızı ciddi düzeyde tehdit ettiği, sınıfa yönelik bir dizi saldırılar ile pandeminin ve krizin faturasının bizlere kesilmeye çalışıldığı, baskı ve yasakların tırmandığı bir dönemde yaptığımız toplantının ayrı bir anlamı olduğunu düşünüyoruz. Sınıfın ortak talepler etrafında örgütlenmesi, birliğinin oluşturulması ve harekete geçmesi yakıcı hale gelmişken, bu noktada bizlere, öncü metal işçilerine düşen sorumluluk daha da artmışken, haklarımız ve geleceğimiz için 1 Mayıs'ta meydanlarda olmak yamsalsal bir yerde durmaktadır.

PANDEMİ YENİ REKORLAR KIRIYOR...

Vaka sayıları gün geçtikçe artmaktadır. AKP-MHP iktidarı pandemiyi sermayenin ihtiyaçları ve çarkların dönmesi için yönettiğinden hayatlarımız tehdit altındadır. Günlük vaka sayıları rekor üstüne rekor kırıyor. Günlük ölüm sayıları rekorlar kırıyor. Yoğun bakımlarda yer bulunamıyor. Pandemi haritasında her yer kırmızı. Türk Tabipler Birliği (TTB), tam kapanmanın şart olduğunu ifade ederken, iktidar yasaklar getiriyor. Milyonlar fabrikalarda açlık ve ölüm ikilemi altında çalışmaya zorlanırken, çalışmayanlara ve çalışılmayan saatlerde sokağa çıkma yasakları genişletiliyor. TTB, sokakların evlerden, kapalı yerlerden daha güvenli olduğunu söylüyor. Bilimin değil, bir avuç asalağın çıkarları ve toplumun değil, sermayenin sağlığını temel alan politikalar yüzünden hayatlarımız tehdit edilmeye devam ediyor.

SINIFA YÖNELİK SALDIRILAR HIZ KESMİYOR...

Hani işten atmak yasaktı? Kod-29 ile son bir yılda işten atılan işçi sayısı 180 bine ulaşmış durumda. Tazminat verilerle işten atmanın yasak, tazminatsız Kod-29 ile işten atmanın serbest olduğu bu süreçte işsizlik tavan yapmış bulunuyor. TÜİK'in bile gizleyemediği bir gerçek bu. İşsiz değil ama atıl işgücü olarak ifade edilenlerin, yani gerçek işsizlerin sayısı 16 milyon civarında.

Ücretsiz izin saldırısı ise halen devam ediyor. Kısa Çalışma Ödeneği'nde pandemi koşullarını kaldırsalar da bütün

bu saldırılarda İşsizlik Fonu'nu kaynak olarak kullandılar, kullanmaya da devam ediyorlar. Maaşlarımızı bizlere ödettiriyorlar.

Sendikalaşmanın önündeki engeller artırılıyor, hayat pahalılığı bir taraftan, eriyen ücretlerimiz diğer taraftan yaşamımızı zorlaştırıyor.

Otomotivde çip krizi olarak bilinen ve otomotiv şirketlerinin çip bulmakta zorlanmasının faturası bizlere kesilmeye çalışılıyor. Birçok fabrika üretime ara verirken, yan sanayileri ile birlikte yüzbinlerce işçiyi etkileyecek bu süreçte işçilerin durumlarının ne olacağı muğlaklığını koruyor. Çip krizinin faturasını da bizlere ödettirmeye çalışacakları açıktır. Metal işçileri uyanık olmalı, emeğine sahip çıkmalıdır.

YASAKLARI TANIMIMYORUZ!

Bütün bunların üzerine, bizler toplantımızı yaptıktan sonra getirilen yeni yasaklar, başta İstanbul olmak üzere bir dizi valilik ve kaymakamlık tarafından açıklanan eylem yasakları, direnişlere saldırılar iktidarın işçi sınıfının örgütlenmesinden ve eyleme geçmesinden ne kadar korktuğunu da göstermektedir.

Bizler yasak değil, tedbir istiyoruz. Fabrikaların harıl harıl çalıştığı bir dönemde, getirilen sözde yasaklarla hiçbir sorunu çözemezsiniz. Baskı altına alınan, salgının yayılması değil, sınıf mücadelesidir. "Ticari amaçlı olmayan her türlü eylem, etkinlik, bildiri dağıtımı, afiş asma ve stant açma yasağı"nın amacı bellidir. 1 Mayıs'ın öngünlerinde baskı ve tehditlerle, hakları ve gelecekleri için mücadele edenleri yıldırıyormuş gibi çalışıyorlar. Ancak bizlere boyun eğdiremeyecekler.

Sinbo ve SML Etiket işçileri bu yasaklara boyun eğmeyeceklerini gösterdiler, göstermeye devam ediyorlar. Gözaltı te-

rörüne karşı direnişlerini büyütüyorlar. Yapılması gereken açıktır. Direnen işçilerin yanında saf tutmalı, mücadelemizi birleştirmeliyiz.

Bütün direnişçi işçiler baskılara boyun eğmeden mücadelelerini sürdürmelidir. Bugün atılacak her adım, yarına giden yolda çok önemlidir.

1 MAYIS YASAKLANAMAZ!

Alınan yasakların 1 Mayıs'ın hemen öncesinde olması manidardır. Emeğin büyük buluşmasına engel olmak istemektedirler. 1 Mayıs'ın tarihi, baskıların, tehditlerin, yasakların boşa düşürülmesi tarihidir. Buradan çağrımızdır, 1 Mayıs günü yasakları tanımayalım. Bulduğumuz her yeri eylem alanına çevirelim. Merkezi, kitlesel eylemlerin gerçekleşmesi için bugünden adım atalım. 1 Mayıs'ı, 1 Mayıs'tan önce kazanmalıyız. Fabrikalarda milyonlar çalışırken, yasaklanmak istenen, mücadeleden başka bir şey değildir.

Sendikal bürokrasi ise tutumları ile yasaklara zemin hazırlamaktadır. İktidarın yasaklarına boyun eğmeleri, masa başı pazarlıkların ötesine geçmemeleri, sınıfı harekete geçirme iradesinden yoksun olmaları kabul edilemezdir. Ancak metal işçileri, onlardan hiçbir beklenti içinde olmamalıdır. Metal işçileri, inisiyatifi eline almalı, yasaklara boyun eğmeme, saldırıları püskürtme iradesini kuşanmalıdır.

Kaybedecek hiçbir şeyimiz yok. Pandemi hayatlarımızı bu kadar tehdit ederken, ölüm-kalım savaşında hayatta kalmak için mücadele etmekten başka çaremiz yok.

**METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ
MERKEZİ YÜRÜTME KURULU
NİSAN 2021**

"Yasakları tanımıyoruz!"

İş cinayetlerinin son bulması, pandemi önlemlerinin alınması ve insanca çalışma koşulları için Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası'na (TOMİS) üye olan ve bundan dolayı işten çıkarılan Dilbent Türker direnişini sürdürüyor.

Kod 29'un kaldırılması talebiyle 3 aydır Sinbo fabrikasının önünde kurduğu çadırda direnen Türker, valiliğin keyfi yasaklarına karşı da direniyor. Bu kapsamda 21 Nisan'da direnişçi işçilerin Bakırköy Meydanı'nda yapmak istediği eyleme saldıran polis onlarca kişiyi gözaltına almıştı.

Sinbo direnişçisi, 21 Nisan'da yapılmak istenen eylemi hedef alan polis saldırısına ilişkin gazetemize verdiği demeçte şunları ifade etti:

"Valiliğin 15 Nisan-17 Mayıs tarihleri arasında eylem yapılmasını yasaklaması, 1 Mayıs'ı da engellemeye dönük bir karardır. Bu gerekçeyle Kod29 saldırısı ve hak gasplarına karşı gelişen direnişler de engellendi. Sinbo fabrikası önünde "kanunlara aykırı eylem yapıyorsunuz" denilerek defalarca kolluk kuvvetleri tarafından gözaltına alındık.

Valiliğin almış olduğu keyfi yasak kararı, anayasal hakların üzerinde sayıldı. 21 Nisan'da Sinbo, SML, Bayrampaşa Belediyesi, Bakırköy Belediyesi direnişçileri olarak ortak ve kitlesel basın açıklaması gerçekleştirecektik. Ortaklaşa almış olduğumuz bu kararla "yasaklar sökmez direnişler bitmez" demiş olduk. Eylemimiz valiliğin almış olduğu keyfi yasak gerekçe gösterilerek engellenmeye çalışıldı. Hak arama mücadelesi verdiğimiz için polis şiddetine maruz kaldık ve direnişçilerin de içinde bulunduğu 44 arkadaşımız darp edilerek gözaltına alındı.

Burada görüyoruz ki, direnişçi işçiler olarak bir araya gelip açıklama yapmamızdan bile korkuyorlar. Korkularını büyüteceğiz. Sermayedarların çıkarları için alınmış yasak kararlarını tanımayacağız. Mücadelemizi sürdüreceğiz, haklı ve meşru taleplerimizi her alanda haykırmaya devam edeceğiz."

Keyfi yasakları tanımıyoruz!

Hak mücadelemiz engellenemez!

AKP-MHP iktidarının topluma yönelik saldırıları her geçen gün artıyor. Süregelen ekonomik ve siyasal krizin derinleşmesi iktidarı daha da pervazlaştırıyor. Pandemi koşullarının hakim olduğu bir dönemden geçiyoruz. Milyonlarca işçi ve emekçi pandemi koşullarında iktidar tarafından açlığa ve yoksulluğa terk edildi. Sermayedarlar ise bu süreçte istedikleri teşvikleri aldılar. İşçi ve emekçiler fabrikalarda patronların kârı uğruna pandemi koşullarında ölüme terk edildi. Fabrikalarda göstermelik önlemler dışında önlemler alınmadı. Bu süreçte yüzlerce işçi ve emekçi koronavirüsten kaynaklı hayatını kaybetti. Ne iktidarın ne de patronların umurunda olduk. İşçiler ve emekçiler pandemi koşullarını fırsata çeviren patronlar tarafından esnek ve güvencesiz çalışma uygulamaları ile çalıştırıldı.

Pandeminin birinci yılını geride bıraktık. Bir yıllık süreçte işçi ve emekçilere her türlü kötülük reva görüldü. Emekçiler kendi kaderlerine terk edildi.

İktidar pandemi koşullarını fırsata çevirerek her türlü uygulamayı istediği gibi hayata geçiriyor. Buna karşı ses çıkaran ilerici ve devrimci örgütleri ise baskı, gözaltı ve tutuklamalarla susturmaya çalışıyor. Patronlar da iktidardan aldıkları güç ile işçi ve emekçilere istediklerini yapıyorlar. Sözde işten atmanın yasak olduğu bir yerde 177 bin işçi Kod 29 ile işten çıkartıldı. Haklarına ve emeğine sahip çıkan işçi ve emekçiler keyfi olarak işten atılmaya karşı karşıya kaldılar. Sendikalar örgütlenme faaliyetlerinin önüne geçilmeye çalışıldı. Tüm bu saldırılara rağmen işçi ve emekçiler hakları ve gelecekleri için direniyor ve mücadeleyi kararlılıkla sürdürüyorlar.

Sendikamızın SML Etiket fabrikasında

örgütlenme çalışması yürüttüğü aşamada fabrikada sendika üyelerimiz işten çıkartıldı. Bunun sonucunda üyelerimiz ile birlikte 79 gündür fabrika önünde direniyor ve mücadele ediyoruz.

İstanbul Valiliği'nin koronavirüs tedbirleri adı altında aldığı karar gereği İstanbul genelinde 1 aylık eylem ve etkinlik yasakları getirildi. Bunun sonucunda direnişimizin 76. gününde fabrika önünde polisler tarafından engellenerek, üyelerimiz ile birlikte göz altına alındık. Direniş alanında 3 kişi olmamıza rağmen SML Etiket fabrikası polisler tarafından kuşatılmıştı. Fabrika çevresinde yaklaşık 200 polis bulunmaktaydı.

İstanbul Valiliği'nin almış olduğu karar tamamen keyfi bir karardır. Ticari amaçlı faaliyetler engellenmezken, direnen işçi ve emekçilerin mücadeleleri bu şekilde engellenmeye çalışılıyor.

Ayrıca Bakırköy'de Sinbo, Tur Assist, Bayrampaşa Belediyesi ve Bakırköy Belediyesi direnişçileri ile bir araya gelerek 1 Mayıs sürecini konuştuk, tartıştık ve neler yapabiliriz diyerek planlamalar gerçekleştirdik. Bunun sonucunda direnen işçilerin katılacağı canlı yayın ve 1 Mayıs öncesinde Bakırköy meydanında direnişçiler olarak 1 Mayıs açıklaması yapma kararı aldık.

Bakırköy meydanında basın açıklaması için bir araya geldiğimizde yüzlerce polis tarafından meydan çevrilmişti. Direnişçi işçiler ile ortak düzenleyeceğimiz basın açıklaması konusunda sendikalar masası polisi ile görüşüğümüzde, hiçbir şekilde izin vermeyeceklerini ve kim var ise gözaltı yapacaklarını söylediler. Bizler de kendilerine İstanbul Valiliği'nin almış olduğu kararın tamamen keyfi bir karar olduğunu, direnen işçi ve emekçilerin

mücadelelerinin engellenmek istendiğini, 1 Mayıs öncesinde yapılacak eylem, etkinlik ve bildiri dağıtımının önüne geçilmeye çalışıldığını ifade ettik.

Daha sonra polis alanda bulunan herkese azgınca saldırarak işkence ile gözaltı yaptı. Bulduğum gözaltı aracında Bakırköy'den Bayrampaşa devlet hastanesine götürülene kadar polisin işkencesine maruz kaldık. Copların ters kısımları ile işkence uyguladılar. Araba içerisinde keyfi olarak ters kelepçe taktılar.

Ama bizlere yapılan işkenceler mücadele etmemizin önüne geçemeyecek. "1 Mayıs yasaklanamaz" demeye devam edeceğiz. Emek ve onur mücadelemizin engellenmesine izin vermeyeceğiz.

AKP iktidarı lebalep kongreler yaparken, bizlerin uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, keyfi yasaklama ile karşı karşıya ve biz devrimci işçiler ve direnenler olarak bu keyfi yasağı kabul etmiyoruz.

Yapılanların hepsi örgütlenmenin ve mücadele etmenin önüne geçmek içindir. Bizler SML Etiket direnişçilerimiz ile de mücadelemizden vazgeçmeyeceğiz. Onların yasakları keyfi, bizim direnişimiz meşrudur. SML Etiket patronundan, yöneticilerinden ve üretim yaptığı firmalardan hesap sormaya devam edeceğiz.

Bir kez daha belirteyim ki 1 Mayıs yasaklanamaz! Keyfi yasaklara karşı birleşik ve kitlesel bir şekilde 1 Mayıs'ta alanlarda olmalıyız. Haklarımıza ve geleceğimize sahip çıkmak zorundayız. Her alanda fiili-meşru mücadeleyi örgütlemeye devam edeceğiz!

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!

Yaşasın 1 Mayıs! Bijî yek gulan!

DEV TEKSTİL TEMSİLCİSİ OKAN KARAÇAM

“Keyfi yasakları kabul etmiyoruz!”

Pandemi bahane edenler kongreler yaparken virüs bulaşmıyor. Fabrikalarda ve AVM'lerde bulaşmayan virüs sadece bizim çadırımız da mı bulaşıyor? Bu yasakların keyfi olduğunu biliyoruz. Sendika masasında polisler gelip “Şimdi çadır kurmayın, 17 Mayıs'tan sonra çadır kurun” diyorlar. “O zaman yasaklar da kalkar, sizlere müdahale etmeyiz” diyorlar. 17 Mayıs'tan sonra pandemi bitecek mi? Onların tek amacı 1 Mayıs eylemlerimizi ve direnişlerimizi bitirmektir.

Bizler SML etiket önünde yapmak istediğimiz eylem için daha fabrika önüne gelir gelmez, etrafımız 200 yakın çevik kuvvet, sivil polis ve trafik polisi ile sarıldı. Bizler fabrika önünde sadece üç kişiydik, anayasal hakkımızı kullanacaktık. Direnişimizin 76. gününde fabrika önünde oturma eylemi yapacak ve fabrika çıkışında işçi arkadaşlara seslenecektik. Ama buna bile tahammül edemediler. Yaka paça gözaltına aldılar.

Ayrıca bir araya geldiğimiz direnişteki işçi arkadaşlarla Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda “Keyfi işten atmalara, sendika düşmanlığına geçit vermeyeceğiz! 1 Mayıs yasaklanamaz” şiarlı basın açıklaması yapacaktık. Fakat biz daha toplanmaya başlamadan, polisler “Emir büyük yerden” diyerek alanda bulunan herkesi darp ederek gözaltına aldılar. Alanda basın varken kötü görüntü vermemek adına kelepçe takmayan polisler, Bayrampaşa Devlet Hastanesi önünde gözaltı aracının içinde kelepçe takmamızı istediler. Bizler bu keyfi uygulamayı kabul etmedik. Daha sonra doktor kontrolüne götürürken önlüklerimizi çıkarmamız istendi. Bunu kabul etmeyen arkadaşlarımızı darp ederek zorla üzerindeki önlükleri çıkartmaya çalıştılar. Doktor kontrolünde yerlere yatırarak darp edilerek plastik kelepçe taktılar. Aynı zamanda hastane önüne gelen avukatlar da aynı şekilde darp edildi.

Bu keyfi baskılar ve gözaltılar bizi yıldırmaz. Haklı mücadelemizden direnişimizden vazgeçmeyeceğiz. Keyfi gözaltıların, fabrika önündeki baskıların bizi yıldıracığını sananlar yanılıyor. Emek ve onur mücadelemizi sürdüreceğiz.

Yaşasın sınıf dayanışması!

Yaşasın 1 Mayıs!

SML ETİKET DİRENIŞÇİLERİ

Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın birlik, mücadele, dayanışma!

1 Mayıs'ta mücadele alanlarına!

İŞÇİ VE EMEKÇİ KADINLAR!

İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs yaklaşiyor. Bu 1 Mayıs'ı pandemi ve ekonomik krizin faturasının bizlere her geçen gün daha ağır ödettiliği bir süreçte karşıyoruz.

Her gün yaşanan yüzlerce ölüm ve binlerce vaka, AKP-MHP iktidarı için emekçilerin ucuz işgücünden başka bir şey ifade etmediğini ortaya koyuyor. Yanı sıra işsizlik, ücretsiz izin, düşürülen ücretler, derinleşen yoksulluk vb., gelinen yerde emekçilere nefes aldırılmayacak boyutlara ulaşmış bulunuyor.

Kapitalist patronlar pandemi bahanesiyle zaten sınırlı olan haklarımızı gasp edip, bizleri açlık sınırının bile altında ücretlere mahkum ederlerken, kendileri karlarına kar katıyorlar. 2020 yılı verileri, kapitalistlerin yoğun sömürü ve kasala-

rina akıtılan kamu kaynakları sayesinde nasıl semirdiklerini ortaya koyuyor. Pandemi fırsatı çevirdikleri için onların payına daha fazla zenginlik, bizlerin payına ise daha fazla sömürü ve yoksulluk düşüyor. Tüm bu saldırıların yükünü en çok da işçi ve emekçi kadınlar olarak bizler taşıyoruz.

Sermaye iktidarının sistematik olarak uyguladığı kadınları sindirme politikalarına bir gece atılan bir imzayla İstanbul Sözleşmesi'nin iptali de eklendi. Kazanılmış haklarımıza yönelik saldırılarla yetinmiyor, gerici söylemlerle taciz, tecavüz, çocuk istismarı ve şiddeti meşrulaştırma ya da çalışıyorlar.

İşte böylesi bir süreçte 1 Mayıs'ı karşıyoruz.

1 MAYIS'I YASAKLAMA ÇABALARINA GEÇİT VERMEYELİM!

İşçi sınıfına, onun bir parçası olan işçi

ve emekçi kadınlara yönelik saldırılara karşı yükselen her sesi bastırmayı hedefleyen gerici-faşist iktidar, 1 Mayıs'ta daha güçlü bir biçimde çıkacak olan sesleri bastırmanın hazırlıklarını yapıyor. 1 Mayıs pandemi bahanesi ile yasaklanmak isteniyor. Daha şimdiden pek çok ilde "eylem ve etkinlik yasağı" getirilmiş durumda.

Pandemiye karşı açıkladıkları yeni "önlemler" tam bir ikiyüzlülük örneği. Toplum sağlığını koruyacak bilimsel esaslara dayalı hiçbir ciddi önlem almadıkları gibi, kitlesel AKP kongreleri ve cenaze törenleri ile ölüm ve vaka sayılarında büyük bir tırmanmanın yaşanmasına yol açarak suç işliyorlar.

Milyonlarca işçiye, kapitalizmin sömürü çarklarının dönebilmesi uğruna hafta sonu yasaklarında dahi çalışmayı dayatıyorlar. Büyük bir arsızlıkla bunları yapanlar, haklarının gaspına, tacize,

şiddete, sömürüye karşı alanlara çıkan kadınların, Kod-29 ve ücretsiz izin saldırganlığına karşı direnen, sendikal örgütlenme hakkını savunan işçilerin sesini keyfi yasak ve engellemelerle bastırmaya çalışıyorlar.

1 Mayıs'ı yasaklama çabaları da bundan dolayıdır.

Başta işçi ve emekçi kadınlar olmak üzere tüm işçi ve emekçiler olarak gerici-faşist iktidarın keyfi yasak ve engellemelerine geçit vermeyelim! 1 Mayıs'ta, gasp edilen haklarımız ve geleceğimiz için taleplerimizle alanlara çıkalım, mücadeleyi yükseltelim!

- *Pandemiye karşı bilimsel esaslara dayalı önlemler alınsın!*

- *Kadın cinayetlerine son!*

- *Şiddete, tacize ve çocuk istismarına son!*

- *İstanbul Sözleşmesi gibi kazanılmış haklarımızın gaspına son!*

- *Eşit işe eşit ücret!*

- *Ücretsiz izin ve Kod-29 kaldırılmalı!*

- *İşten atmalar yasaklansın!*

- *Esnek çalışma ve telafi çalışması kaldırılmalı!*

- *İş ve gelir güvencesi!*

Haklarımızdan ve geleceğimizden vazgeçmiyoruz!

Yaşasın 1 Mayıs!
İŞÇİ-EMEKÇİ KADIN KOMİSYONLARI

Kadın işçiler direniş alanlarında, tacize karşı mücadele bayrağını yükseltiyor

Çalışma hayatında kadın işçilerin yoğun olarak yaşadığı fakat en az dillendirilen sorunların başında cinsel taciz gelmektedir. Cinsel taciz, kolay açıklanamadığı için en fazla yok sayılan şiddet türlerinden biridir. Halbuki bu şiddet türü cinsel taleplerde bulunma, özel hayata dair yorumlar, dış görünüş üzerine uygunsuz benzetmeler, her türlü cinsel içerikli soru sormak, video-görsel paylaşımı, uygunsuz jest-mimikleri de kapsayan çok geniş bir yelpazeye sahiptir. Cinsel taciz, -pek çok nedeni olmakla birlikte- cinsel saldırı boyutlarına ulaşmadığı takdirde normal sayılabilmektedir.

Yaşadığı cinsel tacizi "olağan" görmeyen kadın işçiler de bu sorunu söz konusu etmek bir yana üzerini örtme yoluna gidebilmektedir. Kadın işçilerin, tacizi ifade etmekten geri durmalarının arkasında evlilik, çalışma ve sosyal hayatta karşılaşacakları muhtemel sorunlardan çekinmeleri yatmaktadır. İşten atılma ve bir daha iş bulamama korkusu, toplum baskısı, tacizcilerin korunmasına dair örnekler vb. olgular, tacize karşı sessiz kalınmasının başlıca nedenleri arasında yer almaktadır. Saydığımız bu nedenler

toplumsal cinsiyet eşitsizliği temelinde çeşitlenebilmektedir.

Tacizin farkındalığı, sonrasında bunun ifade edilmesinde engeller söz konusuysen, tacizin duyulması daha ağır sonuçlar yaratabilmektedir. Taciz konusunda bin bir engele rağmen şikayetçi olabilen kadınlar tacizcilerin korunup kollandığı deneyimleri yaşamak zorunda bırakılmaktadırlar. Hatta sergiledikleri cesarete karşılık mobbinge, sürgünle, işten atılmakla cezalandırılmaktadırlar. Tacize karşı bir yaptırım olmaması, "Şikayet etsem de bir şey çıkmaz" düşüncesini pekiştirmektedir. Tacize karşı ses çıkarma işten atılma saldırısıyla karşılandığı için kadın işçiler tacizin duyulmaması yönünde birbirlerine tavsiyelerde bulunabilmektedirler. Benzer tavsiye ve uyarılar boşanmış kadınlar için de yapılmaktadır. Dedikodusunun çıkmaması, rahatsız edilmemek için evli olmadığını söylememesi yönünde ikaz edilebilmekte, çoğunlukla da kendisi böyle bir beyanda bulunma zorunluluğu duymaktadır. Karşı koymak yerine kabullenmek ve koşulları idare etmek kadın işçiler için kaçınılmaz kılınmakta ve çalışma alanlarını onlar için cehenneme çevirmekte-

dir.

İşçi sınıfı ve emekçilerin ciddi boyutlarda kayıplar yaşadığı, haklarından, işlerinden, sağlıklarından, yaşamlarından olduğu kriz ve pandemi süreci kadınlar için bu koşulları daha da ağırlaştırdı. Örneğin, işçi sınıfına karşı bir sopa olarak kullanılan Kod 29, kadın işçiler için bütün yaşamı daha köklü bir şekilde etkileyen bir damgaya dönüşmektedir. Tacize karşı tepki veren kadınlar ücretsiz izinlerle sindirilmeye çalışılmaktadır. İşten atma tehditleri, yaşadıkları sorunlar karşısında kadın işçileri sessiz kalmak zorunda bırakmaktadır. Toplamında bu sürecin onları tacize karşı da daha açık hale getirdiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Kadınların yaşadıkları cinsel tacize karşı 2017'de sosyal medyada başlayan "Metoo" hareketi ve bunun Türkiye'de #SusmaBitsin" ve "#UykularınKaçsın" gibi çeşitli hashtagler altında yansımaları hatırlanacaktır. Cinsel tacizi çok boyutlu ve çok daha derinden yaşayan kadın işçiler cephesinden ise bedeli daha ağır olduğu için cinsel tacizi işa etmenin örneklerine pek rastlanmamaktadır.

İşyerlerinde çok yoğun olarak yaşa-

nan cinsel tacize karşı durabilmek için kadınların güçlü ve cesur davranması gerekiyor.

Güçlü olabilmek de sınıfsal bir bilinç ve örgütlenmeden geçmektedir. İşyerlerini tacizden, şiddetten arındırmak örgütlü güçle mümkündür.

Bugün kadın işçilerin ön safta yer aldığı Migros Depo, SML Etiket, Sinbo direnişleri bunun en açık örneklerini yansıtıyor. Sınıfsal baskı ve sömürüye karşı kadın-erkek bir araya gelen işçiler güçleniyor ve tacize karşı da birlikte mücadele sergiliyorlar. Erkek egemen ideolojiye, kültüre, geleneklere karşı direnişle birlikte dönüşüyorlar. Tacize karşı mücadelenin bayrağı direniş alanlarında açılıyor.

"Muhtaç olmasam bu işyerinde bir saniye bile durmam" ya da "Yeni bir iş bulabileceğimi bilsem bir dakika daha burada çalışmam" gibi sözleri sarf eden kadın işçiler, kendilerinin eğilip bükülmesini, boyun eğmesini kabul etmeyip bir şeylerin değişmesi için mücadele ediyor.

Bu koşulların değişmesi için harekete geçenler yarın bütün dünyanın değişmesinde de rol oynayacaklar.

Özgürlüğümüz ve geleceğimiz için 1 Mayıs'ta alanlara!

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'ın ön günlerindedir. 2021 yılında bu şanlı günü pandemi koşullarında karşılıyoruz. Koronavirüs salgını sağlık, eğitim ve üretim alanları başta olmak üzere hayatın her alanında yaşanan sorunları daha da gün yüzüne çıkardı. Pandeminin başından bu yana sermaye devletinin gerçek ve kalıcı önlemler almaması toplumsal sorunları daha da katmerleştirdi. Ekonomik, sosyal ve siyasal kriz bu süreçte daha da derinleşti. Yalnızca sermayedarların çıkarları için alınan tedbirler, işçi sınıfı ve emekçilere büyük bir saldırı dalgası olarak yansıdı. Bu süreçte ücretsiz izin ve Kod-29 saldırıları, fonların yağmalanması, sermayeye sunulan teşvikler bir bir devreye sokuldu. İstanbul Sözleşmesi feshedilirken, kadınları hedef alan şiddet, cinayet ve cinsel saldırılar gün be gün arttı. En ufak muhalif ses dahi baskı, zorbalık, gözaltı, tutuklama ve işkence terörü ile boğulmak istendi.

Bu süreçte gençliğin eğitim hakkı tamamen gasp edildi. Sürecin başından beri yap-boz tahtasına çevrilen eğitim sistemi, eğitimin tüm bileşenlerinin büyük bir mağduriyet yaşamasına neden oldu. Okulların açılıp açılmaması tartışmaları, sınavlar ve uzaktan verilen eğitimin içeriğine dair tartışmalar, öğretmen, öğrenci ve okul-üniversite çalışanlarına sorulmadan alınan kararlar eğitimin tüm aşamalarında öne çıkan sorun alanları oldu. Kademeli olarak ilk ve ortaöğretimde yüz yüze eğitime geçilmesine rağmen eğitim emekçileri, öğrenci ve okul çalışanların aşılama sürecine dahil edilmedi. Bu durum toplum sağlığı açısından ciddi bir tehdit oluşturduğu gibi birçok eğitim emekçisi de bu süreçte koronavirüsten kaynaklı yaşamını yitirdi. Üniversitelerde de tablo farksızdı. Neredeyse iki senedir kapalı olan üniversitelerde uzaktan eğitim modeline geçildi. Bilgisayar, kamera, internet vb. teknik ekipman eksikliklerinin giderilmemesi milyonlarca öğren-

cinin eğitim hakkının gasp edilmesine neden oldu. Bu süreçte AKP-MHP iktidarı tek adam rejimini üniversitelerde de egemen kılmak için bir dizi dinci-gerici saldırıyı hayata geçirmeye çalıştı. Bu saldırıların en dikkat çekenini ise, sermaye devletinin üniversitelerde kurmak istediği tahakkümün bir ayağı olan kayyım rektör atamaları oldu. Ancak bu saldırıları kolaylıkla hayata geçiremeyeceklerini, haftalardır devam eden Boğaziçi Direnişi ile görmüş oldular. Üniversite gençliği "Özerk-demokratik üniversite" ve "Söz, yetki karar hakkı üniversite bileşenlerine!" diyerek büyük şehirler başta olmak üzere Adana, Eskişehir, Antakya gibi birçok kentte eylemler gerçekleştirdi. Boğaziçi Üniversitesi'nde ise kampüs içerisinde direniş devam ediyor.

Kapitalist sistemin yaratmış olduğu bu tablonun bir tarafında bizler, yani koyu bir geleceksizliğe sürüklenen, özgürlükleri elinden alınan, işsizliğe mahkum bırakılan, üniversitelerine kayyımlar atanan gençlik; her gün evde, iş yerlerinde, sokaklarda, kısacası yaşamın her alanında katledilen, baskıya, tacize,

mobbinge ve çifte sömürüye maruz kalan kadınlar; yaşamı emeği ile var eden ama insanca yaşam koşullarından mahrum bırakılan, iş cinayetlerine kurban giden, pandemi koşullarında adeta ölüm kamplarına çevrilen iş yerlerinde çalışmak zorunda bırakılan, tüm kazanılmış hakları bir bir ellerinden koparılıp alınmak istenen milyonlarca emekçi; baskı, imha, asimilasyon ve inkar saldırılarına maruz bırakılan, belediyelerine atanan kayyımlar ile hapisanelere kapatılmak istenen milletvekilleri ile iradeleri yok sayılan Kürt halkı yer alıyor.

Diğer tarafta ise insanlığın üzerine kara bir bulut gibi çökmüş olan, tüm zenginlikleri tekelinde toplayan bir avuç asalak sermaye sınıfı var. Savaşlardan, saldırılardan ve azgınca sömürüden besleniyorlar. Geleceğimizi, özgürlüğümüzü ve haklarımızı kendi çıkarları uğruna çalıyorlar.

ÖZGÜRLÜĞÜMÜZDEN VE GELECEĞİMİZDEN VAZGEÇMİYORUZ!

Sermaye devleti her geçen gün büyüyen toplumsal muhalefete karşı duydu-

ğu korku ve nefretten kaynaklı, keyfi bir şekilde 1 Mayıs'ı yasaklamak istiyor. Bu yaşağı ise pandemi bahanesi ile meşurlaştırmaya çalışıyorlar. Fakat pandeminin başından bu yana adeta ölüm kamplarına çevrilen fabrikalarda çalışan işçiler için hiçbir önlem almayan AKP-MHP iktidarının devreye soktuğu pandemi yasaklarının toplum sağlığı için olmadığını bilincindeyiz.

Ne yaparlarsa yapsınlar! Geleceğimiz ve özgürlüğümüz için 1 Mayıs'ta alanlarda olacağız! 1 Mayıs'ın öngünlerinde birçok kentte devreye sokulan bildiri dağıtımı, eylem, basın açıklaması yasaklamalarını da 1 Mayıs yasaklarını da tanımıyoruz!

Bu süreçte baskı, şiddet ve cinsel saldırılar karşısında ayağa kalkın kadınlar, Sinbo, SML, Migros, Baldur, PTT ve daha bir çok yerde direnen işçiler, Newroz günü sokaklarda olan yüz binler ve yüz binlerce aşkıncıdır mücadelelerinden bir adım geri atmayan gençlik, direnmenin önemini bir kez daha göstermiş oldu. Haftalardır üniversitelerimize dönük baskıya, yasaklara, saldırılara karşı direndiğimiz gibi 1 Mayıs'ta da direneceğiz. Özgürlüğümüz için, geleceğimiz için, haklarımız için, "özerk demokratik üniversite" talebimizi haykırmak için, biriktirdiğimiz öfkeyi kuşanarak 1 Mayıs'ta alanlarda olacağız!

**Yaşasın 1 Mayıs!
Biji 1 Gulan!**

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

97 öğrenciye Boğaziçi davası

Boğaziçi Üniversitesi'ne AKP'li Melih Bulu'nun atanmasına karşı başlayan eylemler 100 günü aşkıncıdır sürüyor. İktidarın ve atanmış rektörün eylemlere olan saldırıları da devam ediyor.

Boğaziçi Üniversitesi'nde 1 Şubat'ta polis saldırısıyla karşılaşılan 97 öğrenci hakkında

iddianame düzenlendi. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan 75 sayfalık iddianamede, sanıkların 'Kanuna Aykırı Toplantı ve Yürüyüşlere Silahsız Katılarak İhtara Rağmen Kendiliğinden Dağılmamak Sureti ile 2911 Sayılı Yasa'ya Muhalefet' suçundan cezalandırılması talep edildi.

1 Mayıs çağrıları yasak tanımıyor

Sermaye devletinin ve dümenindeki AKP-MHP iktidarının 1 Mayıs'a yönelik baskı ve yasaklarını ilan etmesiyle birlikte direnişlere ve 1 Mayıs çağrılarına yönelik devlet terörü devreye girdi. "Pandemi" bahanesiyle ilan edilen yasaklar üzerine geçtiğimiz hafta İstanbul'da eylemlere, çağrılara, bildiri dağıtımlarına polis saldırdı, onlarca kişi gözaltına alındı.

Devlet terörüne rağmen İstanbul başta olmak üzere pek çok kentte 1 Mayıs çağrıları hız kesmeden devam etti.

SML ETİKET VE SINBO ÖNÜNDE SALDIRI

16 Nisan Cuma günü polis saldırısıyla karşılaşan TOMİS üyesi Sinbo direnişçisi Dilbent Türker ve DEV TEKSTİL üyesi SML Etiket direnişçileri, 19 Nisan'da da direniş çadırlarını kuracaklarını ilan ederek kamuoyuna ve tüm emek, demokrasi güçlerine çağrı yapmıştı. Bu doğrultuda saat 11'de fabrikalarının önünde direniş çadırı kurmak isteyen direnişçiler polisin saldırılarıyla karşılaştılar.

SML Etiket önüne geldiklerinde polis tarafından önleri kesilen direnişçiler, 1 Mayıs'a ve direnişlere dönük yasakları teşhir etti, polisin engelleme çabalarını kabul etmeyeceklerini vurguladılar. Polisin saldırısıyla karşılaşan SML Etiket direnişçisi Seçil Arı, DEV TEKSTİL İstanbul Temsilcisi Okan Karaçam ve DEV TEKSTİL üyesi bir işçi gözaltına alındı.

Sinbo fabrikası önünde polis engeliyle karşılaşan Sinbo direnişçileri saldırılara rağmen fabrika önüne gelerek pankart astılar ve yapılan konuşmaların ardından gözaltına alındılar. Polis saldırısında Sinbo direnişçisi Dilbent Türker, TOMİS İstanbul Temsilcisi Onur Eyidoğan, Ercan Tilmaç gözaltına alındı.

Polis haber takibi için Sinbo önüne

gelen gazetecilere de saldırdı. Kızıl Bayrak muhabiri Kardelen Yoğungan, Özgür Gelecek muhabiri Taylan Özgür Öztaş, Mücadele Birliği muhabiri Serpil Ünal gözaltına alındı.

"1 MAYIS DA DİRENİŞLERİMİZ DE YASAKLANAMAZ!"

21 Nisan Çarşamba günü "İşten atmalara, zorbalığa ve sendika düşmanlığına geçit vermeyeceğiz! 1 Mayıs yasaklanamaz!" şiarıyla Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda eylem yapmak için toplandı.

Bakırköy ve Bayrampaşa belediyeleri direnişçileri, Sinbo, SML Etiket ve Tur Assist direnişçilerinin yanı sıra 1 Mayıs Platformu, Birleşik Mücadele Güçleri, Genç İşçi Derneği, HDP İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu, HDP Bakırköy İlçe Eşbaşkanı'nın da katıldığı eylem polis ablukasıyla karşılaştı. Açıklama yapılmasını pandemi yasağı bahanesiyle engelleyen polis kitleye saldırdı ve 40'a yakın kişiyi gözaltına aldı.

Gözaltına alındıkları otobüste canlı yayın yapan işçiler şunları ifade etti: "Pandemi önlemi almayan ser-

maye devleti 1 Mayıs'ı yasaklamak için keyfi yasaklar açıklıyor. Bizlerde 1 Mayıs yasaklanamaz talebi ile Bakırköy Meydanı'ndaydık."

"1 Mayıs yasaklanamaz, direnişlerimiz yasaklanamaz" denilen gözaltı otobüsünde sloganlar atıldı ve 1 Mayıs marşı okundu. Gözaltına alınanlar hastanede sağlık kontrolü sırasında işkence gördü ve avukatlar da saldırıya uğradı.

"BU ABLUKAYI MUHAKKAK AŞACAĞIZ"

22 Nisan Perşembe günü Kadıköy'de eylem yapmak isteyen 1 Mayıs İstanbul Bileşenleri de polisin saldırısıyla karşılaştı. "Anti-demokratik uygulamaları kabul etmiyoruz!" çağrısıyla Kadıköy'de gerçekleştirilmek istenen açıklama öncesi ajitasyon konuşmaları gerçekleştirildi. Ajitasyon konuşmalarının ardından polis saldırdı ve 40'ı aşkın kişi gözaltına alındı.

Konuşmalarda, pandemi bahanesiyle ilan edilen yasakların kabul edilmeyeceği ifade edilirken "Her türlü buluşma yapılırken, lebalep kongreleri toplanırken, pandemi yok muydu?" denilerek, keyfi yasakların 1 Mayıs'ı hedef aldığı teşhir edildi.

HDP'li vekil Musa Piroğlu polis barikatının önünde saldırıları şöyle teşhir etti: "Bu, işçilerin vergisi ile maaş alan polisler, 128 milyar doları hortumlayanları yakalamayanlar, kadın katillerinin tecavüzlerin peşine koşmayanlar, işçilerin hakları söz konusu olunca barikat kuruyorlar." Piroğlu'nu çembere alan polisler basın emekçilerine de dayatmada bulundular. Basın emekçileri, Piroğlu ve kendilerine yapılan dayatmayı kabul etmedi.

Bir süre sonra polis ablukası kaldırıldı.

Gözaltı saldırısının ardından Eğitim Sen binasında basın açıklaması yapıldı. Açıklamada Eğitim Sen adına Ayfer Koçak konuşma yaptı. 40 kişinin gözaltına alındığını belirten Koçak saldırıları "Dünyanın gözü önünde İstanbul gibi bir emekçi kentinde 1 Mayıs sürecinin bildiri dağıtımının bile yasaklandığı bir süreci yaşıyoruz. 1 Mayıs bu sene Emniyet koridorlarında kutlanır hale geldi. Direnen işçilerle başlayan süreç sendikalarla ilgili baskı ile devam etti. İstanbul 1 Mayıs Bileşenleri olarak İstanbul'da 1 Mayıs sürecinin programını açıklamak istedik. Bu Türkiye genelinde böyle. Bu bir haftadır bu saldırıların en çirkin halini yaşıyoruz" diye aktardı. "Bu emekçiler buna dur diyecekler. Biz bu baskıyı muhakkak aşacağız" vurgusu yapılan açıklama "Gözaltılar serbest bırakılsın" ve "1 Mayıs yasaklanamaz" denilerek sona erdi.

1 MAYIS ÇAĞRILARI ENGEL TANIMYOR

Tüm saldırılara karşı 1 Mayıs çağrısı İstanbul başta olmak üzere pek çok kentte hafta boyunca devam etti. Fabrikalarda, işçi-emekçi semtlerinde yürütülen faaliyetlerle, gerçekleştirilen eylemlerle 1 Mayıs'ta alanlara çıkma çağrısı yapıldı.

İstanbul 1 Mayıs Platformu 20 Nisan Salı günü saat 17.00'de Kadıköy'de Eminönü İskelesi'nde bildiri dağıtımını gerçekleştirdi. Ajitasyonlar eşliğindeki bildiri dağıtımını boyunca, alınmayan pandemi önlemleri, yasaklar, yasaklara karşı mücadelenin ve sokaklara çıkmanın önemi vurgulandı. İşçi-emekçilere 1 Mayıs'ta alanlara çıkma çağrısı yapıldı.

Direnen işçilere saldırıyı görmediler...

19 Nisan günü fabrika önlerinde TOMİS üyesi Sinbo işçisine ve DEV TEKSTİL üyesi SML Etiket işçilerine yönelik polis saldırıları ve gözaltılar ilerici-devrimci basında da geniş yer buldu.

Buna karşın, kendisine "komünist", "sosyalist" diyenlerin de olduğu kimi "muhalif" basın organları ise, bugüne

kadar direnişleri görmediği gibi, 19 Nisan'daki saldırıları da görmezlikten geldi.

Bu yayınlar arasında sol, BirGün, Evrensel gibi "sosyalist" olmak iddiası taşıyanların yanı sıra TELE1, Cumhuriyet, Sözcü, OdaTV gibi "muhalif" olmak iddiası taşıyanlar da yer aldı.

Sivil polisler Kaymakamlık'ın yasak kararını ileterek bildiri dağıtımının sonlandırılmasını istedi. Dağıtımın bitirilmeyeceği söylenerek vapur çıkışlarında dağıtımına devam edildi. Ardından Kadıköy sokaklarında ajitasyonlar eşliğinde bildiri dağıtımını devam etti. Sivil polisler sürekli olarak kamera kaydı ve tacizlerle takip etse de 1 Mayıs çağrısı engellenemedi.

1 Mayıs Platformu bileşenleri **22 Nisan**'da **Dudullu**'da İMES A Kapısı önünde dağıtım gerçekleştirdi. 1 Mayıs'ın yasaklanmasına, Kod-29 ve ücretsiz izin saldırılarına karşı işçi-emekçiler alanlarda olmaya çağrıldı. Dağıtımın bitiminde polis çevirmesine yakalanan bileşen GBT kontrolünün ardından dağıldı. Ayrıca BDSP stickerları Sarıgazi, İMES, MODOKO ve Samandıra'da yapıldı.

1 Mayıs Platformu aynı gün **Tuzla**'da da tersane işçilerini mücadeleye çağırdı. Tersane işçilerine bildirimleri ulaştıran platform bileşenleri yapılan konuşmalarda şunları ifade etti: *"Siyasal iktidar pandemiye karşı tedbir almıyor, yasaklarla işi yürütmeye çalışıyor. İşçilerin can güvenliği, yaşam hakkını ve sağlığını dikkate almayan hiçbir yasayı tanımıyoruz."*

Sınıf devrimcileri 22 Nisan'da mücadele taleplerini ve 1 Mayıs çağrısını **Gebze** ve **Çayırova**'daki fabrikalara, işçi servis güzergâhlarına taşıdı. GOSB, TAYSAD OSB ve E-5 güzergâhındaki birçok metal fabrikasına Metal İşçileri Bülteni ulaştırıldı. İşçilerle 1 Mayıs yasakları ve hak gaspları üzerine sohbetler edildi. MİB'in sticker ve duvar gazetesi ile Kod-29 saldırısına karşı birliğe ve 1 Mayıs'a çağrı yapıldı. BDSP'nin afiş ve stickerları Çayırova ve Gebze'de merkezi noktalara yapıldı.

İzmir'de Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu'nun 1 Mayıs çağrıları hafta boyunca devam etti. 20 Nisan'da işçi ve emekçilerin yoğun olarak kullandıkları güzergâhlarda, Çiğli merkez, Küçük Çiğli, Menemen üst geçit ve Asarlık, Bayraklı servis duraklarında "Özgürlük ve sosyalizm için 1 Mayıs'a", "Krizin ve pandeminin faturasına hayır!", "Haklarımız ve geleceğimiz için 1 Mayıs'a!" şiarlı BDSP imzalı afiş ve taleplerin yer aldığı stickerlar yapıldı.

22 Nisan'da da BDSP afiş ve stickerlarıyla 1 Mayıs çağrıları işçi ve emekçilerin yoğun olarak kullandıkları güzergâhlarda, Çiğli Güzeltepe, Menemen, Koyundere ve Aliğa'da emekçilere taşındı.

Ege İşçi Birliği de kitlesel, birleşik bir 1 Mayıs'ın kutlanması için çıkardığı bülten ile işçi ve emekçileri 20 Nisan'da mücadeleye çağırdı. "Kriz, pandemi, sömürü, baskı ve zorbalığa karşı 1 Mayıs'ta alanlara!" başlığı ile 1 Mayıs gündemli bülteni Bayraklı'da, Menemen Üst Geçit'te, Asarlık'ta yoğun olarak metal işçilerinin olduğu işçilere bülten ulaştırıldı.

Çiğli Organize'de Birleşik Metal-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu ZF fabrikasında 15.00 vardiya girişi ve çıkışında işçilere bülten ulaştırıldı. Vansan pompa işçilerine akşam iş çıkış saatinde ajitasyon konuşmaları eşliğinde 1 Mayıs çağrısı yapıldı.

22 Nisan'da Halkapınar Sarnıç'ta sabah 07.00'de emekçilere ajitasyon konuşmaları eşliğinde bülten ulaştırıldı. Ayrıca "Kriz, pandemi, sömürü, baskı, zorbalık... Bıçak kemikte! 1 Mayıs'ta alanlara!" şiarlı afişleri Buca, Karabağlar, Gaziemir, Halkapınar, Bayraklı, Naldöken, Soğukkuyu, Çiğli, Küçük Çiğli ve Aliğa'da yaygın yapıldı.

BDSP'nin Bursa'da da 1 Mayıs çağrıları sürdü. "Haklarımız ve geleceğimiz için 1 Mayıs'a", "Özgürlük ve sosyalizm için 1 Mayıs'a" şiarlı stickerlar, servis noktalarında ve emekçi semtlerinde yapıldı.

Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) İstanbul İl Örgütü, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) İstanbul İl Müdürlüğü Unkapanı Sosyal Güvenlik Merkezi önünde yaptığı eylemle 1 Mayıs'a çağrı yaptı.

"Herkes aç, yoksul, işsiz. İnsanlar intihar ediyor. Haberiniz var mı?" yazılı ozalitin açıldığı eylemde konuşan ESP İl Yöneticisi Gamze Toprak açlığa ve yoksulluğa karşı mücadele etmekten, sokaklarda olmaktan başka çarenin olmadığına dikkat çekerek "Açlık yoksulluk dayatan faşist şeflik rejimine karşı 1 Mayıs'ta Taksim'e, sokaklarda mücadele etmeye devam edeceğiz" dedi.

ENGELLEME GİRİŞİMLERİ VE GÖZALTILAR

Sarıgazi'de 1 Mayıs'a çağrı yapan **8 Partizan** okuru gözaltına alındı. *Yeni Demokrasî*'nin haberine göre afiş faaliyeti yürüten Partizan okurları, pandemi bahanesiyle ilan edilen yasak gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.

Esenyurt'ta da **Halkevleri** tarafından yürütülen 1 Mayıs çağrı faaliyetleri polis engelleme girişimiyle karşılaştı. Perşembe pazarında bildiri dağıtan Halkevleri üyeleri pandemi bahanesiyle polis tarafından engellenmeye çalışıldı.

Sınıf devrimcileri **Ankara**'da 1 Mayıs çalışmalarını sürdürürken, Altındağ ve Sincan'da polis saldırısı sonucunda gözaltına alındı.

Sınıf devrimcilerinin, işçi servis güzergâhlarında, emekçi mahallelerinde şehir merkezinde yaygın bir şekilde yürüttüğü faaliyetler 22 Nisan'da Hacettepe, İbn-i Sina, Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi gibi hastanelerin bulunduğu **Altındağ**'da devam etti. **Ankara İşçi Meclisi**'nin 1 Mayıs çağrı afişlerini yapan sınıf devrimcileri polis saldırısıyla karşılaştı. Polis saldırısı sonucu zorla polis aracına bindirilmek istenen bir sınıf devrimci-

2021 1 Mayıs'ını kimler temsil ediyor!

2021 1 Mayıs'ına sayılı günler kala iktidar keyfi yasaklar getirdi. Keyfi kararların asıl amacının 1 Mayıs'ı ve her türlü zorbalığa rağmen direnme iradesi koyanları engellemek olduğu açık.

Ne yazık ki koca konfederasyonlar keyfi yasaklar karşısında bir tutum ortaya koyamadılar(!) 1 Mayıs'a getirilen keyfi yasaklara karşı irade koyanlar, 1 Mayıs'a sahip çıkanlar, direnen işçiler ve devrimci ilerici güçler oldu. Konfederasyonlar ise aldıkları (almadıkları) tutumla sermaye devletine "yasaklarınız kabulümüzdür" demenin ötesine geçemediler.

AYNI GÜN, İKİ GÖRÜNTÜ...

Türk-İş, Hak-İş bürokrasisine değinmeye dahi gerek yok. Fakat mücadele ile kurulmuş işçi emekçi örgütlerinin başını tutan ağalara fazlası ile değinmek gerekiyor. Günlerdir suskunluğunu koruyan DİSK, KESK, TMMOB, TTB bugün (21 Nisan) bir açıklama gerçekleştirdiler. Açıklamada "dağ fare" bile doğuramadı. Söyledikleri tek şey temsili bir dizi programlar oldu. Yani, biz keyfi yasakları tanıyoruz sorun çıkarmayacağız, siz de bizim bazı yerlere çelenk bırakmamıza izin verin, demiş oldular.

Ne tesadüftür ki konfederasyonlar açıklamalarını Direnişçi işçilerin gündelerdir duyurusunu yaptığı Bakırköy eyleminin yapılacağı saatlere denk ge-

tirdiler. Samimiyetten yoksun bürokrat takımı kendilerine de çağrısı yapılan eyleme katılmak yerine salonlarda boy göstermeyi tercih ettiler. Gelip direnişçilerle birlikte 1 Mayıs açıklaması yapmaktan özenle kaçındılar. "Direniş bulaşıcıdır", herhalde direnme iradesi koyanlardan kendilerine bir şeyler bulaşmasından korktular.

Bizler bu bürokrat takımına hatırlatalım! 1 Mayıs'lar salonlarda değil mücadeleye alanlarında kazanıldı. Siz ne kadar 1 Mayıs'ın mücadeleciler değerlerini yok etmeye çalışanların ekmeğine yağ sürseniz de biz buna izin vermeyeceğiz. Başına çöreklediğiniz, mücadelelerle kurulmuş örgütlerin başından er ya da geç sizleri silip atacağız.

Yukarıdaki resimler açıkça göstermektedir ki 2021 1 Mayıs'ını ve 1 Mayıs'ların değerlerini koltuklarda ahkâm kesenler değil, mücadele alanlarında keyfi yasaklara karşı direnenler temsil etmektedir. Tarih 1 Mayıs'ın, işçi sınıfının mücadele değerlerine, birikimine sırt dönenleri bir kere daha yazmıştır.

Bakırköy'de direnenler, koltuklarında yasakları utangaçça kabul edenlere, 1 Mayıs şehitlerinin verildiği alanlara gitmeyi hak etmediklerini göstermiştir.

Kahrolsun bürokratlar!

Yaşasın direnenler!

DEV TEKSTİL İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ TOMİS İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ

si 1 Mayısların yasaklanamayacağını ve devrimci faaliyetin engellenemeyeceğini haykırarak gözaltına alındı. Altındağ polis karakoluna götürülen sınıf devrimcisi para cezası kesildikten sonra serbest bırakıldı.

Bugün öğlen saatlerinde **Sincan**'da **BDSP**'nin 1 Mayıs'a çağrı yapan afişlerini asan bir sınıf devrimcisi gözaltına alındı. Ankara Valiliği'nin 1 Mayıs'ı engellemeye yönelik ilan ettiği bildiri, afiş, eylem, etkinlik vb. faaliyetlere yönelik yasağı bahanesiyle polis engelleme girişiminde bulundu. Polisin saldırgan tutumuyla gözaltına alınan sınıf devrimcisi Kabahatler Kanunu'ndan ceza kesilerek serbest bırakıldı.

TEKİRDAĞ'DA 1 MAYIS ÇAĞRILARI

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu'nun (BDSP) "Özgürlük ve sosyalizm için 1 Mayıs'a!" ve "Haklarımız ve geleceğimiz için 1 Mayıs'a!" şiarlı stickerları Çorlu, Çerkezköy ve Ergene ilçelerinde işçi mahallelerine yaygın bir şekilde yapıldı.

Metal İşçileri Birliği'nin (MİB) "Üc-

retsiz izin yasaklansın! KOD 29 kaldırılsın! Haklarımız ve geleceğimiz için 1 Mayıs'a!" şiar ve taleplerin olduğu stickerları Çorlu ve Çerkezköy'de işçilerin yoğun olarak kullandığı güzergâhlara yapılırken, "Kriz ve salgına karşı 1 Mayıs'a, mücadeleye!" başlıklı Metal İşçileri Bülteni yine aynı yerlerde servis noktalarında metal işçilerine ulaştırıldı.

Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası'nın (DEV TEKSTİL) 1 Mayıs'a çağrı stickerları Çorlu ve Ergene ilçelerinde yapılırken, "Bu böyle gitmez, sömürü devam etmez" başlıklı 1 Mayıs bülteni Çorlu ve Ergene'de tekstil işçilerine ulaştırıldı.

Dağıtımlarda işçilerle sohbetler edilerek pandemiyi sermayedarların nasıl fırsata dönüştürdüğü üzerine konuşuldu. İşçiler kendi fabrikalarında yaşadıkları ağır çalışma koşullarından ve ücretlerinin düşüklüğünden bahsederek her şeyin farkında olduklarını ifade ettiler. Ayrıca işçiler salgının bu dönem yine fabrikalarda arttığını her gün aralarında testi pozitif çıkan arkadaşları olduğunu, buna rağmen önlemlerin sadece maske takmakla sınırlı olduğunu söylediler.

Emekçi penceresinden 128 milyar doların hesabı

Fikri Tomurcuk

Son günlerde ekonomi gündeminin en alevli konusu, "128 milyar dolar nerede?" sorusunda ifadesini bulan Merkez Bankası'nın döviz rezervlerindeki akıl dışı kayıp. Bu skandal, gerici-faşist Erdoğan rejiminin ekonomi uygulamalarının karakterini bir kez daha ortaya sermiştir.

128 milyar dolar skandalı, bir yanıla Erdoğan'ın kendi saray rejiminin bekası için gözü dönmüşlük ölçüsünde tehlikeli yollara girebildiğinin, bunu yaparken halkın ve ülkenin çıkarlarını ayaklar altına almaktan çekinmediğinin, hiçbir kural ve kanun dinlemediğinin açık bir örneğidir. Diğer yanıla izlediği tehlikeli ekonomik politikaların sınıf karakterinin de ifadesidir. Çünkü attığı her adım sonuçta, başta kendine doğrudan bağlı müteahhit çetesi olmak üzere sermaye sınıfına ve yabancı uluslararası fonlara hizmet ediyor. Ama öte yandan atılan her adımda emekçilere de fatura çıkıyor.

Başta Erdoğan olmak üzere AKP sözcüleri ve bakanları önce olayı tamamen inkar ettiler. Döviz rezervlerinde bir kayıp olmadığı yalanını yüksek perdeden dillendirdiler. Ancak bu kimseyi ikna etmedi ve kamuoyunda Erdoğan'ın arzuladığı etkiyi yaratmadı. Bunun üzerine tehdit ve baskılar devreye sokuldu. Polis baskısıyla parti binalarındaki pankartlar bile indirilmeye, konuyu dile getirenler hakkında cumhurbaşkanına hakareten davalar açılmaya başlandı.

Bu da kar etmeyince, döviz rezervlerindeki devasa erimeyi kabul etme noktasına gerilediler. Artık sadece bunun mevzuata uygun olduğu, döviz satışında yolsuzluk yapılmadığı, rezerv satışlarının ekonomi için gerekli olduğu gibi gerekçelerle yaptıklarını savunmaya çalışıyorlar.

Bunun için Merkez Bankası Başkanı'ndan Hazine ve Maliye Bakanı'na, AKP sözcülerinden bizzat Erdoğan'a kadar konu hakkında laf edebilecek herkes televizyonlara çıkarak, demeçler vererek halkı inandırmaya çalışıyorlar. Yalanlar ve çarpıtmalarla bezenmiş bu açıklamalar, cehalet ve bilgisizlik örneği ifadelerle dolu. Bu yüzden uluslararası düzeyde bile alay konusu oluyorlar.

REZERVLER SARAYIN SİYASİ BEKASI İÇİN ÇARÇUR EDİLDİ

Başta Erdoğan olmak üzere ilk dile getirilen gerekçe, döviz rezervlerinin

"Türkiye ekonomisini zor duruma düşürmek isteyen dış güçlerin operasyonlarına karşı savunma" amacıyla satıldığı oldu. Bu tamamen yalan. Çünkü riskli döviz satışları yerel seçimlerin hemen öncesinde başladı. Ayrıca örneğin 2018'deki Rahip Brunson olayında, ABD Başkanı Trump attığı bir tweet ile döviz piyasalarının altüst olmasını sağlamıştı. O günlerde dolar 4 TL düzeyinden 8 TL'nin üzerine fırlarken, Merkez Bankası rezervinden tek bir dolar bile satılmamıştı.

Döviz rezervlerini satış operasyonunun nedeni, cari açığı finanse etmek de değildi. Çünkü arka kapı yollarından döviz rezervi satışının başladığı 2019 yılında Türkiye, cari açık değil tam tersine cari işlemler fazlası verdi.

Ekonomiyi felaket noktasına getiren devasa döviz satış operasyonlarını başlatan gerçek neden, siyasi seçim hesaplarıydı. Erdoğan yönetimi, kendi siyasi bekası için bu tehlikeli yola başvurdu. Arka kapı yollarının kullanıldığı örtülü döviz rezervlerini satma operasyonları, 2019 yerel seçimleri öncesinde yapılan anketlerde AKP'nin büyükşehir belediyelerini kaybedeceğinin ortaya çıkmasıyla başladı. Amaçlanan, bir yandan bankalara sopa sallayarak ucuz kredi pompalayıp sahte bir refah havası yaratırken, öte yandan bunun kurlarda yol açacağı artışı döviz satışıyla frenlemektir.

ÇARK NASIL İŞLEDİ?

Sırf seçimleri kaybetmemek için başlatılan bu operasyonun foyası meydana çıkmasını diye, döviz satışları Merkez Bankası tarafından değil kamu bankaları

aracılığıyla Hazine tarafından yürütüldü. Bunun için Hazine, Merkez Bankası'nda tutması gereken döviz mevduatını kamu bankalarına aktardı. Kamu bankaları da yurtiçi ve dışı piyasalarda bu dövizleri satarak döviz kurlarını düşürmeye çalıştı.

Oysa döviz rezervlerini ve kur politikasını yönetmek Merkez Bankası'nın görevi. Ayrıca Merkez Bankası'nın döviz piyasası operasyonları için yıllardır bu işte tecrübe kazanmış bir birimi var. Merkez Bankası'nın bu birimi aracılığıyla döviz piyasalarına yaptığı müdahale, herhangi bir kamu bankasının döviz satmasına göre çok daha etkili ve güçlü. Merkez Bankası, bankalar arası döviz piyasasında doğrudan satış yapmanın yanısıra ihale düzenleyerek döviz satma yolunu da kullanıyor. Son yıllarda da Merkez Bankası, döviz piyasasına müdahale ederek doğrudan satış yapmak yerine sadece ihale yöntemi ile döviz satışı yapıyordu.

Merkez Bankası'nın her iki yolla yaptığı döviz satışlarının miktarı ve ihalelerdeki fiyatlar, kısa bir süre içerisinde açıklanıyordu. Erdoğan iktidarının Merkez Bankası yerine kamu bankaları üzerinden döviz satışı yapmayı tercih etmesinin nedeni, hem satış operasyonunu, hem de kimlere satış yapıldığını gizlemektir. İktidar sözcüleri bugüne kadar yaptıkları açıklamalarda, döviz satışlarının neden daha etkili olan Merkez Bankası tarafından değil de kamu bankaları üzerinden yapıldığı konusunda tek bir laf bile etmediler.

AKP yerel seçimlerde kritik büyükşehirleri kaybedince, Erdoğan yönetimi

örtülü döviz rezervi satışını, seçimlerden sonra da sürdürdü. Faizleri yapay olarak düşük tutup, ucuz kredi patlamasıyla ekonomide sahte bir rahatlama yaratmaya çabalarken, kurlardaki artışı frenleyerek enflasyonu da sınırlamayı hayal ettiler. Tek amaçları yerel seçimlerde belirgin şekilde ortaya çıkan oy kaybını durdurabilmektir.

Bu çark kısa sürede kendi kendini büyüten bir bataklık haline aldı. Merkez Bankası rezervi olan, kamu bankaları eliyle satılan dövizlerin birinci müşterisi Türkiye'den çıkmak isteyen yabancı fonlardı. İkinci büyük müşteri şirketler oldu. Üçüncü müşteri ise TL yerine döviz tercih eden bireylerdi.

Yabancı fonlar Merkez Bankası rezervinden yapılan satışlar sayesinde daha düşük kurdan daha karlı bir şekilde döviz olarak Türkiye'yi terk ettiler. Bireyler ve şirketlere satılan döviz ise döviz alan birey ve şirketlerin banka hesabına geçti. Bankalar kendilerine mevduat olarak gelen bu döviz, swap (takas) yoluyla getirip Merkez Bankası'na geri verdiler. Böylece Merkez Bankası sahibi olduğu döviz piyasadan borç olarak geri toplandı hale geldi.

Merkez Bankası'na borç olarak geri dönen bu dövizler kamu bankaları aracılığıyla tekrar satıldı. Bankalar kendilerine tekrar gelen bu döviz de Merkez Bankası'na ikinci kez borç olarak verip karşılığında TL aldılar. Böylece Merkez Bankası'nın döviz borçları daha da artmış oldu. Aynı döviz Merkez Bankası ile bankalar arasında sürekli gidip gelmeye devam etti ve her dönüşünde de Merkez Ban-

kası'nın döviz borçları katlanmış oldu. Bu arada Merkez Bankası'nın yanısıra Hazine de döviz cinsi borçlarını artırmak zorunda kaldı. Hazine'nin tahvil çıkartarak topladığı dövizin de önemli bölümü bu operasyonda satıldı.

Bu çark, döviz rezervleri tamamen tüketilip, Merkez Bankası'nın net rezervi eksi 50 milyar doları geçene kadar sürdü. Sürdürülmesi imkansız hale gelince de döviz yapıyollarla baskı altında tutma politikası terk edildi, faiz yükseltildi ve bu arada damat bakan gemiyi terk etti.

TEK KÂRLI ÇIKAN SERMAYE SINIFI OLDU

Gericici-faşist Erdoğan iktidarının kendi bekası için giriştiği bu tehlikeli operasyon, ekonomide telafisi zor bir tahribat yarattı, ekonomideki kırılmalıklar zirvesine çıktı. Erdoğan yönetiminin faizleri de kurları da düşük tutma hayali boşa çıktı. 128 milyar dolar gibi, herşey yolunda gitse yerine konulması yıllar alacak miktarda bir döviz rezervinin çarçur edilmiş olmasına rağmen, sonunda hem kurlar hem faizler yükseldi.

Tüm bunlardan karlı çıkan tek kesim sermaye sınıfı oldu. Yaklaşık iki yıl süren bu operasyon sayesinde yabancı sıcak para fonları, Türkiye'yi terk ederken kazançlarını daha düşük kurdan dövize çevirerek çifte kar elde etme imkanına kavuştular. Döviz rezervlerindeki 128 milyar doları bulan erimenin 70 milyar dolar kadarı yabancı fonların çıkışına gitti.

Geri kalan bölüm ise yurtiçinde ağırlıklı olarak şirketler ve bireylere gitti. Bu şirketlerin başında Erdoğan'ın ihale şebekesi içindeki enerji ve inşaat şirketlerinin yer aldığını tahmin etmek zor değil. Sermaye kesimi ucuz fiyattan aldıkları bu dövizin bir kısmını dış borçlarını azaltmakta kullandı. Bir kısmını da döviz mevduatını artırarak kur artışından kar etmek için kenara ayırdı.

Sermaye kesimi dış borçlarını ucuz maliyetle kapatırken, hem Merkez Bankası net döviz borçlusu haline geldi, hem de Hazine daha fazla döviz borcu almak zorunda kaldı. Böylece yapılan iş aslında sermayenin dış borçlarının Hazine ve Merkez Bankası'na transfer edilmesi oldu.

Bu, sermaye sınıfının dış borç ve kur riski yükünün Hazine üzerinden halkın sırtına yüklenmesi demektir. Yüksek faiz, yüksek kur ve artan borçlanmanın faturası, yeni zamlar, enflasyon, düşük ücret ve artan işsizlik baskısı ile emekçilere çarptırılacaktır.

Bireylere giden dövizin yaratacağı sonuç da toplumdaki gelir-servet dağılımındaki eşitsizliğin daha da derinleşmesi olacaktır.

Geleceksizliğin panzehri, örgütlü mücadeledir!

Bugün gençliğin en büyük sorununu "geleceksizlik kaygısı" oluşturmaktadır. Eğitimin niteliksizliği, en az iki üniversite bitirilmesine rağmen işsiz kalınması, siyasi düşüncelerden dolayı atanama sorunu vb. sorunlar, pandemiden önce de vardı. Ancak pandemi, yaşanan sorunların daha da ağırlaşmasına yol açtı. İşsizlik hiç olmadığı kadar artarken, gelecek kaygısı tüm gençlerin ortak kaygısı haline geldi. Her ne kadar iktidar ve yandaşları, olumlu bir tablo çizerek işsizliğin olmadığını, eğitimde sorun yaşanmadığını ifade eden açıklamalar yapsalar da birçok saha araştırması, anketler ve analizler, bu söylenenlerin koca bir yalandan ibaret olduğunu gözler önüne sermektedir. Örneğin İYİP Genel Başkanlığı Aytun Çıray'ın sosyal medya üzerinden gençlere sorduğu soru ve gençlerin verdiği cevaplar, vahim tablonun görülebilmesi için çarpıcı bir örnek niteliğindedir.

Çıray, sosyal medya üzerinden gençlere "TBMM'de öncelikle hangi soruyu gündeme getirelim? En büyük sorunuz nedir?" sorusunu yöneltti. Soruya verilen cevaplara göre gençlerin en büyük üç derdinin ekonomik sıkıntı, işsizlik ve gelecek kaygısı olduğu ortaya çıktı. Gençlerin yaşadığı diğer sorunlar ise şöyle: İşsizlik, genç işsizliği, adalet sistemi, hukuksuzluk, yoksulluk, gelir adaletsizliği, EYT ve taşeron işçi sorunu, salgının engellenememesi, kayıp 128 milyar dolar, kamudaki ihraçlar, liyakatsizlik ve torpil, kötü yönetim, aşya erişememek, yolsuzluk-rant-talan, gelecek kaygısı, ifade özgürlüğü, demokrasi, ahlaki yozlaşma, tarikatların kamuya sızması, laiklik, kalitesiz üniversiteler, israf, fırsat eşitsizliği vb.

Aslında gençlerin verdikleri cevaplar Türkiye'de ve genel olarak dünyada yaşanan sorunların bir yansımasıdır. Geçim sorunu, işsizlik, hukuksuzluk, iktidardakilerin yolsuzlukları, salgının yönetilememesi gibi sorunlar bugün birçok ülkede toplumların gerçekleştirdiği eylemlerin nedenleri arasındadır. Geleceksizlik kaygısı sadece Türkiye'deki gençlerin değil, toplamda dünya genelinde gençlerin yaşadığı bir kaygıdır.

Tablo böyleyken, sermayenin demir yumruğu Erdoğan, türlü vesilelerle yaptığı konuşmalarda gençlerin gelecek

sorununun olmadığını ya da işleri beğenmedikleri için işsiz olduklarını ifade edebiliyor! Hatta ve hatta "Her üniversite mezunu iş bulacak diye bir şey yok!" diyebiliyor.

Geçtiğimiz günlerde Erdoğan, Cumhurbaşkanı Erdoğan, Millet Kütüphanesi'nde gençlerle bir araya geldi. Erdoğan, bir gencin "Birçok arkadaşımız üniversiteden mezun oluyor. Fakat istihdam sorunu yaşıyor. Burada bir planlama sorunu mu var?" sorusuna şöyle yanıt verdi: «İşsizlikte iyi bir noktaya geldik diyebilirim. O da şu; ekonomik sıkıntıların yaşandığı bir dönemde, özellikle de 13 civarında bir konumdayız işsizlikte. Bu son açıklanan rakam da aslında ciddi bir artış sayılamaz. Turizmde çok çok iyi bir konumdaydık fakat bu Covid meselesi sebebiyle turizmdeki düşüş ister istemez istihdamı da olumsuz etkiledi. En çok istihdamı yapan bizim iktidarımızdır. Çok ciddi istihdam yaptık. Hem sağlıklı olanlar için hem engelli olanlar için ciddi istihdamlar yaptık. İş nereye geliyor garanti noktasında, kalifikasyona geliyor. Ve kalite, kalifikasyon noktasında kendini ispatlıyorsa bir genç, iş bulur.» Erdoğan, gençlerin iş bulamamasının kaynağı olarak bu sefer de gençlerin "kalifikasyon" sorununun olduğuna işaret etti!

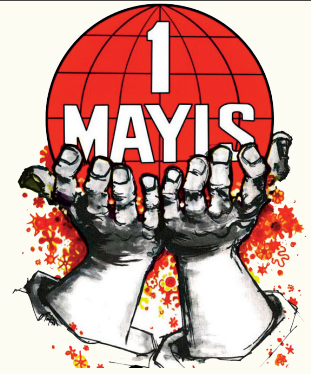
Sermayenin demir yumruğu, gençlerin "kalifikasyon" sorununun olduğunu söyleyedursun, bizler iktidar yanlılarının hiçbir vasıfa sahip olmadan açılan "özel iş ilanları ile", torpil ile nasıl iş bulduklarını çok iyi biliyoruz. Birçok üniversitenin rektöründen akademisyenine kadar tüm kadrolarının iktidar yanlısı ailelerin tüm fertlerinden oluştuğuna çokça şahit olduk. Onların tek vasfı "iktidarı güzel övmek" olabilir ancak. Yaşın zamanda basına yansıyan bir haber

ile de bu gerçeklik bir kez daha gözler önüne serilmiş oldu. AKP teşkilatlarına üye olanların torpil ile işe alınmaya devam ettiklerine çok iyi bir örnektir aynı zamanda: Türkiye Varlık Fonu Başkanlığı Mithat Cansız'ın torpil ile işe alınmasının sağlanması için Berat Albayrak'a attığı mail ortaya çıktı.

Bugün Türkiye'de her 4 üniversite mezunundan 3'ü işsizlikle boğuşuyor. TÜİK'in yayınladığı son verilere göre 15-24 yaş aralığında bulunan genç işsizlik oranı yüzde 25,3. İstihdam oranı ise sadece yüzde 29,2. İşgücüne katılma oranı yalnızca yüzde 39,1. Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı ise yüzde 28,3'tür. Genç İşsizler Platformu'nun verilerine göre ise, iş bulma ümidini yitiren, son dört haftada iş başvurusu yapmasa da önceki başvurularından cevap bekleyen ya da yalnızca mevsimlik çalışanların eklenmesiyle birlikte, 15-24 yaş grubundaki geniş tanımlı genç işsizlik oranı yüzde 40,5'tir. Tablo böyleyken, iktidarın ve onun çanak yalayıcılarının ikiyüzlüce yaptıkları açıklamalarının bir karşılığı yoktur.

Bir yandan gençlik birçok sorun ile boğuşurken, diğer yandan bu sorunlara karşı ses çıkaranlar da vardır. Bugün Boğaziçi Direnişi olarak süren eylemlerin temel nedenleri arasında gençliğe dayatılan birçok sorunun yanı sıra temel olarak geleceksizlik kaygısı bulunmaktadır. Gençler sokaklarda gelecekleri için direniyor ve bu birlikte sürdürdükleri mücadele iktidarların korkularını gerçek kılıyor. Bu eylemlerin tüm gençliğe vermek istediği ortak mesaj ise şudur: "İşsizliğe, geleceksizliğe karşı sınıf sınıf, kampüs kampüs, üniversite üniversite örgütlü mücadeleyi yükseltmeli, sokaklarda, meydanlarda olmalıyız!"

1 Mayıs'ın tarihsel önemi ve devrimci özünü

H. Fırat

(4 Haziran 2011 tarihli konferansın bir bölümüdür...)

1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü, II. Enternasyonal'in 1889 yılındaki kuruluş kongresinde alınan kararının ardından ve 1890'dan itibaren tüm dünyada kutlanıyor. 1 Mayıs'ın sınıfsal bir karakteri var, adı üzerinde işçi bayramı. Enternasyonal bir karakteri var, adı üzerinde işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günüdür sözkonusu olan. Devrimci bir karakteri var, bunu daha kökeninde görüyoruz; 1 Mayıs iki dünyayı, emek ve sermaye dünyasını, karşı karşıya koyuyor ve dolaysız bir biçimde sınıf mücadelesi çağrısı içeriyor. Bütün bu açılardan derin bir politik anlamı ve köklü bir tarihi geleneği var 1 Mayıs'ın.

Kökenine baktığımızda tümüyle işçi hareketine dayandığını, buradan mayalanıp doğduğunu görüyoruz. 1 Mayıs işçi hareketinin kendi öz ürünüdür; işçi hareketinin öz sınıfsal dinamizmine dayanıyor, buradan doğuyor tarih sahnesine. Rosa Luxemburg, 1 Mayıs'ın Kökenleri başlıkla makalesinden, bu konuda bize şu bilgiyi veriyor:

"Bir proleter bayram gününü, sekiz saatlik iş gününü elde etme aracı olarak kullanma düşüncesi ilk kez Avustralya'da doğdu. Avustralyalı işçiler, 1856'da, sekiz saatlik işgünü lehinde gösteriler yaparak, toplantılar ve eğlenceler düzenleyerek, hep birlikte bir günlük iş bırakmaya karar verdiler. Bu kutlamanın yapılacağı gün olarak da 21 Nisan tarihi saptandı. Avustralyalı işçiler bu kararı, yalnızca 1856'da uygulamaya niyetlenmişlerdi. Ama bu ilk kutlamanın Avustralyalı proleter kitleler üzerinde çok büyük etkisi oldu, onları canlandırıp yeni bir heyecana yol açtı ve bu kutlamanın her yıl tekrarlanmasına karar verildi."

Avusturalyalı işçiler 1856 yılında, yani Amerika'daki gösterilerden tam otuz yıl önce, bu tür bir mücadele gününü gündeme getiriyorlar ve bir gelenek halinde sürdürüyorlar.

Kaynağında ve ilk dönem için ekşeninde işgününün kısaltılması mücadelesi, daha somut olarak da 8 saatlik işgünü istemi var. Kuşkusuz aynı dönemde işçi sınıfının bir dizi başka sorunu ve bunlardan hareketle istemleri var. Ama çalışma

1 Mayıs'ın sınıfsal bir karakteri var, adı üzerinde işçi bayramı. Enternasyonal bir karakteri var, adı üzerinde işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günüdür sözkonusu olan. Devrimci bir karakteri var, bunu daha kökeninde görüyoruz; 1 Mayıs iki dünyayı, emek ve sermaye dünyasını, karşı karşıya koyuyor ve dolaysız bir biçimde sınıf mücadelesi çağrısı içeriyor. Bütün bu açılardan derin bir politik anlamı ve köklü bir tarihi geleneği var 1 Mayıs'ın.

ve yaşam koşullarını düzeltmeye yönelik o günkü mücadelenin ana ekseninde, işgününün kısaltılması, somut olarak da 8 saatlik işgünü istemi var. Bu o dönem için işçi hareketinin en yakıcı istemi.

Bunun da anlaşılır nedenleri var. Sözkonusu olan 19. yüzyılın ikinci yarısı, yani vahşi kapitalizm dönemidir. Çalışma yaşamına kuralızsızlık egemendir ve Kapital'den de çok iyi bildiğimiz gibi, işgünü akıl almaz ölçülerde uzundur. En az 12 saat, bazı sektörlerde 14 saat, tekstil gibi sektörlerde 16 saati buluyor. Bunu en az 6 günlük, kimi durumlarda 7 günlük çalışma haftası tamamlıyor. Kapitalizmin çok zalimane temellerde işlediği, işçi sınıfına kölece çalışmak, açlıktan sürünmek, bütün bir ömrünü böylece tüketmek dışında bir yaşam alternatifi bırakmadığı bir dönem. İşgününün anormal uzunluğu işçiler için yaşamı çekilmez hale getiriyor. İşçi kendini sosyal ve kültürel açıdan bir nebze olsun geliştirebileceği, ailesi, dostları, sosyal çevresi ile birlikte olabileceği

zamandan hemen tümüyle değilse bile büyük ölçüde yoksun kalıyor. Bu durumda doğal olarak siyasal yaşama da katılmıyor. Bütün bunlardan bakıldığında, işgünü mücadelesinin neden öne çıktığını anlamak kolaylaşıyor. İşçi sınıfı vahşi kapitalizme karşı işgününün kısaltılması gibi çok önemli, çok temelli bir halkadan yakalıyor sorunu.

Çok önemli, çok temelli bir halka diyoruz; zira işçiler bu mücadelede başarı sağlayamadıkları sürece, işçi hareketinin politik ve örgütsel olarak gelişmesi ve serpilmesi de alabildiğine zora girer. Kuruluş Kongresi'nde, parti programımızın "emeğin korunması" bölümü üzerine tartışmaları sırasında, bunun üzerinde enine boyuna durduk. Biz bugünün Türkiye'si üzerinden bunun ne anlama geldiğini ayrıca da çok iyi biliyoruz. Çoğu durumda işçileri toplantılara, kültürel etkinliklere getirmekte bile zorlanıyoruz, zira uzun çalışma saatleri, artı zorunlu mesailerinden dolayı işçilerin buna vakit-

leri olmayabiliyor. Normalde işgünü hiç değilse 8 saat olsa, cumartesi-pazar tatil olsa, işçilerin belli zaman dilimleri birbirine denk gelir, bu denk zaman içerisinde işçiler sosyal ve kültürel yaşama, giderek siyasal yaşama zaman ayırabilirler, kendilerine ve ailelerine ayırdıkları zamanın yanısıra.

Oysa bugün durum böyle değil, gitgide de kötüleşiyor. 19. yüzyılın vahşi kapitalizmine yeniden dönmüş durumdayız. Çalışma yaşamındaki kuralızsızlıklar ile çeşitli yollarla uzatılan işgünü bunun göstergesi. İşgününün resmi olarak uzun olması bir yana, daha bir de öylesine düşük ücretler veriliyor ki, böylece işçiler sürekli biçimde mesailere de muhtaç hale getiriliyorlar. Bugünün Türkiye'sinde bir dizi işkolunda işçiler mesailerle birlikte günde 12 saat ve haftada 6 işgünü çalıştırılıyorlar. Demek oluyor ki bu açıdan bugün adeta yeniden 1 Mayıs'ın çıkış dönemine dönmüş bulunuyoruz.

Hala da burjuvazi bunu zorluyor, sis-

temli biçimde işgününü daha da uzatmaya çalışıyor. İşçi sınıfının dünya ölçüsünde buna belli bir direnci var, ama sermaye de sürekli bir biçimde zorluyor, daha uzun çalışma saatleri dayatıyor. Belki resmi olarak belli sınırlarda kalıyor bu saldırı, ama fiilen ve özellikle de zorla mesailer vb. yollarla sonuçta aynı kapıya çıkılıyor. İşçi sınıfının güçsüz, örgütsüz, devrimci önderlikten yoksun olduğu, dolayısıyla de mücadele yoluyla bir çıkış bulamadığı bir evrede, zorunlu mesailer işçiler için bir çözüm yolu oluyor, böylece ücret gelirini bir parça daha artırmak olanağı buluyor. İşçilere fazladan yarım işgünü mesai yaptırıyorlar, ama sonuçta ve gerçekte geliri olağan bir işgünü için verilebilecek ücreti aşmıyor. 19. yüzyılın o vahşi koşullarına henüz tümüyle dönmüş olmasak bile bir biçimde yaklaşmış oluyoruz, hiç değilse bir dizi ülkede ve bu arada Türkiye'de.

1 Mayıs'ın kökeninde işgününü kısaltma, daha somut olarak 8 saatlik işgünü mücadelesi var dedim. Bu mücadele 1880'lerin başında ABD'de özel bir ivme kazanıyor. Nihayet 1884 yılında, bir Amerikan işçi kongresinde, iki sene sonrası hedeflenerek, 1886'nın 1 Mayıs'ında, 8 saatlik işgünü için büyük bir eylem günü kararı alınıyor. 1886 1 Mayıs'ında yüzbinlerce işçi ABD çapında greve çıkıyor. Bir dizi kentte gösteriler gerçekleşiyor. Şikago'da 80 bin kişilik görkemli bir işçi gösterisi yapılıyor. Devrimci bir partinin olmadığı koşullarda, işçilerin kendi öz örgütleriyle, sendikalarıyla, işçi dostu bir takım yayınların etkisi altında gerçekleştirildikleri görkemli bir eylem günü oluyor.

Beklenebileceği gibi eylemler saldırı ve provokasyonlarla yüzyüze kalıyor. Katledilen işçiler için izleyen günlerde yeni gösteriler yapılıyor. 4 Mayıs'ta Şikago'da daha büyük bir gösteri yapılıyor, saldırılara ve polis terörüne karşı. Eylemin bitiminde bir provokasyon gerçekleşiyor, polislerle işçilerin içiçe bulunduğu bir yere bomba atılıyor. İşçilerin yanısıra bazı polisler de ölüyor. Ardından polis işçileri kurşunluyor, çok sayıda işçi katlediliyor. Bunu genel bir terör atmosferi izliyor. Çok sayıda işçi tutuklanıyor, bir grup önemli işçi önderi de dahil olmak üzere. Bunlardan dördünün idam edildiğini biliyoruz, tümüyle haksız ve suçsuz yere. Bunun böyle olduğu eyalet valisi-

nin 1893'te cezayı tüm sonuçlarıyla kaldırmamasıyla resmen de tescil ediliyor.

İdam edilen işçi önderlerinden August Spies, idama yürürken, "Mezarlarımızdaki sessizliğimizin bugün boğduğunuz sesimizden çok daha güçlü yankılanacağı gün gelecektir" demişti. Öyle de oldu. Olayların ve idamların uluslararası yankısı büyük oldu. Özellikle de Avrupa'da. O dönem, 1880'li yılların sonuna gelindiğinde, Avrupa'da işçi hareketi önemli bir gelişme kaydetmiş durumdaydı. Sendikalarda ve sosyalist partilerde örgütlü güçlü bir işçi hareketi vardı o günün Avrupa'sında. II. Enternasyonal'in tam da o sıra kurulması bu açıdan rastlantı değildir.

1889 Temmuz'unda Paris'te II. Enternasyonal'in kuruluş kongresi toplanıyor. Burada Bordeaux'lu bir işçi, ABD'de 8 saatlik işgünü uğruna gerçekleşen 1 Mayıs olaylarının anısına, 1 Mayıs'ın tüm dünyada işçi bayramı ilan edilmesine yönelik bir önerge veriyor. Kongre bu önergeyi kabul ediyor ama, yaygın ve yanlış bir şekilde bilindiği gibi, 1 Mayıs'ı her yıl kutlanmak üzere işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü ilan etmiyor. Bu çağrı sadece bir sonraki yıl için, 1890 yılı için yapılıyor. Ama bu çağrı, bu maya tutuyor, kutlamalar her yıl üzerinden süreklileşiyor. Rosa Luxemburg'un 1913 tarihli makalesinden biliyoruz ki, yirmi yıldan az bir zamanda güçlü

bir gelenek haline alıyor. 1 Mayıs artık bir mücadele çağrısı, bir kavga çılgılığı, uluslararası militan bir mücadele günü oluyor.

Devrimci bir partinin önderliğinden yoksun olmak anlamında, kendiliğinden işçi hareketinin bir ürünü 1 Mayıs, bunu bir biçimde ifade etmiş bulunuyor. Kuşkusuz dönemin işçi hareketleri içerisinde çeşitli siyasal akımlar var. Nitekim idam edilen işçi önderleri anarşist dünya görüşüne sahipler, yani ideolojik-politik bir kimlikleri var. Ama ortada örgütlü devrimci bir parti ve bunun önderliği altında örgütlü bir işçi hareketi yok. ABD'deki işçi hareketi üzerinden söylüyorum bunu ve şuraya bağlıyorum: 1 Mayıs'ın kökeninde işçi hareketinin bağrından, kendi öz eyleminden çıkmış olmak var. Bu anlamda proleter sınıf niteliği belirgin bir mücadele günüyle karşı karşıyayız.

Öte yandan 1 Mayıs'ın açık seçik bir enternasyonal karakteri var. Uluslararası bir eylem, bir mücadele günü olarak bu onun mayasında var. II. Enternasyonal Paris Kongresi, katledilen Amerikan işçilerin mücadelesi anısına 1 Mayıs'ı uluslararası eylem günü ilan ediyor ve dünyanın dört bir yanında işçiler bu enternasyonal çağrıya yanıt veriyorlar. 1 Mayıs işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü oluyor. Enternasyonalizmi onun kaynağında ve apaçık tanımında var.

Uluslararası işçi sınıfı hareketi tari-

hinde kanlı katliamlarla da yoğrulmuş olmak, 1 Mayıs'ın bir başka önemli özelliğidir. Bu da en baştan, daha kaynağında var, Şikago'daki 1-4 Mayıs eylemleri (1886) saldırılara ve kanlı katliamlara hedef oluyor. Bunu bu eylemlere önderlik eden işçi önderlerinin idamı tamamlıyor. Demek oluyor ki daha kökeninde burjuvazinin işçi hareketini kanla bastırma girişimi var. Ve biz 1 Mayıs'ın tarihçesinden biliyoruz ki, başka zaman dilimlerinde öteki bazı ülkelerde de benzer durumlar yaşanıyor, burjuvazi zaman zaman 1 Mayıs'ı kana buluyor. Bunu 1905'de Fransa'da, 1929'da Almanya'da görüyoruz. Bu ikincisinde, Almanya'da, bir provokasyon saldırısıyla 32 işçi polis tarafından öldürülüyor ve yüzlercesi yaralanıyor. Türkiye'de 1977 1 Mayıs'ını, 37 işçi ve emekçinin katledildiği 1 Mayıs'ı biliyoruz.

Demek ki 1 Mayıs işçi sınıfının sadece mücadelecisi ve enternasyonal bir günü değil, aynı zamanda kanla, katliamlarla yoğrulmuş bir gün. 1 Mayıs şahsında, dünya ölçüsünde işçilerin militan mücadelesiyle ve karşı cepheden burjuvazinin kanlı saldırılarıyla yoğrulmuş, bunlarla mayalanmış, böyle daha derin, daha köklü bir anlam kazanmış bir politik günle karşı karşıyayız.

(...)

(Ekim, Sayı: 281, Nisan 2012)

Lenin'den işçilere 1 Mayıs çağrısı...

“İki dünya bu büyük mücadelede karşı karşıya duruyor”

İşçi yoldaşlar!

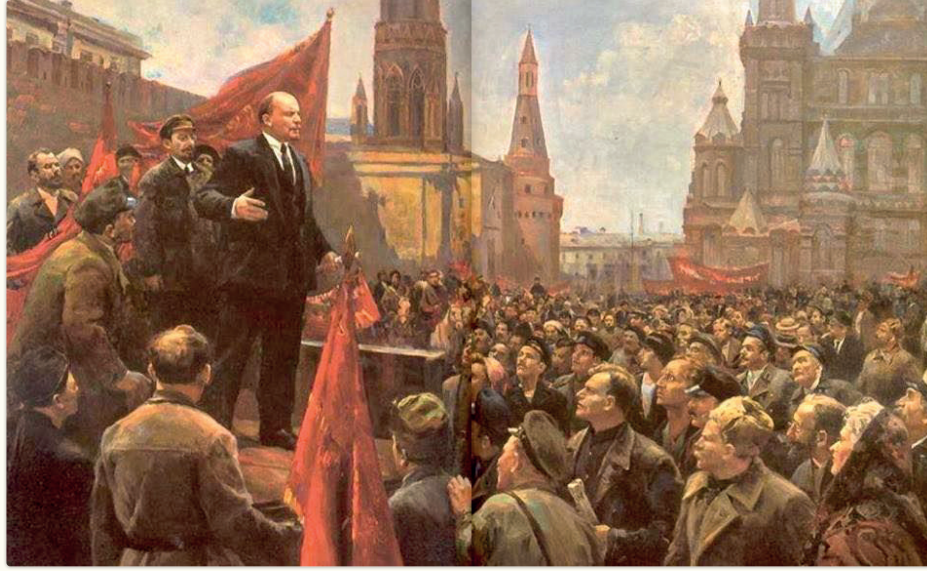
Bütün ülkelerin işçilerinin bilinçli bir hayat için uyanışlarını; insanın insana zulüm ve baskısına karşı mücadelede, milyonlarca emekçiyi açlık, yoksulluk ve rezillikten kurtarma mücadelesinde birlik oluşlarını kutladıkları gün, 1 Mayıs geliyor. İki dünya, bu büyük mücadelede karşı karşıya duruyor: sermaye dünyası ile emek dünyası, sömürü ve kölelik dünyası ile kardeşlik ve özgürlük dünyası.

Bir tarafta bir avuç kan emici var. Bunlar fabrikaları ve değirmenleri, alet ve makinaları ele geçirmişler, milyonlarca dönüm toprağı ve dağ gibi paraları kendi özel mülkleri yapmışlardır. Hükümeti ve orduyu uşakları, yıgdıkları servetin sadık bekçi köpekleri yapmışlardır.

Diğer tarafta ise milyonlarca mülksüz vardır. Onların hizmetinde çalışabilmek için parababalarına yalvarmaya zorlandılar. Emekleriyle bütün serveti yaratırlar; bununla birlikte, bütün hayatları boyunca bir parça ekmek için mücadele etmek, sadaka dilenir gibi çalışmak için yalvarmak, çok ağır çalışmayla güçlerini ve sağlıklarını kaybetmek ve köylerdeki ahır gibi evlerde ya da büyük kentlerdeki bodrum ve tavan aralarında açlıktan ölmek zorundadırlar.

Ama şimdi bu mülksüz emekçiler, parababalarına ve sömürücülere karşı savaş ilan etmiş bulunuyorlar. Bütün ülkelerin işçileri, ücretli kölelikten, yoksulluk ve sefaletten emeği kurtarmak için savaşıyorlar. İşçiler, ortak çalışmayla yaratılan servetin bir avuç zengin için değil, bütün çalışanlar yararına kullanılacağı bir toplum sistemi için savaşıyorlar. Toprağı ve fabrikaları, değirmenleri ve makinaları, bütün çalışanların ortak malı yapmak istiyorlar. Zengin ve yoksul olarak bölünmeyi ortadan kaldırmayı, emeğin ürünlerinin işçilere, kendilerine gitmesini ve insan türünün bütün başarılarının, çalışma biçimlerindeki bütün gelişmelerin çalışan insana baskı aracı olarak hizmet etmesini değil, ama onun kaderini düzeltmesinde aracı olmasını istiyorlar.

Emeğin sermayeye karşı büyük mücadelesi, bütün ülkelerin işçilerine sonsuz kurbanlara mal olmuştur. Kendi hakları olan daha iyi hayat ve gerçek özgürlük için oluk gibi kan akıtmışlardır. İşçilerin davası için savaşanlar, hükümetler ta-

rafından korkunç işkencelere uğramışlardır. Ama bütün işkencelere rağmen dünya işçilerinin dayanışması büyüyor ve güçleniyor.

İşçiler, sosyalist partilerde gittikçe daha sıkı olarak birleşiyorlar. Bu partilerin destekçilerinin sayısı milyonlara yükseliyor ve sürekli olarak, adım adım, kapitalist sömürücü sınıfı üzerinde tam bir zafere doğru ilerliyorlar.

Rus proletaryası da yeni bir hayata doğru uyanıyor. O da bu büyük mücadeleye katıldı. Bu kölelik durumundan kurtuluşun olmadığı ve acı hayatında ışık zerresi göremeyen işçilerimizin baş eğen köleler olduğu günler geride kalmıştır. Sosyalizm ona kurtuluş yolunu göstermiştir ve binlerce savaşçı öncü bir yıldız gibi kıvılcık bayrak etrafında toplandı. Grevler işçilere birliğin gücünü gösterdi, karşı koymasını öğretti ve sermayeye örgütlü emeğin ne kadar dehşetli bir güç olduğunu gösterdi. İşçiler, kapitalistlerin ve hükümetin kendi emeklerinden yaşayıp, geçindiklerini görmüşlerdir. İşçiler, birleşik mücadelenin ruhuyla, özgürlük ve sosyalizm özlemiyle harekete geçtiler. İşçiler, çarlık hükümetinin kötü ve karanlık bir güç olduğunu anlamışlardır. İşçilere mücadeleleri için özgürlük gerekir, ama çarlık hükümeti onların ellerini ve ayaklarını bağlamaktadır. İşçilere toplanma özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü, gazete ve kitap özgürlüğü gereklidir, ama çarlık hükümeti, özgürlük için her mücadeleyi kamçıyla, hapisle, süngüyle bastırıyor. “Kahrolsun Otokrasi!” haykırışları bütün Rusya'yı kaplamış, caddelerde,

işçilerin büyük yığın toplantılarında daha çok duyulmuştu. Geçen yaz Güney Rusya'da onbinlerce işçi daha iyi bir hayat, polis zulmünden kurtulmak için savaşmak amacıyla ayaklandı. Burjuvazi ve hükümet, büyük kentlerin bütün sanayi hayatını bir darbeye durduran işçilerin dehşet verici ordusu karşısında titrediler. İşçilerin davasının birçok savaşçısı, çarlığın “iç düşmana” karşı gönderdiği askerlerin kurşunlarıyla can verdi.

Ama hiçbir güç bu “iç düşmanı” yeneemez, çünkü yönetici sınıflar ve hükümet onun emeğiyle yaşıyor. İşçilerin uğradığı her yenilgi saflarına yeni savaşçılar kazandırır, daha geniş yığınları yeni bir hayata doğru uyandırır ve onları yeni mücadelelere hazırlar.

Şimdi Rusya'nın yaşadığı olaylar, işçi yığınlarının bu uyanışının daha hızlı ve daha yaygın olmasını gerektiriyor ve bizler de bütün gücümüzü ortaya koyarak proletaryanın saflarını birleştirmeli, onu daha kararlı mücadele için hazırlamalıyız. Savaş, proletaryanın en geri kısımlarını bile politik mesele ve problemlerle ilgilenmeye itiyor. Savaş, Rusya'yı yöneten otokratik düzenin mutlak çürümüşlüğü, polisin ve saray avanesinin mutlak caniliğini gittikçe daha açık ve canlı olarak gösteriyor. Halkımız, ülkede yoksulluk ve açlıktan mahvolurken, binlerce mil uzakta olan ve yabancı insanların oturduğu topraklar için yıkıcı anlamsız bir savaşa sürüklenmektedir. Halkımız politik esaret altındayken, başka halkları köleleştirmek için savaşa sürüklenmektedir. Halkımız, ülkede politik düzenin değı-

mesini istiyor, ama dikkatleri dünyanın öteki ucundaki silahların gürültüsüyle sapıtılmaya çalışılıyor.

Ama Çarlık hükümeti, tehlikeli oyununda, ulusun servetini ve Pasifik kıyılarında ölüme yolladığı genç insanları canice boş yere harcamada çok ileri gitmiştir. Her savaş, halkın üstüne ağır bir yük getirir. Kültürlü, özgür Japonya'ya karşı zorlu savaş da Rusya üzerine korkunç bir yük getirdi. Ve bu yük, polis despotluğunun uyanan proletaryanın darbeleri altında yıkılmaya başlamış olduğu bir zamanda geldi. Savaş, hükümetin bütün zayıf noktalarını çırılçıplak ortaya seriyor, bütün sahte maskeleri düşürüyor, içteki bütün çürümüşlükleri açıklıyor; savaş, çarlık otokrasisinin mantıksızlığını herkes için açık hale getiriyor, halkın oy verme hakkının olmadığı, cahil ve yıldırılmış olduğu Rusya'nın, hala polis idaresine bağlı olan eski Rusya'nın can çekiştiğini herkese gösteriyor.

Eski Rusya ölüyor. Özgür Rusya ise onun yerini almaktadır. Çarlık otokrasisini korumuş olan karanlık güçler batıyor. Ama ancak bilinçli ve örgütlü proletarya, halka sahte olmayan gerçek bir özgürlük kazandırabilir. Ancak bilinçli ve örgütlü proletarya, halkı aldatacak, haklarını kırsacak, onları burjuvazinin elinde sadece bir alet yapacak olan her türlü çabayı önleyebilir.

İşçi yoldaşlar!

Çok yakındaki belirleyici savaşa iki kat daha fazla enerjiyle hazırlanalım. Sosyal-Demokrat proletaryanın safları daha sıkılaşsın! Sosyal-Demokrat proletaryanın şiarı daha geniş alanlara yayılsın! İşçi talepleri kampanyası daha cesur olarak yürütülsün! 1 Mayıs'ın kutlanması, davamıza binlerce yeni savaşçı kazandırsın ve bütün halkın özgürlüğü, sermayenin boyunduruğunda çalışan herkesin kurtuluşu için büyük mücadelemizde güçlerimiz artsın!

Yaşasın sekiz saatlik işgünü!

Yaşasın uluslararası devrimci Sosyal-Demokrasi!

Kahrolsun canı ve yağmacı çarlık otokrasisi!

Nisan 1904

Toplu Eserler, Cilt 7, s.197-200

(1 Mayıs, Günce Yayınları, s. 15-20)

Gerici-faşist iktidarın açmazları derinleşiyor...

Burjuva siyaset de yasak!

E. Bahri

Ülkede pek çok alanda sorunların derinleşmesi vahim bir noktaya ulaştı. Ekonomide kriz sürüyor. İşsizlik, yoksulluk, zamlar ve sefalet sarmalı yaşam mücadelesi veren milyonlarca işçinin, emekçinin hayatını günden güne zorlaştırıyor. Birçok ekonomist, önümüzdeki aylarda ekonomide daha sert sarsıntılar yaşanacağını, diğer bir ifadeyle krizin daha da derinleşeceğini öngörüyor.

Pandemiyi 'kendi haline' bırakan sermaye iktidarı, koronayı bir felakete dönüştürdü. Resmi verilere göre bile her gün yüzlerce kişi hayatını kaybediyor. Vaka/hasta sayısında Türkiye dünyada ikinci sıraya yükseldi. Yine resmi verilere göre İstanbul'da insidans değerinin 900'ü (100 binde vaka sayısı) aştığı belirtiliyor. Oysa 'normalleşme' için bu sayının 50'nin altına düşmesi gerekiyor.

Dış politikada yaşanan açmazlar, birçok alanda iflas aşamasında. Mısır'ın, Suudi Arabistan'ın, siyonist İsrail'in kapılarını arşınlayan rejimin görevlileri boyun bükerek, gerdan kırarak 'barışalım' diye yalvarıyorlar. Batılı emperyalistler "Kimse bu yıpranmış diktatör kadar bize taviz veremez" tespitinden hareketle gerici-faşist rejimle işbirliğini sürdürüyor. ABD ile Rusya arasında gerilim artarken, her iki tarafla işbirliği yapan dikta rejimin sergilediği 'ikili oyun' ise, tam bir çıkma-za doğru yol alıyor.

Emekçilere faturası ağır olan, binlerce insanın hayatına mal olan bu rezilliklerin sorumlusu olan Perinçek destekli AKP-MHP rejimi aynı zamanda burnuna kadar yolsuzluk, rüşvet, adam kayırmacılık, rant-talan batağına saplanmış durumdadır. Rejim her tarafından dökülür, elinde kaba zorbalık dışında etkili bir araç kalmazken, CHP'nin başlattığı "128 Milyar Dolar Nerede?" kampanyası, AKP şefi ile etrafındaki hırsızlar şebekesinin ezberini bozdu. Birbiriyle çelişen çok sayıda budalaca açıklama yapmaları, suçüstü yakalanan şebekenin yaşadığı korku ve telaş hakkında fikir veriyor.

CHP BİNALARINA DA ÖZEL TİM OPERASYONU

'Olağan' bir burjuva sistemde AKP-MHP koalisyonu çoktan siyaset çöplüğündeki yerini almıştı. Oysa yaşanan derin iflasa rağmen kurdukları gerici-faşist rejimi kaba şiddet ve sahtekarlıkla,

riyakarlık ve pişkinlikle ayakta tutmaya, ömrünü uzatmaya çalışıyorlar. Saraya biat etmeyen muhalif güçleri hedef alan sürekle avları yetmediği için sıra ana muhalefet partisi CHP'ye gelmiş görünüyor.

128 milyar doları düşük kurla yandaş kapitalistlere satan rejim, bununla ilgili soru sorulmasına tahammül etmiyor. Yağma ve talan konusunda keyfine göre hareket eden Erdoğan ve müritleri, işledikleri ağır suçların hesabını vermemek için saldırıya geçiyorlar. Sefil bekaları için koca bir serveti harcayanlar, soruların Meclis'in dört duvarının dışında da sorulmaya başlamasını engellemek için tam bir kudurganlıkla saldırdılar. Birçok konuda rejimin kuyruğuna takılan CHP, 'pasif muhalefet' yaparak Erdoğan ve avanelerini rahatlatan bir rol oynadı. 'Adalet Yürüyüşü'nden sonra ilk defa misyonunu oynamaya çalışınca rejimin zorbalığına maruz kalmaya başladı.

Ana muhalefet partisinin binalarını gece yarısı basan özel timler, asılan pankartları indirerek, düzen muhalefetine bile siyaset yasağı dayatmaya çalışıyor. Üç rakamın yan yana getirilip 128 sayısının oluşturulmasına bile saldıran kolluk kuvvetleri, şatafatlı sarayda kol gezen korkunun nasıl da derinleştiğini gösteriyor. Yanı sıra kokuşmuş rejimin açmazlarının burjuva partilere siyaset yasağı dayatacak derecede derinleştiğine de işaret ediyor.

128 milyar doların hesabını sormak istemesi, özellikle bunu kitlelere taşıyarak yapmaya çalışması, CHP'nin pervasızca hedef alınmasına gerekçe yapıldı. İflas eden gerici-faşist rejimin, düzenin ana muhalefet partisinin bile siyaset

yapmasını polis şiddetiyle yasaklamaya kalkması, kapitalist sistemdeki yozlaşma ve açmazların vardığı boyutu da gözler önüne seriyor.

CHP ile lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun hedefe çakılması yeni değil elbette. Özellikle AKP şefinin hedefinde her zaman CHP ve 'Bay Kemal' var. Ana muhalefet partisini "milli güvenlik sorunu" olarak gören Erdoğan ve müritleri, Kılıçdaroğlu dahil çok sayıda milletvekilinin dokunulmazlığını düşürmeye çalışıyorlar. Bu amaçlarına ulaşabilirlerse eğer, HDP'ye karşı kullandıkları faşist taktiği CHP'ye de uygulamaya çalışacaklar. Yani sistem, artık CHP gibi 'pasif muhalefet' yapan düzenin partisine bile tahammül etmiyor. Tam bir çürüme, kokuşma, iflas ve zorbalık halidir bu.

SİSTEMDEKİ ÇÜRÜME SİYASETTE DİŞA VURUYOR

Gerici-faşist AKP-MHP rejimi Türk burjuvazisi ve emperyalistlerin desteği ile kuruldu. Rejim halen de bu iki temel dayanak noktasından güç alıyor. Aksi bir durum olsaydı çökerdi. Emperyalist ve siyonist güçlerin hem ülke hem bölge için uygun gördükleri bu 'model' gerçekte iflas etti. Bölgesel planda Amerikancı, neo-liberal İslamcı gerici 'model' tutmadı. Türkiye'de ise, siyasi alandaki derin iflas, kapitalist ekonomideki krizin yansıması olarak belirginleşti.

Bu 'model'in 'muhalefeti' de öncekilerden farklıydı. Nitekim CHP, yıllardan beri ciddi bir burjuva muhalefet yapmadı ya da yapamadı. Bazı yumuşak eleştiriler dışında etkili muhalefet yapmaktan kaçındı. Rejimin saldırı okları CHP'ye çevril-

diğinde gerçekleştirilen 'Adalet Yürüyüşü' istisnası hariç, genelde rejimi rahatsız edecek tutumlardan uzak durdu.

"Baskıcı zorba rejim-pasif muhalefet" denklemi sermayenin de emperyalistlerin de tercihi oldu. Rejimin 'yeni Osmanlı' heveslerle gerçekleştirdiği bazı icraatlar kimi zaman emperyalistleri kimi zaman sermayeyi rahatsız etse de bu kullanışlı rejimi gözden çıkarmadılar. Ne de olsa her alanda kirli işlerini görüyordu ve 'halk desteği' vardı. Kimi icraatları ise 'can sıkıcı ayrıntılar' sayıldı.

Faşist baskılar, Kürt halkına karşı kirli savaş, İŞİD'le işbirliği, gazetecilerin zindanlara kapatılması, akademik alandaki ilerici potansiyelin tasfiyesi, yağma ve talana dayalı bir rejimin kurulması, burjuva hukukun ayaklar altına alınması, çıplak arama pervasızlığı, işkenceler vb. -bu icraatların hiçbirine ne sermayeden ne emperyalistlerden itiraz geldi. Çünkü "Bizim kirli işlerimizi görsün de ne halt ederse etsin" mottosuyla hareket ettiler.

CHP'nin izlediği 'muhalefet' bu modele 'zeval getirmeme' şeklinde özetlenebilir. AKP-MHP koalisyonunun büyük oranda kitle desteğini yitirmesi ve kendi bekası için pervasızlıkta sınır tanımaması, eskisi gibi hizmet etmesinin koşullarını ortadan kaldırdı. İstemeyerek de olsa alternatif arayışına başlamak zorunda kaldılar. CHP'nin biraz daha etkili muhalefet yapmaya başlamasının bu yönelimle de bağlantısı olduğuna kuşku yok.

Suç dosyası kabarık olan Tayyip Erdoğan'la müritlerinin siyasi alandan verecek bir karşılıkları kalmadığı için kolluk kuvvetleri ve yargı terörü ile düzen muhalefetine sindirmeye çalışıyorlar. Bundan dolayı düzen güçleri arasındaki çelişkilerin daha da derinleşmesi şaşırtıcı olmaz. Rejimden gelecek saldırılar ile CHP ve muhalefetin buna vereceği yanıtlar önümüzdeki süreçte düzenin siyaset arenasındaki gelişmelerin seyrini belirleyecektir.

Böylesine kokuşan bu düzenden işçi ve emekçilerin bir beklentisi olmamalı artık. Düzen siyasetinde değişim olsa bile bu, büyük sorunlarla boğuşan emekçilerin derdine derman olamaz. İşçi sınıfı ile emekçilerin talepleri, özlemleri, onurları ve gelecekleri için örgütlü mücadeleyi yükseltmek dışında bir çıkış yolları bulunmuyor.

Çalışma yaşamında lüks haline gelen “Dinlenme hakkı!”

Ç. İnci

Bundan yıllar önce Paul Lafargue “*Tembellik Hakkı*” adlı kitabında “et ve kemikten oluşan makinelerin, yani işçilerin” dinlenme hakkına dair önemli vurgular yapmıştır. İşçi sınıfının uzun saatler vahşi kapitalizmin çarkları arasında ezilmesine ve bu hak için mücadelenin gerekliliğine dikkat çekmiştir. “*Özgürleştirici makine, özgür insanları köleleştiren bir araca dönüştürüyor*” diyen Lafargue, şu gerçeğe işaret etmektedir: “*Makine geliştikçe ve insan çalışmasını durmadan artan bir hız ve keskinlikle yendikçe, işçi, dinlenme süresini aynı oranda uzatacak yerde, makineyle yarışmasına çabasını iki kat artırıyor. Saçma ve öldürücü bir yarışma bu!*”

Kapitalistlerce uzun yıllar süresince artı-değer sömürsünü artırmanın ve işçileri köleliğe boyun eğdirmenin tüm “incelikleri” öğrenilmiş, bugüne taşınmıştır. Dün olduğu gibi bugün de sermaye sınıfı, fırsatını bulduğu her durumu lehine çevirmektedir. Gelişen teknolojiye ve verilen uzun hak mücadelelerine rağmen işçilerin dinlenme hakkı bugün de gasp edilmektedir. 8 Martların, 1 Mayısın öncelikli talebi olan, sınıf mücadelesiyle evrensel kazanıma dönüşen “8 saatlik iş günü” fiilen 10-12 saate çıkmakta, kimi yerlerde bu süre daha da artabilmektedir. İşçiler kendilerini fiziken ve ruhen yenileyebilecek dinlenme, tatil imkânlarından yoksun bir şekilde, robotlardan beklenen bir performansla çalışmaya zorlanmaktadır.

Öncelikle işsizlik baskısı, işçilerde patronların istemlerine “rıza gösterme” zorunluluğu yaratmaktadır. Patronlar geçim derdiyle mecburiyet içinde olan işçiye pervasız davranabileceğini düşünmekte, sömürüyü daha da artırmanın yollarını her fırsatta denemektedirler. İşsizlikle, açlıkla, yoksullukla “terbiye edilen” işçi yığınlarına patronlar fabrikalarda orman kanunlarını dayatma imkanı bulmaktadır. Örneğin işçiler düşük olan ücretlerini biraz olsun artırabilmek adına uzun saatler çalışmaya, fazla mesailere gönüllü olmaktadır. Böylelikle patronlar bu şekilde fazla mesai dayatmasını işçilerin “rızasını alarak” yapmış görünmekte, hatta kimi gözlemlere dayanarak söylenebilir ki böylesi fabrikalar işçiler için “ücretleri iyi” olarak görülebilmektedir. Öte yandan giderek artan örgütsüzlüğe

Çalışmanın yaşamsal bir gereksinim olacağı yarınlar ulaşmak için bugünden emeğin korunmasına yönelik talepler, özellikle dinlenme hakkına ilişkin talepler için verilen mücadele önemli bir yer tutmaktadır. İnsanca çalışma koşulları için işçi sağlığına uygun molalar ile birlikte daha kısa çalışma günü, daha uzun hafta sonu ve yıllık ücretli izin ve yüksek ücret talepleri için verilecek mücadelenin eğiticiyle, haklar konusunda bilinçlenmenin artmasıyla kapitalizmin tüm gericiliğiyle işçilerde neden olduğu bilinç yozlaşması da temizlenecektir.

paralel olarak fazla mesai ücretini bile ödemeye gerek duymadan çalışma saatini fiilen 10-12 saat yapan fabrikalar vardır. İşsizlik baskısı sonucu “En azından bir işim var” düşüncesiyle işçiler buna da “rıza” göstermekte, esasta mecbur bırakılmaktadır.

***

Sermaye sınıfının sömürüyü gizlemekte, işçilerin bilincini manipüle etmekte geçmişten bugüne biriktirdiği deneyim ortadadır. Bu deneyimin en önemli ayağı kuşkusuz dinsel gericiliğin toplumsal yaşamı biçimlendirmedeki etkisidir. Zira patronların dayatmalarına işçilerin “rıza” göstermelerinin gerisinde dinsel gericiliğin bilinçlerde yarattığı etki oldukça belirleyicidir.

Lafargue, kitabında, “*Çalışmayı savunmak gerekirdi, yoksa zorla kabul ettirmek değil*” vurgusuyla, “*İktisatçılar Malthus’un kuramını, din de perhizciliği ve çalışma dogmasını öğütler bize*” demektedir ve eklemektedir: “*İşçi sınıfı, her şeyi basite indiren o iyi niyetiyle özünü körü körüne aşılmalara ve doğal taşkınlığıyla gözü kapalı kendini çalışmaya ve perhize kapırdığı için, kapitalist sınıf, kendini tembelliğe, zoraki zevke, verimsizliğe ve aşırı tüketiciliğe vurmuştur.*”

Günümüz Türkiye’sinde AKP iktidarıyla birlikte dozu giderek artan gericiliğin etkisi karmaşık ilişkiler ağı şeklinde işçi-emekçi kesimlerde yankı bulmaktadır. “Çalışmanın kutsallaştırılması” dini otoritelerce sıklıkla öne çıkarılmaktadır. “Çalışma” bu şekilde kurulu düzenin ihtiyaçları çerçevesinde işçilerin bilinçlerinde manipüle edilmiş bir anlama kavuşmaktadır. “Çok çalışanın en sevilen kul olacağı” söylemi fabrikalarda patronların en sevdiği işçi olma hevesine dönüştürülmektedir.

Öte yandan “ekmeğini-rızıkını kazandığı yere minnet duyma” hissi patronların her türlü istemine boyun eğmeyi kolaylaştırmaktadır. *İslam Ansiklopedisi*’ne göre “nasip, pay; kendisinden faydalanan şey, yiyecek, azık” anlamlarına gelen rızık kelimesi, İslam tarihinde hak sahiplerine devlet tarafından aynî (erzak) veya nakdî olarak dağıtılan şeyleri ifade etmekteydi. Devlet tarafından hak sahiplerine dağıtılan maaş anlamında kullanılan bu terim bugün patronların ödediği maaşı da ifade ettiğinden, rızıkını verene itaatini içselleştirilmesinde bu dini kültürün etkisi belirleyicidir.

Bu konuya biraz daha ayrıntılı baktığımızda İslamiyet’te çalışmaya özel önem

verildiğini görürüz. “*Allah çalışanı sever*” denilerek, tembellik kavramına yer yoktur. Çalışmanın ibadetlerle ilişkisi kurulur. Ancak; “*Ve çalışması da ileride görülecektir. Sonra ona karşılığı tastamam verilecektir...*” (Necm Suresi, 39.-42. Ayetler)

Bu ayetlerin günümüzdeki yansınsına baktığımızda kutsanan “çalışma”nın karşılığının herkes için aynı olmadığı görülecektir. <https://dergi.diyaret.gov.tr/> adlı adresten de ulaşılabilecek olan bilgilere göre, “*İnsanların, pek çok konuda olduğu gibi, mal-mülk hususunda da eşit seviyede olmalarının mümkün olmayacağı gerçeği karşımıza çıkmaktadır. Çünkü ‘Rızıkları farklı kılan Allah’tır.’*”

Yine Nisâ Suresi, 32. Ayet’te “*Allah’ın sizi, birbirinizden üstün kıldığı şeyleri (başkasında olup da sizde olmayanı) hasretle arzu etmeyin.*” denilmektedir.

Aynı Diyanet kaynaklarında, “*Servet ve refah yönünden herkesin eşit olması, ideal manada dahi, insanlara bir fayda sağlamayacaktır. Her şeyden önce insanlar eşit beceri ve kabiliyetlere sahip olmadıkları gibi, eşit derecede mala-mülke sahip olmaları da mümkün değildir. ... Hatta İslâm, az çalışınla çok çalışını da bir tutmaz. Aksi halde insanlar tembelliğe sevk edilmiş olurdu. Diğer taraftan,*

insanların bazısının zengin, bazısının fakir oluşu veya bir kısım insanlar iyi imkanlara sahip oldukları halde bazılarının sahip olamayışı, insanların daha fazla çalışmasını sağlayacaktır. Bu da insanların maddi refahını artırdığı gibi, bir ülkenin iktisadi yönden gelişmesine de katkıda bulunacaktır." denilmektedir. Bu alıntılardaki düşünceler farklı biçimlerde dini referanslarla toplumu biçimlendirmeye hizmet eden Diyanet yayınlarının çoğunda görülmekte, dini vaazlarda işlenmektedir.

***

Çalışma, ekmek, rızık kutsallaştırılırken, emek bu denklemde görmezden getirilmektedir. Bu şekilde de patronlara karşı emeğini koruma bilinci manipüle edilmiş olmaktadır. Çok çalışmanın ahirete yönelik bir ibadet gibi formüle edilmesinin çarpık sonucu, emeği korumanın yollarından biri olarak dinlenme hakkının gözetilmesinin de önüne geçebilmektedir. Hızlı iş çıkarmak, istenen sayıyı ve daha fazlasını vermek işçiler için amaçlaşmakta ve hızlı çalışmanın işçiye ne ücret ne statü açısından somut bir getirisi olmasına rağmen, bu, işçiler arasında bir rekabete bile dönüştürülebilmektedir.

Yine kimi gözlemlere dayanarak ifade edilebilir ki bu çarpık bilinçle fabrika içindeki en ağır ve zor işi yapmak da övgü beklenen bir duruma dönüştürülmekte ve aksi "işten kaçmak, tembellik vs." olarak kodlanabilmekte, bir anlamda ağır koşullarda çalışmak olağanlaştırılmaktadır. Tablo böyle de olsa, bu kuşkusuz kapitalizmde işçilerin işi severek yaptığı anlamına gelmemektedir. Ancak sonuçta, işçilerin sınıf bilinci olmadığı koşullarda, derdi kârları artırmak olan ve işçileri hızlı ve uzun sürelerde çalışmaya zorlayan sermaye sahiplerinin çarkları bu şekilde sorunsuz dönmektedir. İşçiyi fazlasıyla yıpratın, sağlığının bozulmasına, erken yaşlanmasına neden olan bu ağır koşullara karşı emeğin korunmasına yönelik çalışma saatlerinin azaltılması, dinlenme saatlerinin artırılması, koruyucu önlemler, yüksek ücret gibi talepler geri planda kalmakta, iş kazaları artmakta ve patronların kasaları dolmaktadır.

İş kazalarına davetiye çıkaran bu tablodaki bahsettiğimiz geri bilinç, iş kazalarına karşı gösterilen tepkileri de manipüle etmektedir. Zira kadercilik empoze edilmiş bilinçlerde, iş kazasına karşı koruyucu olan ancak alınmayan önlemler konusunda yeterli farkındalık oluşmamaktadır.

Kadın işçiler açısından ise, kapitalizmde esasen dinlenme hakkından bahsedilemeyeceğine dikkat çekmek gerekmektedir. Zira mevcut durumda kadın işçiler, olduğu kadarıyla iş dışı dinlenme

sürelerini ev iç işlerle ve aile bireylerinin ihtiyaçları ile ilgilenecek geçirmektedir. Kadın işçiler uzun çalışma sürelerinden geri kalan zamanlarına bu işleri ya gece geç saatlere kadar ya da sabah erken kalkarak yapmaktadır. Yine kimi gözlemlere dayanarak söylenebilir ki kadın işçiler ev içi işleri yetiştirebilmek için izin istemektendirler.

***

Kapitalist toplumda çalışma işçi için eziyete dönüşmektedir. Sınıf bilinci olmadığı koşullarda mevcut duruma rıza gösteren, boyun eğen işçi sınıfı yaşamak için çalışmak zorundadır. Ancak dinlenme hakkı da dahil çeşitli haklardan yoksun bir halde artık sadece işsiz kalmamak için "yaşamak" durumunda kalmaktadır. Uzun saatler boyu güneşe hasret, uykuya hasret bir şekilde, ölmeyecek kadar yeten ücretlerle kapitalistler için çalışılmaktadır.

"Bir kere çalışma işçinin dışındadır, yani onun özsel varlığına ait değildir. Onun için çalışırken kendini olumlama, inkar eder, mutlu değil, mutsuzdur, fiziksel ve zihni enerjisini serbestçe geliştiremez, bedenini harcar ve zihnini yok eder. ... Onun için çalışması gönüllü değil, zorlamadır; zorla çalıştırılır. Dolayısıyla bir gereksemenin doyurulması değildir; sadece çalışmanın dışındaki bazı gereksemeleri doyurmak için bir araçtır." (Marx, 1844 Felsefe Yazıları)

İşçinin emeğine ve kendine yabancılaşmasının son bulacağı "Komünist toplumun yüksek bir evresinde, bireylerin iş bölümüne köleleştirici bağımlılığı ve onunla birlikte kol ve kafa emeği arasındaki karşıtlık yok olacağı zaman, çalışmanın yalnızca bir yaşama aracı olmaktan çıkıp, bir ilk dirimsel gereksinim durumuna geleceği zaman; bireylerin çok yönlü gelişmesi ile birlikte, üretim güçlerinin de artacağı ve bütün kolektif zenginlik kaynaklarının bollukla fıskıracağı zaman; ancak o zaman burjuva hukukunun sınırlı ufku kesin olarak aşılabilecek ve toplum, bayrakları üstüne 'Herkesten yeteneğine göre, herkese gereksinimine göre!' diye yazılabilecektir..." (Marx)

Çalışmanın yaşamsal bir gereksinim olacağı yarınlara ulaşmak için bugünden emeğin korunmasına yönelik talepler, özellikle dinlenme hakkına ilişkin talepler için verilen mücadele önemli bir yer tutmaktadır. İnsanca çalışma koşulları için işçi sağlığına uygun molalar ile birlikte daha kısa çalışma günü, daha uzun hafta sonu ve yıllık ücretli izin ve yüksek ücret talepleri için verilecek mücadeleden eğitimciliğiyle, haklar konusunda bilinçlenmenin artmasıyla kapitalizmin tüm gericiliğiyle işçilerde neden olduğu bilinç yozlaşması da temizlenecektir.

TPI'de sözleşme süreci sona yaklaşıyor

İzmir TPI Composite fabrikasında toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sona yaklaşıyor. Birçok sosyal maddede anlaşmanın sağlandığı görüşmelerde, son oturumların konusunu ücret ve kıdem zamları oluşturuyor. İşçileri temsilen görüşmeye katılan Petrol-İş sendikası ile TPI sermayedarının 13-14 Nisan günlerindeki oturumlarından sonuç çıkmadı. Sendikanın %25 ücret zammı ve kıdem yılına göre ücretlendirme taleplerine karşı sermayedarın ücretlere en son %20 ve her kıdem yılı için 10 kuruş zam teklifi etmesi üzerine anlaşma sağlanamadı.

Görüşmeler sona yaklaşırken, fabrika içerisinde de tartışmalar yoğunlaşıyor. Pandemiye özel izinlerle ve sektöre göre oldukça düşük ücretlerle mesai baskısı altında çalıştırılan TPI işçileri, özellikle derinleşen krizle birlikte artan hayat pahalılığına karşı ücretler konusunda patronun teklif ettiğinden çok daha fazlasını istiyorlar. Aynı süreçte içerde sermayedar tarafından yayılan "Grev yapmak yasak" propagandası sendika temsilcileri tarafından da pekiştiriliyor.

Son yıllarda nerdeyse işçilerin grevlerinin tamamı Cumhurbaşkanlığı tarafından yasaklanıyor, işçilerin üretime gelen güçlerini kullanmaları engelleniyor. Geçmiş dönemlere nazaran özellikle pandemiyle birlikte AKP-MHP iktidarının sermayeyi korumak adına yürüttüğü politikaların bu kadar gün yüzüne çıktığı bir dönemde, patronlar bu yasaklara dayanarak zenginleşmeyi sürdürüyorlar. Yasalara göre grev hakkı olsa dahi fiilen grev yaptırılmaması bile patronlara TPI'deki gibi "yasak" söylemlerini rahatça yaymasına zemin yaratıyor. Salgın sürecinde patronla işbirlikçi tutumu daha da görünür hale gelen sendika bürokrasisinin de bu yalan söylentinin yayılmasını sağlaması, bu

süreçte TPI işçisinin silahını şimdiden düşürmesi amacına hizmet ediyor.

Petrol-İş sendikasının, TİS süreçleri devam eden fabrikalarda grevlerin yasaklanması ihtimalinin göz önünde bulundurulması telkinlerini yaydığı belirtiliyor. Dolayısıyla TPI'de yaşananlar hiç şaşırtıcı değil. Telkinle sınırlama ve fiili meşru mücadeleye sevk etmeme tutumu, greve hazırlanmama sonucunu doğuruyor. İşçinin hak arayışına patron ve devletten önce müdahale ediliyor oluşu, günümüzün icazetçi sendikal anlayışının örneklerinden biri sadece.

Tek tek bileşenleriyle, iktidarıyla, devletin tüm imkanlarıyla sermaye sınıfının, işçi sınıfına yönelik bu baskı ve saldırılarına karşı TİS sürecinde mücadeleye geçmek, milyonlarca emekçinin biriken öfkelerini açığa çıkartacak eylemli bir hareket imkanındır. Bunun farkında olan sermaye sınıfı işçiyi işsizlik sopaıyla açığa ve yoksulluğa terk ederken, çözümsüzlük ve umutsuzluk yaymayı da sürdürüyor. Ekonomik nedenlerle her gün birden çok insan intihar ediyor. Kötü çalışma koşulları iş cinayetlerini beraberinde getiriyor. Her türlü baskı ve tehdit uygulamalarıyla sindirilmeye çalışılıyor.

Bütün bu sorunları bir araya getirerek, ortak hareket ederek aşabilir, mücadeleye yarını değiştirebiliriz. Tüm bunlardan yola çıkarak TPI işçisinin bugün haklarımız ve geleceğimiz için GREV diyebilmesi, bizlere reva görülen bu koşulları kabul etmemesi gerekmektedir. TİS süreci sona yaklaşırsa dahi hiçbir şey için geç değildir. Asıl şimdi işçinin gücünü ortaya koymanın zamanıdır. Bizlerin ağırlaşan çalışma ve yaşam koşulları üzerinden zenginleşen TPI patronuna, biz çalışmadığımızda onun hiçbir şey yapamayacağını göstermek için birleşelim, haklarımız için GREV diyelim!

PETROKİMYA İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

Küba Komünist Partisi 8. Kongresi üzerine

A. Engin Yılmaz

Başkent Havana'da 16 Nisan Cuma günü 300 delegenin katılımıyla başlayan Küba Komünist Partisi'nin 8. Kongresi, dört günlük çalışmasını sonuçlandırdı. Kongre, Fidel Castro'nun Küba Devrimi'nin sosyalist karakterini ilan ettiği 16 Nisan 1961'den tam 60 yıl sonra toplandı.

CIA'nın Domuzlar Körfezi'ni işgaline karşı Küba'nın kazandığı zaferin yıldönümü olan 19 Nisan'da tamamlandı. Bilinçli olarak saptanan bu tarihin büyük sembolik ve tarihsel anlamı var. Raul Castro da kongrenin gerçekleştiği tarihin ülke geçmişinde çok önemli bir gün olduğunu altını çizdi.

Küba'nın eski Devlet Başkanı Raul Modesto Castro, Küba Komünist Partisi Genel Sekreterliği görevinden ayrıldı. Görevini layıkıyla yerine getirmenin huzurunu yaşadığını söyleyen Castro, ülkenin yönetimini, 1959 Küba Devrimi'nin devamlılığını sağlayacak, bu göreve iyi hazırlanmış yöneticilere devredeceği için mutlu olduğunu dile getirdi. Yaşadığı süre boyunca anavatanı, devrimi ve sosyalizmi savunmak için hazır olduğunun altını çizdi. Parti'nin yeni Genel Sekreterliğine Küba Devlet Başkanı Miguel Diaz-Canel seçildi. Fidel Castro'nun Kasım 2016'daki ölümünün ardından liderliği devralan Raul Castro'nun görevi bırakıp, sorumluluğu 1959 devriminden sonra doğmuş yeni nesle devretmesi, yeni bir sayfanın açılışı olarak yorumlanıyor. 8. Kongre'den itibaren bayrağı yükseltmek yeni neslin sorumluluğu olacak. Devrimi yapan kuşaktan olan isimlerin, görevlerini genç kuşaktan isimlere devrediyor olması, 8. Kongre'nin, Küba'nın tarihinde yeni bir kilometre taşı olarak değerlendiriliyor.

Küba Komünist Partisi'nin üçüncü genel sekreteri olan Diaz-Canel, aynı zamanda devlet başkanlığı görevini de sürdürecektir. Devrimden sonra yetişmiş nesil adına bayrağı taşımaya başlayan 61 yaşındaki Diaz-Canel uzun yıllardan beridir önemli görevlerde bulunuyor. 2003'te Küba Komünist Partisi politbüro üyesi, 2009-12 arası Yüksek Eğitim Bakanı, 2012'de Bakanlar Konseyi Başkan Yardımcısı, 2013'te Devlet Konseyi Birinci Başkan Yardımcısı olarak deney kazandı. Kongreyi salgın nedeniyle 700 bin üye adına 300 delege temsil etti.

ZOR KOŞULLARDA 8. KONGRE

Küba devrimi ve halkı özellikle Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından çok zor ve özel koşullarla karşı karşıya kaldı. 1990'lı yılların sonunda, adanın ekonomik toparlanmasının ve Latin Amerika düzeyinde Küba için elverişli bir siyasi iklimin ortaya çıkışının ilk işaretleri görüldü. Venezuela'daki Bolivarcı süreçte kurulan ilişkilerin yanı sıra, kıtadaki anti-neoliberal ilerlemeciliğin diğer temsilcileriyle kurulan bağlar, Küba ekonomisinin toparlanmasının temelini oluşturdu. 21. yüzyıl yeni bir çağı "müjdeledi."

Ancak tüm bunlar, Küba sosyalizmini tehdit eden tehlikeleri ortadan kaldırmadı. Bu tehlikelerle ilgili en güçlü açıklama da devrimin liderinden geldi. Fidel, Kasım 2005'te Havana Üniversitesi'nden yaptığı konuşmada, Venezuela ile artan ticaretin meyvelerini ve adanın yaşadığı makroekonomik büyüme gibi iyimserlik atmosferinin ortasında "Devrim, kendi hatalarıyla kendi kendini yok edebilir" uyarısında bulundu. Zira gemi daha iyi hareket etmesine rağmen "hala fırtınalı denizlerdeydi ve yapıda büyük mekanik hasar görülebiliyor"du. Özel bir tarihsel dönemin çetin yıllarında Küba devrimi ve halkı direnme yeteneği ve kapasitesini gösterdi. Ayrıca, Fidel liderliğindeki önderlik "çok hırpalanmış bir gemiyi" fırtınalı sularda yönlendirmeyi başarabildi.

Küba çok büyük ve zor sorunlarla karşı karşıya. Buna, yoğunlaşan ABD ablukasının etkileri ve Covid-19 salgınının sonuçları da eklendi. Küba Venezuela'dan ihtiyaç duyduğundan daha fazla petrol alamıyor ve ihtiyaç duyduğu yabancı

para birimiyle kârlı bir şekilde değiştiremiyor. Bugün Venezuela'dan neredeyse hiç petrol gelmiyor. Petrolü Rusya ve Cezayir'den satın alması ve dövizle ödemesi gerekiyor. Bununla birlikte, ABD dolarının en önemli kaynağı olan turizm, salgın nedeniyle çökmüş durumda. Doların ikinci bir kaynağı olan Küba kökenli ABD vatandaşlarının adadaki ailelerine para göndermeleri bile büyük ölçüde kısıtlandı.

Ülke ekonomisi 2020'de yaklaşık yüzde 11'lik bir düşüş yaşadı. Bunun ana sebebinin ABD ablukasının ağırlaşması ve Covid-19 salgınının etkileri olduğu söyleniyor. Bu nedenlere "yapısal sorunları ve iç eksiklikleri" de eklemek mümkün. Parti kongresi öncesinde, "Çok hastalıklı ve yetersiz olarak değerlendirilen ekonomimiz, pandemiyle mücadelede birçok ülkeye göre daha iyi sonuçlar elde etti" değerlendirilmesi yapıldı. Ancak eksikliklere de işaret edildi ve "Abluka bugün her zamankinden daha büyük, sürekli bir baskı, son beş yılda bize çok pahalıya mal olan mutlak bir zulüm." vurgusuyla mevcut gerçeğe dikkat çekildi. Bir diğer deyişle, ülkenin gelecekteki ekonomik ve sosyal yönünü belirleyecek parti kongresi Küba'nın son on yılların en büyük zorluklarıyla karşı karşıya olduğu bir zamanda toplandı.

Kongre başlamadan bir yıl önce, parti, hükümet, kitle örgütleri ve akademisyenlerin temsilcilerinden oluşan bir uzmanlar komisyonu, önümüzdeki dört yıl içinde yapılacak değerlendirmeler, tartışmalar ve kararlar için temel çizgiler oluşturmaya başlamıştı. 15 ve 20 Mart tarihleri arasında konuların gözden geçirilmesi ve tartışılmasının ardından, dele-

geler çok sayıda öneriyi değiştirdiler ve son olarak beş ana bölümden oluşan bir parti kongresi prosedürü üzerinde anlaştılar. Bunlar, 2016'dan 2020'ye kadar geçen beş yılın ekonomik gelişimine genel bakış, ekonomik modelin güncellenmesine yönelik önlemlerin değerlendirilmesi, gelecekteki ekonomik ve sosyal model için sorunların tartışılması ve güncellenmesi, 2030 yılına kadar ekonomik ve sosyal kalkınma için ulusal plan gibi başlıklardı.

DEVİRİMİ VE SOSYALİZMİ SAVUNMA KARARLILIĞI

Küba Komünist Partisi 8. Kongresi'nde politikalarını değerlendirdi ve geleceğin temel çizgilerini belirledi. Parti'nin karşılaştığı zorlukları tanımladı. Kongre, diğer şeylerin yanı sıra, sosyalizmin sürekliliği ve geri döndürülemezliği, ekonomik kalkınmanın ilerlemesi ve halkın yaşam kalitesinin iyileştirilmesi vb. konuları ele aldı. 8. Parti Kongresi'nin tarihi olarak nitelendirilebileceği saptanıyor. Küba devrimine hayat veren temel direkleri koruma ihtiyacına ek olarak Kongre, daha iyi bir sosyalizm arayışını kararlı bir şekilde yineledi. Elde edilen tarihsel başarıları sürdürebilen, sürdürülebilir ekonomik büyüme stratejisini bulabilen, insanların refah arayışını gerçekleştirebilen ve iktidarın kullanımını sosyalleştiren katılımcı demokrasinin güçlendirilmesini teşvik edebilen hedefler uğruna mücadele ihtiyacına dikkat çekildi.

Merkez Komite ve Bakanlar Konseyi üyesi Jose Amado Ricardo Guerra, Küba Komünist Partisi 8. Kongresi'nin merkezi raporuna ilişkin karar taslağını okudu. Kongrede de kabul edilen metne göre rapor, "tarihi neslin mirasının bir ifadesi ve parti örgütü ve toplumdaki diğer aktörlerin gelecekteki çalışmaları için bir rehber" niteliğinde şeklinde sunuldu. Ayrıca rapor konusunda, "Partimizin ve halkın beş yıl boyunca yürüttüğü uluslararası durumdan ve kendi eksikliklerimizden, bürokrasiden, tembellikten, değişime direnmekten ve eksikliklerimizden kaynaklanan görevleri objektif, kesin, açık ve eleştirel olarak değerlendiriyor" denildi.

Rapor ayrıca, ulusal ekonominin gelişmesinin yanı sıra barış ve ideolojik istikrar mücadelesinin de partinin temel görevleri olduğunu teyit ediyor. ABD'nin

uyguladığı ekonomik, ticari ve mali abluhanın sıkılaştırılmasından kaynaklanan engellere rağmen, devrimin temel sosyal kazanımlarından ve amaçlanan gelişmeden ödün vermeyeceğini belirtiyor. Rapor, ekonomik yönetimi etkileyen öznel faktörlerin yanı sıra, çalışmak için yeterli teşvik sağlamayan modelin yapısal sorunlarını tanımlıyor. Ayrıca, planlamanın merkezileştirilmiş doğası ile iş sistemi ve yerel yönetimlerin orta ve temel seviyelerinde gerekli olan özerklik ve ademi merkezizetçilik arasında uygun bir kombinasyon geliştirme ihtiyacına da değiniyor. Ekonominin tüm kararları, devrimin adalet ve eşitlik ideallerinden kopmamasına vurgu yapıyor.

Kongre, sosyalist ve egemen bir toplumun inşasının ancak devrimci sürecin ideolojik olarak güçlendirilmesi ve ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasının aynı hassasiyet ve aynı iradeyle gerçekleştirildiğinde geri döndürülemez olacağına inanıyor. Kongre, Küba'nın özgürleştirici başarısını mümkün kılan ilkelere etrafındaki anahtar kelimeler olan ikna etmek, birleştirmek ve eğitmek sorununa özel önem verecek. Delegeler de belirlenen hedeflere ulaşma kararlılıklarını, "Hepimiz militan ve devrimciyiz" sözleriyle dile getirdiler.

Kongre, diğer konuların yanı sıra, toplumdaki değerlerin ve inançların şekillenmesinin partinin eylemlerinin merkezinde yer almasının önemini ele aldı. Ekonomiye yönelik yönetim modeli, yatırım politikası, bilim, teknoloji ve inovasyon gibi ülkenin ilerlemesine yönelik stratejik konular ve bunların toplum üzerindeki etkileri gibi sorunlar tartışıldı.

Bir ülkenin geleceğinin kolektif inşası hakkında üç gün süren yoğun tartışmalardan sonra, 8. Parti Kongresi tek bir taahhütle kapandı. Devrimi savunmak ve sosyalizmi hızla inşa etmeye devam etmek. Bu, başarılması gereken bir zorunluluk olarak tanımlandı.

Kübalı devrimcilerin içinde buldukları koşullar, yüz yüze kaldıkları sorunlar ve zorluklar olağanüstüdür. Kapitalist barbarlık dünyasının baş döndürücü kuşatmaları altında bugüne kadar devrimin bayrağını kararlılıkla dalgalandıran, dünya halkları nezdinde büyük bir prestije sahip olan bu küçük ve yoksul ada ülkesi, tek başına dayanma gücü göstermeye çalışmaktadır. Bunun sınırları, imkanları ve bugüne kadarki başarıların bedelleri ayrı bir konudur. Devrimi korumaya çalışmak ve Küba sosyalizmini sürdürmek doğrultusunda zorunlu olarak izlediği ekonomik ve siyasal politikanın ne tür faturalara dönüştüğü de ayrı bir sorundur. Devrim ve sosyalizm adına Küba'nın emperyalist-kapitalist barbarlığa direnmesi önemlidir.

Dünya işçileri, kapitalizmin krizi ve pandeminin yarattığı çok ağır koşullarda, bir kavga günü olan 1 Mayıs'ı karşılamaya hazırlanıyor. Çok yönlü saldırıların dizginsizce devam ettiği günümüz koşullarında işçi sınıfının bu kavga günü, kapitalist devletler tarafından pandemi gerekçe gösterilerek yasaklanmak isteniyor. Sermayenin, işçi ve emekçilere yönelik bu kadar kapsamlı saldırıları karşısında, sendikal bürokrasi ise bilhassa yarattıkları belirsizlik ortamı içerisinde 1 Mayıs'ı geçiştirmek istiyor.

Sınıf devrimcileri, sermaye devleti ve sendika bürokratlarının bu gerici şer ittifakına karşı işçi ve emekçileri 1 Mayıs'ta sokağa ve alanlara çağırarak faaliyetlerini sürdürüyor.

FRANKFURT

Sınıf devrimcileri bu çerçevede Almanya'nın Frankfurt kentinde afiş çalışması ve bildiri dağıtımını gerçekleştirdiler. Frankfurt'taki bazı emekçi mahalleleri ile Rüsselsheim kentinde, "Kapitalist barbarlığa karşı, sosyalizm için 1 Mayıs'ta alanlara" şiarlı, TKİP imzalı afişler yaygın olarak yapıldı. Yine Bir-Kar imzalı, "Krizin ve pandeminin faturası kapitalistlere! Sömürüye, işsizliğe ve eşitsizliğe ve sefaletle karşı 1 Mayıs'ta alanlara!" şiarlı bildiriler, Rüsselsheim Opel fabrikasında dağıtıldı.

Dağıtım esnasında sohbet edilen işçiler, Opel'in -bölüme göre değişmekle birlikte- hala ortalama %50 kısa çalışma sisteminde olduğunu, sermaye iktidarının kapitalistlere bir hediyesi olan kısa çalışma sayesinde Opel'in de kârlarına kâr kattığını ifade ettiler. Diğerleri gibi Opel kapitalistlerinin de pandemiden sonuna kadar faydalandıklarını, az işçi ile çok iş kotarak, sömürüyü yoğunlaştırdıklarını belirten işçiler; işçilere ödenen kısa çalışma parasının vergi yoluyla geri alınması, yaşanan gelir kaybı ve yükselen fiyatlar nedeniyle bu süreçte işçilerin ciddi boyutta yoksullaştığını dile getirdiler.

Sınıf devrimcilerinin 1 Mayıs'a yönelik hazırlıkları çeşitli araçlarla önümüzdeki günlerde de devam edecek.

Sendika bürokrasisi geçen yıl pandemiyi bahane ederek 1 Mayıs'ta her türlü kutlamayı iptal etmişti. Bu sene de niyetleri bu yönde olsa bile, buna cesaret

Almanya ve İsviçre'de 1 Mayıs hazırlıkları

edemeyerek, formaliteden de olsa bir kutlama yapacaklarını açıkladılar. Bu seneki 1 Mayıs sloganını "Dayanışma gelecektir!" olarak belirleyen Alman Sendikalar Birliği (DGB) bürokrasisi Frankfurt 1 Mayıs'ında, her zamanki güzergahta bir yürüyüş ve miting için başvuru yaptığını duyurdu. Fakat hemen ardından, "koronadan dolayı tam olarak nasıl davranılacağına 1 Mayıs'tan bir gün önce netleşeceği" ifadeleriyle 1 Mayıs, sendikal bürokrasi tarafından adeta belirsizliğe terk edildi. Sendikal bürokrasinin "pandemi koşulları"nın arkasına saklanarak yol açtığı bu belirsizlik, 1 Mayıs'a katılımı da olumsuz etkileme potansiyeli taşıyor.

Buna rağmen, içerisinde sınıf devrimcilerinin de bulunduğu çeşitli devrimci-demokratik güçler, Sendika bürokrasisi ne yaparsa yapsın, her koşul altında 1 Mayıs'ı sokaklarda kutlama yönünde karar aldılar. Bunun için çeşitli yerli ve göçmen kurumlar değişik alternatifler temelinde başvuru yaptılar.

Sınıf devrimcileri, birkaç yıldan bu yana olduğu gibi, bu 1 Mayıs'a da, "KPD'nin Yeniden İnşası için İşçi Birliği" adlı Alman grupla birlikte ortak bir "kıız blok" oluşturarak katılacak.

Bu arada direnişte olan Wisag işçileri ile LSG işçilerinin de 1 Mayıs'a ortak bir kortejle katılmak doğrultusunda bir çaba içerisinde oldukları, bunun için Bir-Kar'ın da iştirakiyle bir toplantı yaptıkları gelen bilgiler arasında.

MÜLHEİM

Almanya'nın Mülheim şehrinde de ilk elden TKİP yurtdışı örgütünün "Kapitalist barbarlığa karşı 1 Mayıs'a sosyalizm mücadelesini büyütme!" çağrısı ile çıkartmış olduğu Türkçe ve Almanca bildiriler emekçilere ulaştırmaya

başlandı. Yanısıra, TKİP yurtdışı örgütü tarafından çıkartılan ve üzerinde "Kapitalist barbarlığa karşı, sosyalizm için 1 Mayıs'ta alanlara" şiarının olduğu afişler binlerce işçinin çalıştığı Siemens ve Mannesman fabrikalarının olduğu sanayi bölgeleri başta olmak üzere, göçmen emekçilerin yoğun olarak yaşadığı semtlere yaygın bir şekilde yapıldı.

BASEL

1 Mayıs çalışmaları İsviçre Basel'de de aylar önce başladı. Hazırlık çalışması, kimi Türkiyeli devrimci grupların yanı sıra TKİP Basel taraftarlarının da temel bileşeni olduğu, İsviçreli devrimci, ilerici ve anti-faşist grupların ağırlıklı olarak yer aldığı "Devrimci 1 Mayıs Bloku" tarafından yürütülüyor. Devrimci 1 Mayıs Bloku, her sene olduğu gibi hazırlık çerçevesinde ilk toplantısını yaklaşık üç ay önce yaptı. Bugüne kadar düzenli olarak toplanan platform, ortak ana pankart, ortak afiş ve bildiri konusunda anlaşarak pratik çalışmalarına başladı. "Krizinin yükünü taşımayacağız! Örgütlenmeye ve mücadeleye!" şiarlı ortak bildiri ve afişler yaygın olarak kullanılıyor.

Ortak çalışmanın yanı sıra TKİP taraftarları bağımsız çalışmalarını da yürütüyor. "Kapitalist barbarlığa karşı 1 Mayıs'a, sosyalizm mücadelesini büyütme" şiarlı TKİP Yurtdışı Örgütü bildirisinin yanı sıra, "Kapitalist barbarlığa karşı sosyalizm için 1 Mayıs'a!" şiarlı afiş çalışmasına başlandı. Afiş çalışmasının yanı sıra bildirilerin posta kutularına dağıtımını önümüzdeki günlerde de devam edecek. Kentin paylaşılan bölgelerinde ortak bildiri ve afiş çalışmaları da sürecektir. 1 Mayıs'a hazırlık çerçevesinde kimi etkinlikler de öngörülüyor.

Emperyalist rekabet ve Ukrayna'da tırmanan gerilim

D. Baran

Ukrayna'da Vladimir Zelenskiy yönetiminin Donbass ve Kırım'a yönelik saldırgan hamleleri ve Rusya'nın buna karşı askeri adımlarıyla tırmanan gerilim dinmiyor. Gerilimin esas sorumlularıysa, Ukrayna yönetiminin arkasındaki ABD, AB emperyalistleri ve savaş aygıtları NATO'dur. Zayıflayan hegemonyasını pekiştirmek isteyen Amerikan emperyalizmi, Trump döneminde kimi pürüzler yaşadığı AB ve NATO müttefikleriyle daha fazla kenetlenerek Rusya'yı kuşatmak istiyor.

2014 yılından bu yana farklı biçimlerde krizin sürdüğü Ukrayna bu çerçevede gerilimin son dönemde tırmandığı bölge oldu. Süreç, Rusya'nın hegemonyasını pekiştirdiği şekilde ilerledi. ABD ve NATO'dan aldığı destekle saldırı hazırlıklarına girişen Ukrayna yönetimine Rusya da karşılık vermekten geri durmadı. Rusya'nın bölge sınır hattına askeri yığınağı ve sonra da Karadeniz'deki hamleleriyle tansiyon önceki haftalarda iyice yükselmişti.

Farklı emperyalist güçler arasındaki bu hegemonya mücadelesi, askeri, siyasi, ekonomik vb. alanlarda tarafların karşılıklı hamleleriyle geçtiğimiz hafta da devam etti. Rusya'yı askeri olarak kuşatmaya çabalayan Batılı emperyalistler, Rus emperyalizminin askeri hamlelerinin ardından yaptırım kararlarıyla gerilimi siyasi ve ekonomik alanda da tırmandırmaya devam ettiler.

Rusya'yı kuşatma adımlarına ABD ve Ukrayna'nın yanı sıra, Bulgaristan, Çekya, Polonya, Norveç, İngiltere'nin hamleleri eşlik etti. Yaptırımlar ve askeri gövde gösterisi niteliğinde atılan adımların hemen öncesinde, ABD ve Rusya şefleri Joe Biden ve Vladimir Putin arasında telefon görüşmesi gerçekleşti.

Görüşmede, ABD emperyalizminin şefi Biden'ın, Rusya'nın Kırım'da ve Ukrayna sınırlarında aniden askeri varlığını arttırmasına ilişkin endişelerini dile getirdiği belirtildi. Putin'in ise, Ukrayna krizinde varılan, Almanya ve Fransa'nın da garantör olduğu Minsk Anlaşması'na dayanan "siyasi çözüm" yaklaşımını koruduğu ifade edildi.

Görüşmeyi takiben Amerikan emperyalizmi Karadeniz'e savaş gemisi gönderme kararını geri çekse de, İngiltere, Montrö Boğazlar Sözleşmesi gereğince Türkiye'ye, Mayıs ayında savaş gemisini

Karadeniz'e göndereceğini bildirdi. ABD ise; Rus diplomat, bürokrat, kapitalistlerin de aralarında olduğu kişilere ve devlet kurumlarına yönelik yaptırım kararlarını devreye soktu. Bu konuda Putin'e bilgi verdiğini öne süren ABD Başkanı Biden, "Gerilimi tırmandırmak niyetinde değiliz" demagojisiyle "orantılı yaptırım" kararı aldıklarını savundu ve "daha fazla yaptırım" tehdidinde bulunmayı da ihmal etmedi.

Aynı günlerde NATO karargahında boy gösteren ABD savunma ve dışişleri bakanları, emperyalist savaş aygıtı bünyesindeki diğer devletlerin dışişleri bakanlarıyla bir araya geldiler. Afganistan'dan çekilme konusunun ele alındığı zirvede Ukrayna krizi ve ABD'nin yaptırımları da görüşüldü. Rusya'ya karşı ortaklıklarını ve Ukrayna'ya desteklerini bir kez daha ilan eden NATO devletleri, "Ukrayna ve Gürcistan'ın egemenliği ve toprak bütünlüğü" açısından ve bunun yanı sıra ABD seçimlerine müdahale ve Navalni'ye saldırı iddiaları üzerinden, Rusya'yı uluslararası anlaşmaları ihlal etmekle hedef aldılar. "Rusya'nın adımlarının transatlantik güvenliğe tehdit olduğu" iddia edilen NATO bildirisinde, üye devletlerin askeri hamleleri, Rusya'yı çevreleme politikaları ve provokasyonları göz ardı edildi. Ukrayna'nın saldırı hazırlığına da değinilmeyen, Rusya'ya "Ukrayna sınırındaki ve yasadışı ilhak ettiği Kırım'daki provokasyonlarına son verme ve gerilimi düşüme" çağrısı yapıldı.

ABD'nin Rusya'ya yaptırım uygulama, İngiltere'nin Karadeniz'e savaş gemisi gönderme kararlarını, NATO'nun kuzey

kanadındaki Norveç'in, ABD'ye ülkede üs kurma izni vermesi izledi. ABD'nin Norveç'te üç hava, bir de deniz üssü inşa etmesini öngören anlaşmayı, Norveçli yetkililer "ABD'nin Norveç'teki varlığını, eğitimini ve alıştırılmalarını düzenlemesini içeriyor. Böylece kriz veya savaş durumunda ABD'nin Norveç'i güçlendirmesini kolaylaştıracak" ifadeleriyle savundular.

Öte yandan, Ukrayna başta olmak üzere Bulgaristan, Polonya ve Çekya da ABD'nin yaptırım politikasının sürdürülmesi için sınır dışı etme kararları aldılar. NATO'da konu görüşülmeye bu hafta da devam ederken, Çekya Dışişleri Bakanlığı, "Rusya'ya karşı koordineli adımlar atılması" ve "ortak bir açıklama yapması" yönünde NATO'ya talepte bulundu.

ABD ve AB emperyalistleriyle NATO'nun Rusya'yı kuşatma hamlelerinde ne kadar koordineli davranabileceği ve ne kadar ileri gidecekleri konusu her şeye rağmen belirsizliğini koruyor. Zira Rusya ile daha yakın ilişkilere sahip Almanya'dan Savunma Bakanı Annegret Kramp-Karrenbauer, gelişmeleri "Gerginliğin düşürülmesi ve siyasi bir çözüme doğru ilerlemek için Normandiya formatı, Minsk formatı ve tüm müzakere kanallarını kullanmak için bu oyuna dahil olmamayı gerekli görüyoruz" ifadeleriyle değerlendirdi.

Alman emperyalizminden gelen bu değerlendirme, Rusya'ya karşı hamlelerde Batılı emperyalistler arasında çelişkiler bulunduğu bir işaret olarak yorumlandı. Fransız mevkidaşı ile yaptığı görüşme sonrası ortak basın toplantısında konuşan Kramp-Karrenbauer, Rus-

ya'nın askeri adımlarını yine de hedef göstermeyi ihmal etmezken, "Bizi bir araya getiren şey, Ukrayna'nın doğusundaki gelişmelere ve Rusya'nın askeri varlığının artmasına aynı endişeyle bakmamızdır. Bunun hem Ukrayna hem de onu destekleyen ülkelerin olası tepkilerini kıstırmayı amaçlayan bir tür 'güç gösterisi' olduğu konusunda aynı değerlendirmeye sahibiz" diye konuştu.

Ukrayna krizinde varılan Minsk Anlaşması'nın garantörü Almanya ve Fransa'nın tutumu, sürecin nasıl seyredeceği açısından önem taşıyor. Fakat ABD ve yakın müttefiklerinin peşi sıra aldığı yaptırım kararları ve askeri hamleler, Batılı emperyalistlerin Rusya'yı kuşatma politikalarını sürdüreceklerini ve bu yönde de gerilimi tırmandırmaktan geri durmayacaklarını ortaya koyuyor.

RUSYA'DAN "AYNI SERTLİKTE" KARŞILIKLAR

Batılı emperyalistlerin hamlelerine ve yaptırımlara Rus emperyalizmi de aynı "sertlik"te misillemelerle karşılık verdi. ABD yaptırımına karşılık verilen sınır dışı kararının devamının geleceği açıklandı. Bununla birlikte, Rus savaş gemileri Karadeniz'e gönderildi ve ordunun "savaş hazırlık" denetimlerinin yapılacağı duyuruldu. Rus devletinin yoğun askeri hazırlıkları ve tatbikatları, Batılı emperyalistlerin kuşatma politikalarına geçit vermemek için elinden geleni ardına koymayacağını gösterdi. Bunu pekiştiren son adım, Karadeniz'de Rusya karasularındaki üç bölgenin yabancı devletlere kapatılması kararı oldu.

Yapılan açıklamaya göre; Kerç Boğazı bu kapsamda bulunmazken, Kırım kıyıları boyunca Sivastopol'dan Gurzuf'a kadar uzanan bölge, Kerç Yarımadası'nın kıyılarındaki dikdörtgen alan ve Kırım'ın batı ucu yakındaki küçük bir bölge, yabancı devletlere kapatıldı. 24 Nisan'dan 31 Ekim'e kadar geçerli olan kararla söz konusu bölgeler; barışçıl amaçlı geçişlere, yabancı savaş gemilerine ve başka devlet gemilerine kapatılacak.

Ayrıca Rusya'nın binlerce askerin katılımıyla gerçekleştirdiği "savaşa hazırlık denetimi" tatbikatları dolayısıyla Kırım'ın güneyini ve Karadeniz'de Rusya karasularını kapsayan bölge 20-24 Nisan aralığında uçuşlara kapatıldı. Rusya Savunma Bakanlığı bunu, "Kırım'daki tatbikatın aktif bölümüne Güney Askeri Bölgesi, Karadeniz Filosu, Hazar Filosu ve Hava İndirme Birlikleri'nden 10 binin üzerinde asker, bin 200 askeri teçhizat ile 40'tan fazla savaş gemisi ve 20 destek gemisi katılıyor" diye duyurdu. Tatbikata ilişkin açıklama yapan Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu ise "Ani denetim hedeflerine eksiksiz olarak ulaşıldığını düşünüyorum" diyerek, Güney ve Batı Askeri Bölgeleri'ndeki ani denetimlerin sonlandırıldığını duyurdu ve Kırım'a sevk edilen birliklerin 1 Mayıs'a kadar daimi üslerine dönmeleri talimatı verdi. NATO'nun Mayıs ve Haziran aylarında onbinlerce askerle Doğu Avrupa'da gerçekleştireceği "Defender Europe 2021" tatbikatı için yapılan hazırlıkları yakından izlediklerini ifade eden Şoygu, "Defender Europe tatbikatının yapılacağı bölgelerdeki durumu izlemeye devam edin ve olumsuz gelişmeler görülmesi halinde derhal müdahalede bulunmaya hazır olun" talimatı verdi.

Rusya'nın tutumunu, Federal Meclis üyelerine yaptığı konuşmada Devlet Başkanı Vladimir Putin özetledi. Batılı emperyalistlerin Ukrayna ve Belarus'taki adımlarını "sınırı aşmak" şeklinde değerlendiren Putin, "Yeterince sabırlıyız, fakat provokasyonlara cevabımız sert olacak. Hiçbir ülkenin Rusya ile ilişkilerinde kırmızı çizgileri geçmeyeceğini umuyoruz" ifadeleriyle "meydan okudu." Bunun yanı sıra Rusya Devlet Başkanı, Ukrayna rejiminin şefi Vladimir Zelenskiy'in "Moskova'da görüşme" çağrısına olumlu yaklaştığını ifade ederek, "Eğer Zelenskiy ikili ilişkileri yeniden canlandırmak istiyorsa, bundan sadece memnuniyet duyarız. İkili ilişkileri istişare etmek isterse, Zelenskiy'i Moskova'da herhangi uygun bir zamanda kabul etmeye hazırım" diye konuştu. Putin "Eğer Donbass'ın sorunları konuşulacaksa, o zaman Ukrayna yönetimi öncelikle Donetsk ve Lugansk'ın yöneticileriyle buluşmalı" diye de ekledi.

Rusya'dan Ukrayna krizine dair yapı-

lan açıklamalar bir yana, ABD ve müttefiki devletlerin Rusya'yı kuşatmaya dönük çok yönlü hamleleri ve Rusya'nın verdiği karşılıklar salt Ukrayna ve Karadeniz'le de sınırlı değil. Nitekim Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu bunu geçtiğimiz hafta yaptığı açıklamada, "Ortadoğu ve Kafkaslar'daki bir dizi ülkede durumun istikrarsız olduğu gözleniyor. NATO'nun bu bölgelerdeki durumun normalleştirilmesine karşı koyma girişimleri, bizi simetrik stratejik çevreleme önlemleri almak ve Rusya'nın Güney Askeri Bölgesi'ndeki birliklerin muharebe kabiliyetlerini artırmak zorunda bırakıyor" ifadeleriyle dile getirmişti. Kırım tatbikatında askerlere birliklerine dönme talimatı veren Şoygu'nun, Defender Europe adlı NATO tatbikatı için orduya "hazır olun" emri vermesi ve "Avrupa'da Rusya karşıtı 40 büyük operasyonel hazırlık faaliyeti" yürütüldüğüne dikkat çekmesi, gerilimin düşmeyeceğine işaret ediyor.

HEGEMONYA MÜCADELESİNİN SEYRİ

Emperyalist hegemonya mücadelesi; karşılıklı tehditler, siyasi-ekonomik yaptırımlar, askeri hazırlıklar da dahil her türlü hamleyle sürüyor. Emperyalist şeflerin dilinden "endişeliyiz" söylemi hiç düşmezken, bu söylem eşliğinde atılan saldırgan adımlar, insanlığı yeni savaş tehditleriyle karşı karşıya getiriyor. Bunun gerisinde, emperyalist kapitalizmin derinleşen kriziyle birlikte kapitalist devletler arasındaki rekabetin her alanda ve küresel çapta daha fazla keskinleşmesi olgusu yatıyor. Küresel hegemonyası zayıflayan Amerikan emperyalizmi, adeta "belini doğrultma" çabasıyla savaş ve saldırganlığı tırmandırıyor, potansiyel tehdit gördüğü Çin ve Rusya'yı provoke etmeye çalışıyor. Bu hamleler, ABD'nin 2018 yılı Ulusal Savunma Stratejisi'nde "Rusya ve Çin'in güçlendikleri" ve "ABD'nin her askeri boyuttaki hakimiyetinin artık garanti olmadığı" şeklinde yapılan değerlendirmeye dayanıyor. Amerikan emperyalizmi, Trump döneminde yapılan bu tespit doğrultusunda Rusya ve Çin'i kuşatma ve yıpratma politikalarını Biden yönetimiyle daha provokatif bir biçimde sürdürüyor.

Kapitalizmin keskinleşen kriziyle birlikte alevlenen bu hegemonya mücadelesinin seyrinde; emperyalist devletlerin çıkarları, hedefleri ve izlediği politikalar kadar, her ülkenin işçi sınıfının, ezilen, sömürülen halklarının ortaya koyacağı tutum belirleyici olacaktır. Bunun için işçi sınıfı ve emekçilerin, kendi kapitalist devletlerinin savaş ve saldırganlık politikalarına karşı harekete geçmesi gerekiyor. Zira kapitalist devletlerin savaş hamleleri, emekçilere daha fazla yoksulluk, sefalet ve yıkımdan başka bir şey getirmiyor.

Alman tekellerden işçi ücretlerine sıfır zam

Almanya Merkez Bankası (DZ Bank), hisse senetleri DAX, MDAX ve TecDAX'da pazarlanan en büyük 100 Alman şirketinin pandemi yılı olan 2020 yılı için hissedarlarına yaklaşık 40 milyar euro kâr payı dağıtacağını tahmin ediyor. Temettü dağıtmak isteyen şirketlerden Lufthansa, Adidas gibi tekeller devletin kurtarma fonlarından milyarlarca euro yardım aldılar. Daimler, Siemens, Volkswagen, BMW, BASF, Bayer ve Continental gibi büyük kapitalist tekeller ise korona döneminde kısa çalışma ödeneklerinden yararlandılar. Daimler kısa çalışma ödeneklerinden dolayı 2020 yılında ekstra 700 bin euro kâr elde etti. Lufthansa başta olmak üzere devlet yardımlarından yararlanan şirketlerin kâr dağıtmasına mızrak çuvala sığmayacağı için izin verilmedi. Öte yandan, korona krizinde kısa vardiya dan dolayı işçilerin ücretleri düştü, küçük işyerlerinin birçoğu iflas etti, çalışanları da işsizliğe ve yoksulluğa mahkum edildiler. Ekonomistler, Alman tekellerinin son 16 yılda hissedarlarına kârlarının yüzde 43'nü kâr payı olarak ödemesine karşın, pandemiye rağmen ödenecek kâr payı oranının yüzde 60'a çıkmasının beklendiğini söylüyor ve bu seviyeye ilk olarak 2008/09 mali krizi sırasında ulaşıldığını belirtiyorlar.

TİS GÖRÜŞMELERİNDE "KRİZDEYİZ" RİYAKARLIĞI

Devlet fonları tarafından fonlanan

ve işçilerin işsizlik fonu üzerinden kısa çalışma ödenekleriyle desteklenen kapitalist tekeller, pandemiye rağmen 2020 yılını büyük kârlarla tamamladılar. 40 milyar euroluk temettü dağıtımları da bunu gösteriyor. Durum bu kadar açık olmasına karşın metal ve elektrik endüstrisinde sürdürülen 2021 yılı TİS görüşmeleri kapitalist tekellerin mali zorluk içerisinde olduğu ve işyerlerinin korunması manipülasyonu, IG-Metall sendikası yönetiminin de marifetiyle sıfır zamlarla noktalandı.

En son Nisan 2018'de %4,3 oranında gerçekleştirilen ücret zammından sonra geçen üç yılda ücretlerde tablo bazlı bir artış sağlanmadı. Bunun yerine bir defaya mahsus olmak üzere ödemeler yapıldı. Kapitalist tekellere büyük hizmetler sunan IG-Metall yönetimi, 2021 yılı için sürdürülen TİS görüşmelerinde de şaşırtmayarak, aynı anlaşmayı yaptı. 2021 yılı için "Korona Primi" olarak haftalık on eurodan daha az bir miktara denk gelen tek seferlik 500 euroluk ödeme Şubat 2022'de yapılacak. Son üç yılda kapitalist tekeller kârlarını artırırken ücretler yerinde saydı. Durum bu kadar açık ve işçi sınıfının aleyhine olmasına rağmen, IG-Metall yönetimi büyük bir arsızlıkla bunu bir başarı olarak lanse etti. İşçi sınıfının haklarına karşı açık bir saldırı olan TİS sonuçlarından bir başarı öyküsü yaratan IG-Metall yönetimi kiminle birlikte ve kime karşı olduğunu da aşikar etmiştir.

ABD ve NATO'nun Afganistan "yenilgisi"

20 yıllık savaşın ardından, temel "görev" başarısız oldu ve Afganistan savaşında belirlenen hedeflere ulaşılmadan sona erdi. Bilanço ise çok yıkıcı.

ABD emperyalizmi, 11 Eylül 2001'de gerçekleşen saldırıyı, barbarca bir savaş başlatmanın dayanağı olarak kullandı. ABD ve NATO güçleri, "terörün merkezi ve bunlara yardım eden ülkelere" ders vermek amacıyla "21. yüzyılın ilk savaş"ını başlattılar. Adına "Sonsuz Özgürlük" dedikleri bu savaşın ilk hedefi Afganistan olmuştur. Söz konusu savaşın acımasız, topyekün ve kesin sonuç alınca kadar süreceğini, bunun da on yılları bulacağı ilan edilmişti.

Öncesi bir yana, o günden bu yana tam 20 yıldır Afganistan'daki yaşamı savaş, şiddet, yoksulluk, açlık, milyonları bulan göç olgusu, perişanlık ve büyük insani kıırım belirledi. ABD ve NATO güçlerinin işgalinden 20 yıl sonra bugün durum her zamankinden daha karmaşık ve kötü. Afgan halkına ve kadınlarına götürülen "sonsuz özgürlük", "sonsuz" bir acıya, yıkıma ve köleliğe dönüşmüş durumda.

ABD VE NATO GERİDE ENKAZ BIRAKARAK ÇEKİLİYOR

"Tanrı bir ulusu cezalandırmak istiyorsa, Afganistan'ı işgal etmelerine izin veriyor" diye bir söz vardır. Nitekim İran, Türkmenistan ve Pakistan arasında kalan bölgede başarısız olan ülkelerin listesi uzundur. İngiltere 19. yüzyılda ezici yenilgiler yaşadı. 1979'da Afganistan'a giren Sovyetler Birliği bir süre sonra geri çekilmek durumunda kaldı. Şimdi de ABD ve dünyanın en güçlü askeri gücü olan NATO, bir fiyasko ile karşı karşıya kalarak geri çekilmek zorunda kalıyor. Joe Biden, askeri müdahale ve işgal yoluyla ülkede "istikrar ve demokrasiyi güvence altına alma" girişimlerine son verdi.

Bir dizi nedenden dolayı ABD, artık tarindeki en uzun savaşını sürdürmek istemiyor. Ortaklarıyla birlikte geride hemen her şeyi yerle bir edilen bir ülke bırakarak ayrılıyorlar. Ayrılmak için de sembolik bir tarih seçtiler. Eski ABD Başkanı Trump, Taliban ile ABD birliklerinin 1 Mayıs'a kadar Afganistan'ı terk edeceği konusunda anlaşmıştı. Halefi Biden ise, kendi evinde saldırıya uğramasının 20. yıldönümü olan 11 Eylül'e kadar tüm ABD birliklerini Afganistan'dan çekmek istiyor. Geri çe-

kilmenin şartlara bağlı olmadığı, çünkü son yılların deneyimlerine göre böyle bir yaklaşımın "sonsuz kadar Afganistan'da kalmaya" yol açacağı ifade ediliyor.

ABD-Afgan Barış Konseyi'nden Martin Rahimi, "aceleci ve koşulsuz bir geri çekilme" konusunda, "Aynı zamanda ülkeyi istikrarsızlaştırma, iç savaş olasılığını artırma ve yerel, bölgesel ve küresel güvenliği tehdit eden terörist grupların dönüşü riskini de beraberinde getiriyor." değerlendirmesini yaptı. Afganistan'da eski bir NATO danışmanı olan Tümgeneral Charlie Herbert de "Elbette bu korkunç savaş bir gün sona ermeli. ... Ancak Afgan ortaklarımızı bu şekilde bırakmak, özellikle yıllardır fedakarlıklarını paylaştığımız Afgan ordusu için vatana ihanet gibi geliyor." şeklinde konuştu. Kabil'deki eski bir İngiliz askeri ataşesi olan Simon Diggins, koşulsuz bir geri çekilmenin "yönetimi devralması için Taliban'a yeşil ışık yakacağından" korkuyor.

Johns Hopkins Üniversitesi'nden Eliot A. Cohen, savaşın, ABD'nin geri çekilmesinden sonra da devam edeceğini ve "vahşi köktendinci Taliban"ın yeniden güçleneceğini öngörüyor. Afganistan uzmanlarından Ali Jawar Adili, "Afganistan'ın istikrarlı bir hükümeti yok, siyasi süreçler sıkışmış durumda ve Taliban askeri dönüşlerini organize etme sürecinde." görüşünü dile getirdi. NATO Genel Sekreteri Stoltenberg de bunun kolay bir karar olmadığını ve riskler içerdiğini kabul etti.

20 yıllık savaşın ardından, temel "görev" başarısız oldu ve Afganistan savaşında

belirlenen hedeflere ulaşılmadan sona erdi. Bilanço ise çok yıkıcı. ABD tarihindeki en uzun savaş olan bu savaş, Afgan halkı için büyük trajedilere ve acılara neden olurken, Amerika'da da ağır askeri ve ekonomik kayıplara yol açmış, " itibarına" zarar vermiş, gücünü tartışmalı hale getirmiştir. ABD ve NATO, -isteyip istemediği bir yana- son 20 yılda ülkeyi çağ dışı gerici dinci akımlardan, Taliban'dan "kurtarmayı" bile başaramadı. Taliban uzun süredir Afganistan'ın büyük bir bölümünü yeniden yönetiyor. Kadınlara ve genç kızlara hayvan muamelesi yapmaya devam ediyor. 20 yıl süren savaşın ardından NATO, ülkeye askeri olarak "Batılı bir siyasi sistemi" dayatmanın mümkün olmadığını kabul etmek zorunda kaldı. Benden, nihayetinde kaybedilen bir savaşın tatsız gerçekliğiyle yüzleşecek cesareti buldu.

DOHO ANLAŞMASI VE GERİ ÇEKİLME: BİR FİYASKONUN İTİRAFİ

Anlaşma, önemi Afganistan'ın ötesine uzanacak bir yenilginin itirafıdır. Dev emperyalist güçlerin süper modern emperyalist orduları, zayıf silahlı devlet dışı bir aktör karşısında başarısız kalmışlardır. Taliban savaşçılarının sayısının 40 ila 60 binden fazla olduğu tahmin edilmezken, NATO tam bir hava egemenliğine sahiptir ve askeri teknolojideki her şeyi kullanmıştır. Yalnızca Afganistan'daki savaşın maliyetinin 2001 ve 2017 yılları arasında 2,4 trilyon ABD doları olduğu tahmin ediliyor. Diğer 38 NATO müttefiki

için karşılaştırılabilir bir bilgi yoksa da savaşın onlar için de büyük bir mali külfete dönüştüğü kesin. Ancak savaşın toplam maliyetinin nihayet geri çekilme tamamlandığında 4 trilyon dolara ulaşabileceği varsayılıyor. Operasyonda yaklaşık 3.500 NATO askeri öldü, 20 binden fazla asker de yaralandı.

Afganistan savaşını yerel güvenlik güçlerinin eğitimi, teçhizatı ve konuşlandırılması yoluyla kazanmanın mümkün olmadığı görülmüş bulunuyor. Afgan ordusunun, polis ve diğer güvenlik güçlerinin gücünün 350 bin olduğu tahmin ediliyor. Yalnızca NATO tarafından donatılıp eğitilmekle kalmıyorlar, aynı zamanda askerlerden polise ve subaylara kadar tüm maaşlar NATO müttefikleri tarafından ödeniyor. Afgan güvenlik güçleri sayı ve teçhizat bakımından Taliban'dan çok daha üstün olsa da sürekli mevzi kaybediyorlar. NATO'nun çekilmesinden sonra artık maaş ödenmezse güvenlik güçlerinin dağılması, dolayısıyla Afganistan'da hesaplanamaz bir güvenlik riskinin oluşacağı temel bir kaygı haline gelmiş durumda. Bu nedenle ABD Savunma Bakanı Lloyd Austin, çekilmeden sonra da Afgan ordusunun hava kuvvetleri gibi bazı kısımlarını desteklemeye ve askerlerin maaşlarını ödemeye devam edeceğini belirtti.

Afganistan savaşını, 70. yıldönümünde insanlık tarihindeki en başarılı askeri ittifak olarak övülen NATO için de bir başarısızlıktır. NATO, askeri ve sayısal olarak çok zayıf olan bir düşmana karşı yenilgiyi kabul etmek zorunda kaldı. Ay-

rica NATO'nun iç bütünlüğü hakkında da soruların olduğu bu vesileyle yeniden görüldü. Fransa ve Kanada gibi önemli NATO üyeleri bu savaştan yıllar önce ayrıldı. Taliban ile müzakerelerin de NATO tarafından değil, yalnızca ABD tarafından yürütüldüğü iddia ediliyor. Hatta ne NATO ülkelerine haber verildiği ne de onlara sorulduğu söyleniyor. Bu da NATO payına utanç verici bir durum. Hükümetin de ABD'nin Taliban ile müzakerelerde hiçbir rol oynamadığı belirtiliyor. Aksine, ABD'nin Afganistan'daki El Kaide veya İŞİD'in etkisini azaltmak için Taliban'a bel bağladığı gibi yaygın bir inanç var. Afgan hükümetinin varılan anlaşmalara dahil olmamasını, "ülkeyi Taliban'a satış" olarak değerlendiriyorlar.

2001'den itibaren ABD öncülüğünde NATO müdahalesinin hiçbir sorunu çözmediği, aksine yoğunlaştırdığı itiraf edilmiş bulunuyor. Dinci muhafazakar ve gerici-çağ dışı güçler hükümette, parlamentoda, yargıda, güvenlik güçlerinde kilit konumlar üstlendi. Dinsel gericilik bugün ülkeye hakimdir. Hukuk şiddet ve yolsuzluk tarafından zayıflatılıyor. Yargı, devlet kurumlarının en yozlaşmış alanı olarak görülüyor. Emperyalizmin götürdüğü "demokrasi ve özgürlük" yerlerde sürünüyor. Parlamento parçalanmış durumda. Dinsel gerici ve yobazlar, insan haklarıyla ilgili olan hemen her şeyi "Batılı" olarak nitelendirip mahkum ediyorlar. Kadınların köleliği beter şekilde devam ediyor. Kukla devlet şimdiden dağılma sürecinde görünüyor. Seçimler bir saçmalığa dönüştü, hükümet etnik gruplar arası çatışmayla parçalanmanın eşliğinde. Savaş, savaş ağalarına, uyuşturucu baronlarına ve yolsuzluğa kapıyı sonuna kadar açtı.

Emperyalist barbarların elde etmek istedikleri "kesin sonuç"un 20 yıl sonraki en kısa özeti budur. Bu özet tabloya, ABD'nin stratejik iflasi da eklenmelidir. Zira ABD emperyalizmi, "21. yüzyılın ilk savaşını" başlattığında bunu dünya egemenliğini pekiştirmek, rakiplerini dizginlemek, kendisine boyun eğmeyenleri dize getirmek için yapmıştı. Bu nedenle Afganistan bir bahane ve ilkti. Sırada "şer ekseni" vardı. Emperyalist müttefikleri ona yaranmak için kuyruktaydılar. Bir politikacının "Afganistan'a gitme kararının yüzde sıfır Afganistan ve yüzde 100 ABD ile ilgisi vardı. Bin Ladin Fiji Adalarında saklansaydı, oraya giderdik." sözleri, durumun iyi bir özetidir. ABD, rakipsiz egemenliğini ilan etmiş, herkesi ya yanında ya da karşısında göreceğini belirtmiş ve dünya jandarması rolünü güçlendireceğine inanmıştı. Tüm gücüne rağmen durum bu bakımdan da onun arzuladığı gibi değildir.

Natanz nükleer tesislerine sabotaj ve ötesi...

Joe Biden yönetiminin İran'la nükleer anlaşmayı yeniden canlandırma arayışına girmesi siyonist İsrail rejimini tedirgin etti. Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri gibi İsrail işbirlikçisi Amerikancı rejimler de bu gelişmeden duydukları rahatsızlığı dile getirdiler. Adı geçen devletlerin İran'la varılacak olası bir anlaşmadan korkmaları şaşırtıcı değil. Zira İran'ı kendileri için tehdit sayan bu rejimler, ABD'nin Tahran yönetimi üzerindeki baskıyı daha da arttırmasını istiyor, hatta bazı hedeflere askeri saldırı yapılması için uğraşıyordu. Bu yönde pek çok dilek, kışkırtma ve rüşvet önerisiyle Trump'ın kapısını çaldılar.

Siyonist rejime hizmet konusunda Trump, önceki ABD başkanlarının tümünden daha pervasız adımlar attı. Buna rağmen İran'la doğrudan askeri çatışmaya girmekten kaçındı. General Kasım Süleymani'nin de öldürüldüğü katliamdan sonra İran'ın Irak'taki ABD üslerini füzelerle vurması da sineye çekildi. Trump'ın kaçındığı askeri çatışmayı Biden yönetiminin göze alması beklenmiyor. Biden dış politikada daha saldırgan bir üslup kullanıyor ama İran'a saldırı, Ortadoğu'ya daha çok askeri güç yağmayı gerektiriyor. Oysa Biden yönetimi, Afganistan'daki işgal güçlerini çekmeye hazırlanıyor.

İSRAİL PROVOKASYONLARA DEVAM EDİYOR

Göründüğü kadarıyla hem ABD hem İran nükleer anlaşmayı canlandırmak istiyor. Nitekim ABD ile İran arasında 6 Nisan'da Viyana'da Avrupalı diplomatların aracılık ettiği dolaylı görüşmeler başlamıştı. Taraflar, ilerleyen görüşmelerin devamı için çalışma grupları oluşturma konusunda anlaşmıştı.

Nükleer anlaşmanın canlandırılması konusunda tarafların anlaşması kolay görünmüyor. Zira İran yaptırımların kaldırılmasını ve ABD'nin anlaşmadan doğan yükümlülüklerini yerine getirmesini istiyor. Biden yönetimi sadece nükleer konusunu yetinmiyor, İran'ın Lübnan, Filistin, Irak, Yemen gibi ülkelerdeki direniş hareketlerine verdiği desteği kesmesini ve balistik füze geliştirme programını durdurmasını da istiyor. İran yönetim ise her iki talebi de reddediyor.

Anlaşmak kolay olmasa da Viyana görüşmelerinin başlaması, Siyonist rejimi diken üstünde bıraktı. Biden yönetimi "İsrail'in güvenliğinden sorumluyuz" mesajını tekrarlıyor, fakat görüşmeleri başlatarak İran'la anlaşabilmek için çaba

harcaacağını da sergiliyor. Süreci sabote etmek isteyen İsrail, yine en iyi bildiği yöntemle, provokatif saldırılarla suları bulandırmaya çalışıyor. Son dönemde İran gemilerine saldırı, Natanz nükleer tesislerinde sabotaj eylemi, nükleer programla ilgili belgelerin İran'dan çalınması, Suriye'ye dönük saldırıların sık sık tekrarlanması, siyonist rejimin histerik bir şekilde hareket ettiğine işaret ediyor. Burnuna kadar yolsuzluk ve rüşvet bataklığına saplanmış bulunan Benyamin Netanyahu, gerçekleştirilen saldırıları iç politika malzemesi olarak da kullanıyor. Bu arada Netanyahu muhalifleri, saldırıların İsrail'in güvenliğini riske attığını yüksek sesle dile getirmeye başladılar.

İRAN VE MÜTTEFİKLERİNDEN "İHTİYATLI" KARŞILIK

İsrail saldırılarının öncelikli hedefi, İran'la müttefiklerini provoke edip askeri bir çatışmaya çekmektir. Siyonist şefler, bu koşullarda yaşanacak bir askeri çatışmada ABD'nin İsrail'i korumak için savaşa dahil olmak zorunda kalacağını var sayıyor. Böylece ABD'nin İran'a savaş açması için harcadıkları çaba hedefine ulaşmış olacak. Çünkü ABD olmadan İran'a savaş açabilecek güçleri yok. Örneğin siyonist şefler de generaller de ABD olmadan İran ve müttefikleri ile çatışmaya girmenin yaratacağı faturayı İsrail'in kaldırmayacağı konusunda artık hemfikirler.

İsrail'in kirli palanları bilindiği için İran da müttefikleri de karşı hamlelerinde 'ihtiyatlı' davranıyor. İran yönetimi, İsrail'e 'uygun zamanda' ve 'uygun araçlarla' yanıt verileceğini söylüyor. Buna karşın son dönemde İsrail gemilerine saldırılar düzenlendi. Yoğun sansüre rağmen basına sızan haberlere göre salı günü İsrail'in Ramle kentindeki Tomer askeri araştırma merkezinde büyük bir patlama meydana geldi. Patlamanın meydana geldiği yerin Arrow füze savunma sistemlerinin ve füzeler için katı yakıtın geliştirildiği bir araştırma merkezi olduğu bildirildi. İsrail rejiminin eski savunma bakanı ve "İsrail Evimiz" partisi lideri Avigdor Lieberman, İsrail saldırısından sonra Suriye'den atılan bir füzenin Dimona nükleer tesisinin yakınına düşmesiyle ilgili açıklama yaptı. Siyonist ordu da Suriye'den atılan karadan hava füzenin karşılanmadığını itiraf etti. Esas yanıtın uygun zamana bırakıldığı söylene de bu gelişmeler İsrail saldırılarının karşılıksız bırakılmadığına işaret

ediyor.

ÇİN-İRAN ANLAŞMASI DENGELERİ DEĞİŞTİRİYOR

Natanz'da gerçekleştirilen sabotajın ardından İran yönetimi uranyum zenginleştirmeyi yüzde 60'a çıkarmaya karar verdi. İran Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Ali Ekber Salahi, 16 Nisan'da Natanz Uranyum zenginleştirme tesislerinde yüzde 60 oranında uranyum zenginleştirmeye başladıklarını ve her saat 9 gram yüzde 60 oranında zenginleştirilmiş uranyum ürettiklerini açıkladı. İran'la yapılan nükleer anlaşma, uranyum zenginleştirmenin %20'den %3'e düşürülmesi içindi.

İran'ın uranyum zenginleştirme oranını bu kadar yükseltmesi, bir tür meydan okuma olarak yorumlanıyor. İsrail sabotaj ve suikastlarla nükleer programı aksatmaya çalışıyor ancak sonuç tersi oluyor. Dolaylı da olsa Viyana görüşmeleri başlamışken İran'ın uranyumu %60 oranında zenginleştirme kararı alması, ABD'ye "İsrail'i zapt et" mesajı olarak da değerlendiriliyor. Nükleer anlaşmaya dönmek isteyen İran'ın zenginleştirme kararını bu kadar hızlı alması ve oranın bu kadar yükseltilmesi, "Çin'le yapılan anlaşmanın sağladığı avantajlardan biri" olarak değerlendirilebilir.

İran'ın Çin'le yaptığı anlaşma hem ABD'yi hem de İsrail ve Körfez şeyhlerini rahatsız etti. Zira bu anlaşma, İran'la kapışmayı daha da zorlaştırdı. Ekonomik ambargo ve kuşatma ile İran'ı boğma çabasının etkisi de sınırlanacak. Anlaşmanın hacmi ve kapsadığı alanlar, İran'a yeni bir nefes borusu açacak. Çin ise, bu anlaşma ile Ortadoğu'daki etki alanını genişletmiş oldu. Biden yönetiminin İsrail'in son provokasyonlarını desteklememesi ve İran'la anlaşmak için dolaylı görüşmelere başlaması da, Çin-İran anlaşmasının basıncı altında gerçekleşmiş görünüyor.

Çin'in bu şekilde devreye girmesi, emperyalist güç merkezlerinin nüfuz alanlarını genişletme rekabetini şiddetlendirecektir. ABD, Çin'i kuşatmak için güçlerini toparlamaya çalışırken, Çin ise diğer bölgelerin yanı sıra Ortadoğu'da da etki alanını genişletiyor. Çin, Suriye topraklarında devam eden ABD-Rusya kapışmasına ABD aleyhine olacak şekilde İran cephesinden katılmış görünüyor. Bu bağlamda bölgedeki dengelerin önümüzdeki süreçte değişmeye devam etmesi sürpriz olmayacaktır.

İŞÇİNİN EMEKÇİNİN BAYRAMI!

1 Mayıs marşı

Günlerin bugün getirdiği baskı zulüm ve kandır
Ancak bu böyle gitmez sömürü devam etmez,
Yepyeni bir hayat gelir bizde ve her yerde...

1 Mayıs, 1 Mayıs, işçinin emekçinin bayramı!
Devrimin şanlı yolunda ilerleyen halkların bayramı!

Yepyeni bir güneş doğar dağların doruklarından.
Mutlu bir hayat filizlenir kavganın ufuklarından.
Yurdumun mutlu günleri mutlak gelen gündedir.

1 Mayıs, 1 Mayıs, işçinin emekçinin bayramı!
Devrimin şanlı yolunda ilerleyen halkların bayramı!

Vermeyin insana izin kanması ve susması için.
Hakkını alması için kitleyi bilinçlendirin.
Bizlerin ellerindedir gelen ışıklı günler.

1 Mayıs, 1 Mayıs, işçinin emekçinin bayramı!
Devrimin şanlı yolunda ilerleyen halkların bayramı!

Ulusların gürleyen sesi yeri göğü sarsıyor.
Halkların nasırlı yumruğu balyoz gibi patlıyor.
Devrimin şanlı dalgası dünyamızı kaplıyor.

Gün gelir, gün gelir zorbalar kalmaz gider!
Devrimin şanlı yolunda bir kağıt gibi erir gider!

1 Mayıs marşının öyküsü

Yıl 1974... Ankara Sanat Tiyatrosu (AST) Maksim Gorki'nin Ana adlı romanını sahneler. Romanı tiyatroya uyarlayan Bertolt Brecht oyunun bir yerinde "işçiler marş söyleyerek sahneye girerler" demektedir. İşte bu bölüm için kullanılacak marş Sarper Özsan tarafından yazılır ve bestelenir.

Sarper Özsan o günleri şöyle anlatmaktadır:
"1974'te Ankara Sanat Tiyatrosu (AST), Maksim Gorki'nin 'Ana' romanından Bertolt Brecht tarafından aynı adla uyarlanan tiyatro oyununu sahneye koyacaktı. Oyunun müziklerini benim yapmam istendi. Memnuniyetle kabul ettim. Oyunda birçok yerde müzik vardı ve bunların sözleri Brecht tarafından yazılmıştı. Ancak sadece bir sahne, 1 Mayıs 1905 (Rusya'daki Kanlı Pazar) sahnesi, için hiç söz

yazılmamıştı. O sahneyle ilgili Brecht şu notu düşmüştü: 'işçiler marş söyleyerek sahneye girerler'.

Bu sahne için bir marş kullanmak gerekiyordu. Bir marş yazma ihtiyacı hissettim hem sözlerini hem bestesini hazırladım ve böylece 1 Mayıs marşı ortaya çıktı. Tabii o zaman oyun müziği olarak yazdığım bu marşın sonradan oyun sınırlarını aşarak mitinglere, devrimci gecelere çıkacağı aklımdan dahi geçmiyordu.

AST oyunu devrimci bir ruhla sahneledi ve bundan sonra da marş, oyunun sınırlarını aştı. Birkaç yıl içinde tüm gruplarca sevilen bir marş haline geldi. Sanırım 1976'da da artık büyük meydanlarda söylenen bir marşa dönüşmüştü."